www.andhrajyothy.com

ఆంధ్రజ్యోతి

ANDHRAJYOTHI

ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసములు వాయులీనాలు
స్పందించు నవనాడులే వీణాగానాలు
నడలు, ఎదలోని సడులే మృదంగాలు
మాలోని జీవమై, మాకున్న దైవమై
వెలుగొందు బాలుడా.. వెళ్లిపోయావా..

శనివారం | 26-9-2020 | పేజీలు: 14 | వెల (Price) : Rs. 6.50 | సంపుటి (Volume) : 17 సంచిక (Issue) : 74 | శ్రీశార్వరినామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, శరదృతువు, అధిక ఆశ్వయుజమాసం, శుక్లపక్షం; తిథి: దశమి రా. 7.00 తదుపరి ఏకాదశి; నక్షత్రం: ఉత్తరాషాఢ రా. 7.26 తదుపరి శ్రవణం; వర్జ్యం: రా.11.40-1.21; దుర్ముహూర్తం: ఉ.6.09-7.44; అమృతఘడియలు: మ.12.47-2.27; రాహుకాలం: ఉ.9.00-10.30; సూర్యోదయం: 6.09; సూర్యాస్తమయం: 6.05 | నిజామాబాద్ సిటీ*

Nizamabad | Hyderabad | Mahaboobnagar | Vijayawada | Tirupathi | Visakhapatnam | Anantapur | Karimnagar | Tadepalligudem | Warangal | Guntur | Kurnool | Nellore | Srikakulam | Rajamahendravaram | Khammam | Kadapa | Ongole | Nallagonda and Bangalore

స్వర్గ సీమకు స్వర శిఖరం!

ఒక మధుర గళం ఆగిపోయింది!.. 'పాట' తన ప్రియ మిత్రుడిని కోల్పోయింది.

సంగీత లక్ష్మి నుంచి ఒక సుస్వరాభరణం జారిపోయింది.

తెలుగునాట పుట్టి భారతీయ చిత్ర నేపథ్య సంగీతానికే వన్నె తెచ్చిన సుస్వరం మూగబోయింది!

మన కాలపు గాన గంధర్వుడు...

'ఇక మీతోనే నాకు పోటీ' అంటూ గంధర్వులతో గాత్ర కచేరీ కోసం స్వర్గసీమకు తరలిపోయారు.

వేల పాటలకు ప్రాణం పోసిన ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం... ఆ పాటలను మనకు మిగిల్చి... తాను మాత్రం వెళ్లిపోయారు!

'బాలు'డై భూమి మీదికి వచ్చి... సుమధుర గానమై నిలిచి... గగనానికి తరలిపోయారు.

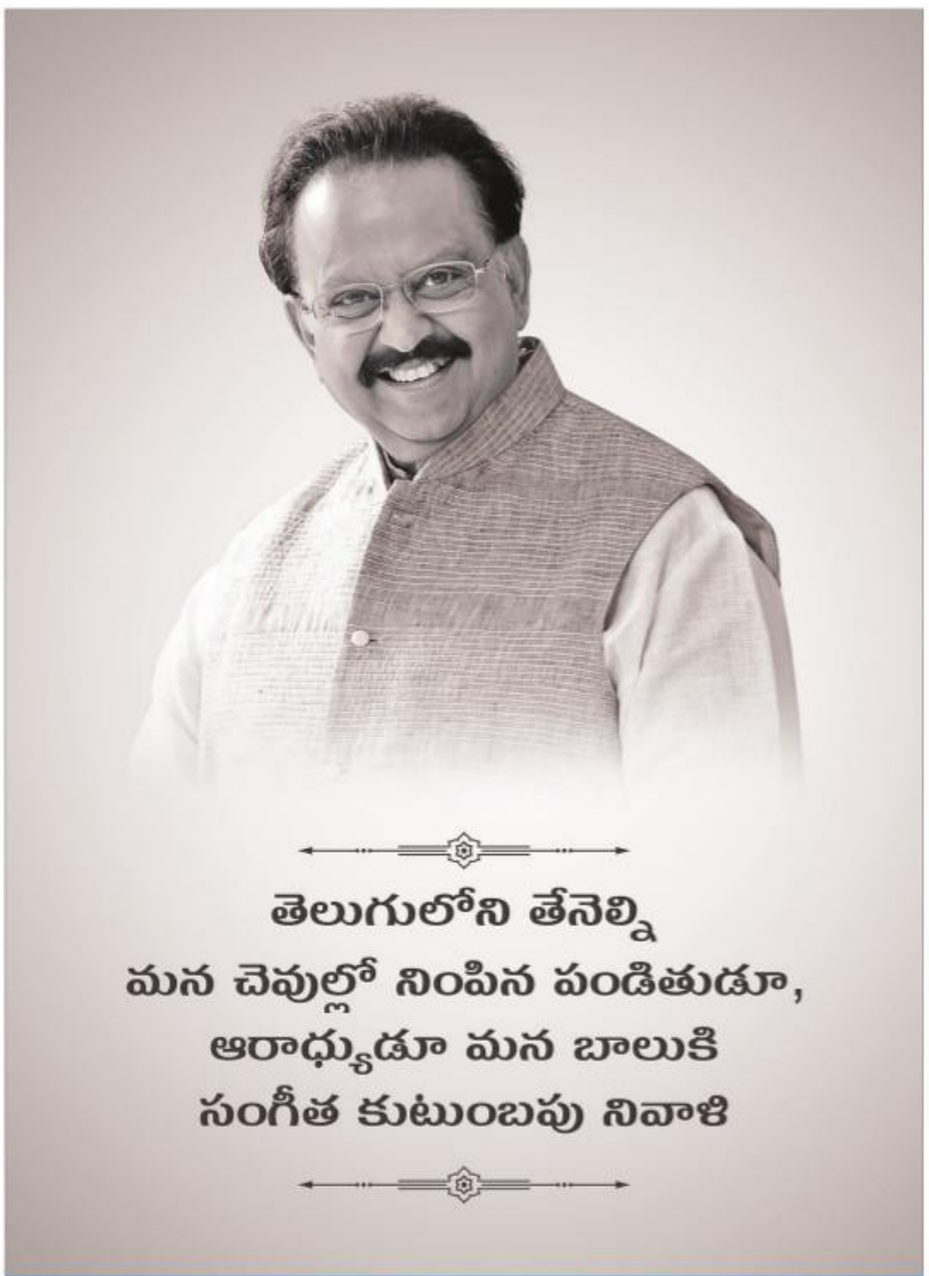

Sangeetha
PIONEER THEN, LEADER NOW

బార్లకు అనుమతి

క్లబ్బులు, టూరిజం బార్లకూ..

కొవిడ్ నిబంధనలు పాటించాలి

పర్మిట్ రూములకు పర్మిషన్ నో

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): ఆరు నెలల సుదీర్ఘ విరామం తర్వాత రాష్ట్రంలోని బార్లు తెరుచుకోనున్నాయి. ఈ మేరకు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమేశ్ కుమార్ శుక్రవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. బార్లతోపాటు.. క్లబ్బులు, టూరిజం బార్లను కూడా తెరుచుకోవచ్చు. ఈ ఉత్తర్వులు వెంటనే అమల్లోకి వస్తాయని అందులో పేర్కొన్నారు. అయితే.. బార్ల యజమానులు కొవిడ్-19 నిబంధనలను కచ్చితంగా అమలు చేయాలని ఆదేశించారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో మద్యాన్ని సర్వ్ చేసే బార్లు 1,038 ఉన్నాయి. మరో రెండు బార్లు కొత్తగా రాబోతున్నాయి. మద్యాన్ని సర్వ్ చేయడానికి అనుమతి ఉన్న క్లబ్బులు, టూరిజం బార్ల సంఖ్య 32గా ఉంది. వైన్‌షాపులకు అనుబంధంగా ఉన్న పర్మిట్ రూములకు మాత్రం ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వలేదు.

పాటించాల్సిన నిబంధనలు..

- వినియోగదారులకు ఎంట్రీ వద్దే థర్మల్ స్క్రీనింగ్ తప్పనిసరి
- ఎంట్రీ వద్ద క్యూ పాటించాలి
- ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో కచ్చితంగా బార్లను, పరిసరాలను శానిటైజ్ చేయాలి
- పార్కింగ్ ప్రదేశాల్లో జనాలు గుమికూడకుండా చూడాలి.
- హ్యాండ్ శానిటైజర్లను అందుబాటులో ఉంచాలి
- బార్లలో పనిచేసే సిబ్బంది తప్పనిసరిగా మాస్కులు ధరించాలి
- మ్యూజికల్ ఈవెంట్లు, నృత్యాలకు అనుమతి లేదు
- సరైన వెంటిలేషన్ ఉండేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి

స్పోర్ట్స్

నిజామాబాద్ ● శనివారం 26 సెప్టెంబరు 2020

ఐపీఎల్‌లో నేటి మ్యాచ్

కోల్‌కతా x హైదరాబాద్

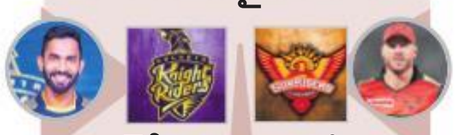

రాత్రి 7.30 నుంచి | వేదిక అబుదాబి

స్టార్ స్పోర్ట్స్‌లో

ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌కు వెయ్యి మందే!

పారిస్: ఫ్రాన్స్‌లో కరోనా కేసులు అంతకంతకు పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌కు అభిమానులను అనుమతించే విషయమై నిర్వాహకులు తర్జనభర్జన పడుతున్నారు. మూడు వారాల క్రితం 11,500 మందిని అనుమతించేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నట్టు టోర్నమెంట్ డైరెక్టర్ గయ్ ఫర్గెట్ చెప్పారు. కొద్దిరోజుల తర్వాత ఈ సంఖ్యను ఐదు వేలకు తగ్గించి టికెట్లు కూడా విక్రయించారు. తాజాగా ఫ్రాన్స్‌లో ఒక్కరోజే 16 వేల కరోనా కేసులు బయటపడడంతో మ్యాచ్‌లను ప్రత్యక్షంగా చూసేందుకు 1000 మందినే అనుమతిస్తున్నట్టు ఫర్గెట్ తెలిపారు. 'క్రీడాకారులు, అభిమానుల శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాం. టికెట్లు కొనుగోలు చేసిన వారికి డబ్బు తిరిగి చెల్లిస్తాం' అని ఫర్గెట్ చెప్పారు.

మీరెప్పటికీ.. మా గుండెల్లోనే!

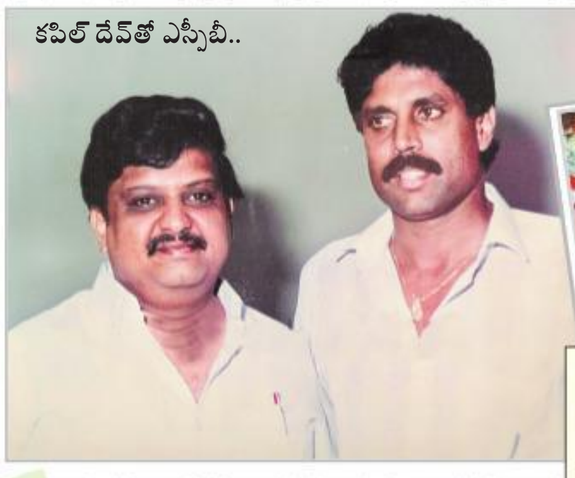

కపిల్ దేవ్‌తో ఎస్పీబీ..

- అన్నికాలాలకూ ఆయన గొప్ప గాయకుడు. బాలసుబ్రహ్మణ్యం సర్... మీరెప్పుడూ మా గుండెల్లో చిరస్థాయిగా ఉంటారు. **-క్రిష్ శ్రీకాంత్**
- దిగ్గజ గాయకుడి మరణం ఎంతో విచారకరం. ఆయన కుటుంబానికి ప్రగాఢ సానుభూతి. **-గౌతమ్ గంభీర్**
- ఎస్పీబీ సర్ మరణవార్తతో గుండె పగిలింది. ఆయన పాటలు అజరామరం. క్రికెట్ అంటే ఆయనకు ఎనలేని ప్రేమ. చెన్నైలో ఆయనతో నా సమావేశాలు ఎప్పుడూ గుర్తుంటాయి. **-అనిల్ కుంబ్లే**
- బాలూగారి మృతి విచారకరం. తన పాటలతో ఆయన మన గుండెల్లో ఎప్పుడూ నిలిచే ఉంటారు. **-వీవీఎస్ లక్ష్మణ్**
- దేవుడా..ఈ ఏడాది దారుణంగా ఉంది. రోజుకో దుర్వార్త వినాల్సి వస్తోంది. **-రవిచంద్రన్ అశ్విన్**
- సంగీతం ఆయనను, ఆయన్ను సంగీతం ప్రేమించాయి. **-రవిశాస్త్రి**
- శంకరా నాద శరీరాపరా.. అన్న గొప్ప పాటతో ఎస్పీబీ నా గుండెల్లో ఎప్పటికీ ఉంటారు. **-హర్షా భోగ్లే, క్రికెట్ వ్యాఖ్యాత**
- ఆయన లేని లోటు తీర్చలేనిది. **-పీటీ ఉష**

ఎస్పీ బాలుకు క్రీడాలోకం నివాళి

సంగక్కరతో బాలు..

న్యూఢిల్లీ: గానగంధర్వుడు ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం తన మృదుమధుర గాత్రంతో విశ్వవ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది మది దోచారు. వారి మనసుల్లో సుస్థిర స్థానం పొందారు. దిగ్గజ ఆటగాళ్లెందరో బాలు అభిమానులు. ఇప్పుడు ఎస్పీబీ మరణంతో క్రీడాలోకం దిగ్భ్రాంతి చెందింది. ఆయన మృతికి ప్రగాఢ సంతాపం తెలిపింది.

ఇలాంటి సన్మానం ఎప్పుడూ పొందలేదు..

'అది 1983వ సంవత్సరం. అప్పుడు నాకు 13 ఏళ్లు. అప్పట్లో బొంబాయిలో జరిగిన నేషనల్ టీమ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో మద్రాస్ కోల్ట్స్ పాల్గొనాల్సి ఉంది. అయితే ఆర్థిక ఇబ్బందులతో మా జట్టు చాంపియన్‌షిప్ నుంచి వైదొలగాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కానీ ప్రఖ్యాత గీత రచయిత ఆరుద్ర... బాలూగారి ద్వారా ఆర్థిక సాయం అందించారు. ఆ టోర్నీలో మేం టీం చాంపియన్‌షిప్ నెగ్గాం. నేను టాప్ బోర్డ్ ప్లేజ్ అందుకున్నా. ఒక విధంగా ఆ టోర్నమెంట్ నా కెరీర్‌కు మైలురాయి. అలా..నా తొలి స్పాన్సర్ బాలూగారే. ఆయన పాటలు, సంగీతం మాకు ఎంతో ఆహ్లాదం కలిగించేవి. అంత గొప్ప వ్యక్తి మృతి విచారకరం' **-విశ్వనాథన్ ఆనంద్**

ఆనంద్ తొలి స్పాన్సర్ బాలూనే

సంగీతం, పాటలు తర్వాత బాలసుబ్రహ్మణ్యానికి అత్యంత ఇష్టమైన ఆట క్రికెట్. ఆ తర్వాత టెన్నిస్, హాకీని ఆయన అభిమానిస్తారు. చెన్నైలో అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మ్యాచ్‌లు జరిగినప్పుడు సమయం దొరికితే బాలు వాటికి తప్పకుండా హాజరయ్యేవారు. గత ఏడాది మనుమరాళ్లతో కలిసి యూఎస్ ఓపెన్‌లో కొన్ని మ్యాచ్‌లు తిలకించారు. అంతేకాదు.. అనారోగ్యంతో ఎంజీఎం ఆసుపత్రిలో ఉన్నప్పుడు ట్యాబ్‌లో క్రికెట్, టెన్నిస్ మ్యాచ్‌లు చూస్తూ సాంత్వన పొందారని ఆయన కుమారుడు చరణ్ చెప్పాడు. ఇక.. కొలంబోకు చెందిన 'కంబన్ కజగమ్' అనే సాహిత్య సంస్థ బాలసుబ్రహ్మణ్యంతోపాటు శ్రీలంక దిగ్గజ క్రికెటర్ కుమార సంగక్కరకు 2020 సంవత్సరానికి 'కంబన్ పుగజ్' పురస్కారాలు ప్రకటించింది. దీనిని గత ఫిబ్రవరిలో వారికి ప్రదానం చేశారు. ఈ సందర్భంగా బాలు మాట్లాడుతూ.. 'ఇలాంటి సన్మానాన్ని నెనెప్పుడూ అందుకోలేదు. క్రీడల్లో దిగ్గజమైన సంగక్కరతో వేదికను పంచుకోవడం తనకు మహదానందాన్ని కల్గించింది' అని అన్నారు.

గవాస్కర్.. మీకిది తగునా?

- భర్త ఆట గురించి భార్యపై ఆరోపణలా!
- సన్నీపై అనుష్క ఆగ్రహం

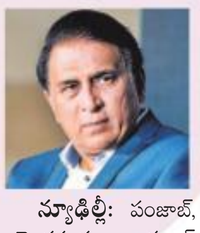

న్యూఢిల్లీ: పంజాబ్, బెంగళూరు మ్యాచ్ సందర్భంగా కామెంటేటర్ సునీల్ గవాస్కర్ తన వ్యాఖ్యలతో వివాదంలో చిక్కుకున్నాడు. కోహ్లీ బ్యాటింగ్ చేస్తున్న సమయంలో సన్నీ మాట్లాడుతూ.. 'ఇటీవల నేను చూసిన ఓ వీడియోలో లాక్‌డౌన్ సందర్భంగా భార్య అనుష్క బౌలింగ్‌లో కోహ్లీ ప్రాక్టీస్ చేయడం కనిపించింది. ఆ ప్రాక్టీస్ ఇక్కడ సరిపోదు. కఠోర సాధనతోనే తన బ్యాటింగ్ మెరుగుపడుతుందని విరాట్‌కు తెలుసు. అంతే తప్ప అనుష్క బౌలింగ్‌లో చేసిన ప్రాక్టీస్ వల్ల కాదు' అని కామెంట్ చేశాడు. ఈ మ్యాచ్‌లో విరాట్ ఒక్క పరుగుకే వెనుదిరిగిన విషయం తెలిసిందే. గవాస్కర్ కామెంట్స్‌పై కోహ్లీ ఫ్యాన్స్‌తో పాటు విరాట్ భార్య అనుష్క శర్మ తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. ఇంకా ఎన్నాళ్లు క్రికెట్‌లోకి తన పేరును లాగుతారని ఆమె ప్రశ్నించింది. 'మిస్టర్ గవాస్కర్. మీరు చేసిన కామెంట్ అగౌరవపరిచే విధంగా ఉంది. భర్త ఆట గురించి భార్యపై ఎందుకు ఆరోపణలు చేస్తున్నారో వివరించండి. మీ కామెంట్రీలో ఏరోజూ ఇతరుల గురించి ఇలాంటి వ్యాఖ్యలు చేయలేదనే విషయం తెలుసు. మరి మా విషయంలో ఎందుకు పొరబడ్డారు? ఇది 2020.. అయినా పరిస్థితులు ఏమీ మారలేదు. క్రికెట్‌లోకి నన్ను లాగడం ఎప్పుడు మానుకుంటారు? మీరో లెజెండ్. మీ మాటలు విని నేనెంత బాధపడ్డానో తెలిపేందుకే ఇలా స్పందిస్తున్నా' అని అనుష్క ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో పోస్ట్ చేసింది. కాగా.. తన వ్యాఖ్యలపై గవాస్కర్ వివరణ ఇచ్చాడు. తాను చేసిన వ్యాఖ్యలను తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నారన్నాడు. కేవలం శీర్షికలను చూసి ఓ అభిప్రాయానికి రావొద్దని, తానేమన్నానో మరొక్కసారి వినాలని కోరాడు.

గవాస్కర్ వ్యాఖ్యలకు కంగన ఖండన

ముంబై: అనుష్కపై గవాస్కర్ చేసిన వ్యాఖ్యలను బాలీవుడ్ నటి కంగనా రనౌత్ ఖండించింది. గవాస్కర్ వ్యాఖ్యలను తప్పుబట్టిన కంగన..అనుష్క పేరును ఆయన ప్రస్తావించకుండా ఉండాల్సిందని అభిప్రాయపడింది. అదే సమయంలో..తనను గతంలో చట్టాలపై గౌరవంలేని మహిళగా అభివర్ణించినప్పుడు అనుష్క శర్మ ఖండించలేదని గుర్తు చేసింది. ఆమెది 'ఎంపిక చేసిన స్త్రీవాదం'గా విమర్శించింది.

ఢిల్లీ.. అదే జోరు

చెన్నైకి వరుసగా రెండో ఓటమి ● రాణించిన పృథ్వీ షా

పృథ్వీ షా (64)

దుబాయ్: ఐపీఎల్ తాజా సీజన్‌లో ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ అంచనాలకు మించి అదరగొడుతోంది. అన్ని విభాగాల్లో రాణించిన ఈ జట్టు 44 పరుగుల తేడాతో ఫేవరెట్ చెన్నై సూపర్ కింగ్స్‌ను ఓడించింది. ధోనీసేనకిది వరుసగా రెండో ఓటమి. ముందుగా బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఢిల్లీ 20 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు 175 పరుగులు చేసింది. పృథ్వీ షా (43 బంతుల్లో 9 ఫోర్లు, 1 సిక్స్‌తో 64), పంత్ (25 బంతుల్లో 6 ఫోర్లతో 37 నాటౌట్), ధవన్ (27 బంతుల్లో 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్‌తో 35) రాణించారు. చావ్లాకు 2 వికెట్లు దక్కాయి. ఛేదనలో చెన్నై 20 ఓవర్లలో 7 వికెట్లకు 131రన్స్ చేసింది. డుప్లెసి (43) పోరాడాడు. గత మ్యాచ్‌లో ఏడోస్థానంలో దిగి తీవ్ర విమర్శలపాలైన ధోనీ (12 బంతుల్లో 2 ఫోర్లతో 15) ఈసారి నాలుగో వికెట్ తర్వాత వచ్చినా విఫలమయ్యాడు. రబాడకు 3 వికెట్లు దక్కాయి. మ్యాన్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్‌గా పృథ్వీ షా నిలిచాడు.

పేలవంగా..: ఛేదనలో చెన్నై బ్యాట్స్‌మెన్‌ను చక్కటి వ్యూహంతో ఢిల్లీ బౌలర్లు ఇబ్బందిపెట్టడంతో 44 పరుగులకే వాట్సన్ (14), విజయ్ (10), రుతురాజ్ (5) వికెట్లను కోల్పోయింది. స్పిన్నర్లు అక్షర్, అమిత్ మిశ్రాల బౌలింగ్‌ను ఎదుర్కోవడంలో చెన్నై బ్యాట్స్‌మెన్ కష్టపడ్డారు. దీంతో ఇన్నింగ్స్ బాధ్యత డుప్లెసి, కేదార్ (26)పై పడింది. 14వ ఓవర్ నుంచి డుప్లెసి, జాదవ్ జోడీ బౌండరీలతో జోరు చూపించినా రన్‌రేట్ కూడా పెరుగుతూ వచ్చింది. డుప్లెసి రెండు క్యాచ్‌లను మిస్ చేసినా ఢిల్లీకి నష్టమేమీ కలగలేదు. చివరికి 16వ ఓవర్‌లో జాదవ్‌ను నోర్జెజ్ అవుట్ చేయడంతో నాలుగో వికెట్‌కు 54 పరుగుల భాగస్వామ్యం ముగిసింది. ఇక 18వ ఓవర్‌లో డుప్లెసి కూడా అవుట్ కావడంతో సీఎస్‌కే ఆశలు ఆవిరయ్యాయి.

పృథ్వీ షా దూకుడు: టాస్ ఓడి బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఢిల్లీకి ఓపెనర్లు పృథ్వీ షా, శిఖర్ ధవన్ శుభారంభం అందించారు. తొలి ఓవర్ రెండో బంతికే షా క్యాచ్ అవుట్ కావాల్సి ఉన్నా చెన్నై ఆటగాళ్లు అప్పీల్ చేయకపోవడంతో బతికిపోయాడు. ధవన్ కాస్త నిదానంగా ఆడినా షా మాత్రం దూకుడు తగ్గించలేదు. వీలు చిక్కినప్పుడల్లా బంతిని బౌండరీకి తరలిస్తూ 35 బంతుల్లో అర్ధసెంచరీ సాధించాడు. ధవన్ ఎనిమిదో ఓవర్‌లో 6,4తో బ్యాట్‌కు పనిచెప్పాడు. పవర్ ప్లేలో 36 పరుగులే చేసిన ఢిల్లీ ఆ తర్వాత షా, ధవన్ చెలరేగడంతో 4 ఓవర్లలో 52 పరుగులు సాధించింది. అయితే వీరి జోరుకు వరుస ఓవర్లలో స్పిన్నర్ చావ్లా బ్రేక్ వేశాడు. దీంతో తొలి వికెట్‌కు 94 పరుగుల భాగస్వామ్యం ముగిసింది. ఆ తర్వాత పంత్ (37 నాటౌట్), శ్రేయాస్ (26) జాగ్రత్తగా ఆడి మూడో వికెట్‌కు 58 పరుగులు జోడించారు.

ధోనీ సూపర్ క్యాచ్: అయితే చేతిలో కావాల్సినన్ని వికెట్లున్నా.. చెన్నై బౌలర్ల రాణింపుతో చివర్లో ఢిల్లీ వేగంగా రన్స్ చేయలేకపోయింది. దీంతో ఒత్తిడి పెరిగిన కెప్టెన్ శ్రేయాస్ 19వ ఓవర్‌లో భారీ షాట్ ఆడబోయి కీపర్ ధోనీకి చిక్కాడు. మహీ.. కుడివైపునకు సమాంతరంగా దూకుతూ అద్భుత క్యాచ్ పట్టేశాడు. ఇక చివరి ఓవర్‌లో 14 పరుగులు రాబట్టడంతో జట్టు 170 రన్స్ దాటగలిగింది.

స్కోరుబోర్డు

ఢిల్లీ: పృథ్వీ షా (స్టంప్డ్) ధోనీ (బి) చావ్లా 64, ధవన్ (ఎల్బీ) చావ్లా 35, పంత్ (నాటౌట్) 37, శ్రేయాస్ (సి) ధోనీ (బి) కర్రాన్ 26, స్టొయినిస్ (నాటౌట్) 5, **ఎక్స్‌ట్రాలు: 8; మొత్తం: 20 ఓవర్లలో 175/3; వికెట్ల పతనం:** 1-94, 2-103, 3-161; **బౌలింగ్:** దీపక్ చాహర్ 4-0-38-0, సామ్ కర్రాన్ 4-0-27-1, హజెల్‌వుడ్ 4-0-28-0, చావ్లా 4-0-33-2, జడేజా 4-0-44-0.

చెన్నై: మురళీ విజయ్ (సి) రబాడ (బి) నోర్జెజ్ 10, వాట్సన్ (సి) హెట్‌మయెర్ (బి) అక్షర్ పటేల్ 14, డుప్లెసి (సి) పంత్ (బి) రబాడ 43, రుతురాజ్ (రనౌట్) 5, కేదార్ (ఎల్బీ) నోర్జెజ్ 26, ధోనీ (సి) పంత్ (బి) రబాడ 15, జడేజా (సి) మిశ్రా (బి) రబాడ 12, సామ్ కర్రాన్ (నాటౌట్) 1; **ఎక్స్‌ట్రాలు: 5; మొత్తం: 20 ఓవర్లలో 131/7; వికెట్లపతనం:** 1-23, 2-34, 3-44, 4-98, 5-113, 6-130, 7-131; **బౌలింగ్:** రబాడ 4-0-26-3, అక్షర్ 4-0-18-1, నోర్జెజ్ 4-0-21-2, ఆవేశ్ ఖాన్ 4-0-42-0, అమిత్ మిశ్రా 4-0-23-0.

కోహ్లీకి జరిమానా

దుబాయ్: స్లో ఓవర్ రేట్ కారణంగా రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లీకి జరిమానా విధించారు. గురువారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో పంజాబ్ తొలుత బ్యాటింగ్ చేయగా, బెంగళూరు బౌలింగ్ నిర్ణీత సమయంలో ముగియలేదు. దీంతో కోహ్లీకి రూ.12 లక్షల జరిమానా విధించినట్టు ఐపీఎల్ పేర్కొంది. ఈ మ్యాచ్‌లో కోహ్లీ సేన 97 పరుగుల తేడాతో చిత్తుగా ఓడింది.

బిజినెస్

చెక్కులకు 'పాజిటివ్ పే విధానం'

ముంబై: వచ్చే ఏడాది జనవరి ఒకటో తేదీ నుంచి చెక్కులకు 'పాజిటివ్ పే విధానం' ప్రవేశపెట్టాలని ఆర్‌బీఐ నిర్ణయించింది. దీని కింద రూ.50 వేలు పైబడిన విలువ గల చెక్కులకు సంబంధించిన కీలక వివరాలన్నింటినీ కస్టమర్లు తిరిగి ధ్రువీకరించాల్సి ఉంటుంది. అయితే ఈ సదుపాయం ఉపయోగించుకోవాలా, వద్దా అనేది ఖాతాదారుని విచక్షణకే వదిలివేస్తారు. బ్యాంకుల్లో మోసాల నివారణకు ఆర్‌బీఐ ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది. రూ.5 లక్షలకు పైబడిన చెక్కులకు మాత్రం ఈ విధానం తప్పనిసరిగా అమలుచేసే విషయం బ్యాంకులు పరిశీలించవచ్చు. ఈ విధానం కింద కస్టమర్లు చెక్కులను ఎలక్ట్రానిక్ విధానంలో సమర్పించాల్సి ఉంటుంది. చెక్కు జారీ తేదీ, లబ్ధిదారుని పేరు, ఎవరు జారీ చేశారు, వారి బ్యాంకు ఏది వంటి విషయాలన్నీ ఎస్ఎంఎస్, మొబైల్ యాప్, ఇంటర్నెట్ బ్యాంకింగ్ , ఏటీఎం ద్వారా అందించాల్సి ఉంటుంది. బ్యాంకు సంబంధిత చెక్కును ప్రెజెంట్ చేసే ముందు ఆ వివరాలన్నీ ధ్రువీకరించుకుంటుంది. ఏవైనా లోపాలను చెక్ ట్రంకేషన్ సిస్టమ్ గుర్తించినట్టయితే తగు నివారణ చర్యలు తీసుకుంటారని ఆర్‌బీఐ తెలిపింది.

ముంబై రైల్వే స్టేషన్ రేసులో జీఎంఆర్

న్యూఢిల్లీ: చత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ టెర్మినస్ (సీఎస్ఎంటీ)గా పిలిచే ముంబై రైల్వే స్టేషన్ రీడెవలప్‌మెంట్‌పై జీఎంఆర్ గ్రూప్ ఆసక్తి చూపిస్తోంది. ఇందుకోసం శుక్రవారం జరిగిన ప్రీబిడ్డింగ్ సమావేశానికి జీఎంఆర్ ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. జీఎంఆర్ గ్రూప్‌తో పాటు అదానీ, టాటాలతో సహా 43 కంపెనీలు ఈ సమావేశానికి హాజరయ్యాయి. యునెస్కో వారసత్వ కట్టడంగా గుర్తింపు పొందిన సీఎస్ఎంటీని రూ.1,642 కోట్ల అంచనాతో నాలుగేళ్లలో మల్టీ మోడల్ రవాణా కేంద్రంగా రీడెవలప్ చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఇందుకోసం త్వరలోనే బిడ్స్ స్వీకరించబోతోంది.

విదేశీ మారక నిల్వల కొత్త రికార్డు

ముంబై: భారత విదేశీ మారకం నిల్వలు సెప్టెంబరు 18వ తేదీతో ముగిసిన వారంలో 337.8 కోట్ల డాలర్లు పెరిగి చారిత్రక గరిష్ఠ స్థాయి 54,503.80 కోట్ల డాలర్లను చేరాయి. ఆర్‌బీఐ విడుదల చేసిన గణాంకాల ప్రకారం ఇదే వారంలో విదేశీ కరెన్సీ ఆస్తులు 394.3 కోట్ల డాలర్ల మేరకు పెరిగి 50,146.4 కోట్ల డాలర్లకు చేరడం నిల్వల వృద్ధికి దోహదపడింది.

ఫారం గేటు అమ్మకం ధరలు (నెక్ 100 గుడ్లు)

25వ తేదీకి..		విజయవాడ	510
హైదరాబాద్	490	విశాఖపట్నం	515
26వ తేదీకి..		వరంగల్	493
చిత్తూరు	508	డజను గుడ్లు రూ. 72	
గోదావరి	510		

ఫామ్‌గేట్ ధర (కిలో) రూ. **వెన్‌కాబ్ బ్రాయిలర్ చికెన్**

హైదరాబాద్	103	విజయవాడ	105
వరంగల్	103	గుంటూరు	105
మహబూబ్‌నగర్	103	ఒంగోలు	105
కరీంనగర్	103	చిత్తూరు	113
కర్నూలు	103	నెల్లూరు	113
విశాఖపట్నం	110	అనంతపురం	113
గోదావరి	110		

'అరబిందో'తో 'జీఎంఆర్' డీల్

కాకినాడ సెజ్‌లో 51% వాటా విక్రయం

ఒప్పందం విలువ రూ.2,610 కోట్లు

హైదరాబాద్: ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కాకినాడ సెజ్ లిమిటెడ్ (కేసెజ్)లో తనకున్న 51 శాతం వాటాను అరబిందో రియల్టీకి విక్రయిస్తున్నట్లు జీఎంఆర్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రకటించింది. ఇందుకు సంబంధించి జీఎంఆర్ ఇన్‌ఫ్రా అనుబంధ సంస్థ జీఎంఆర్ సెజ్ అండ్ పోర్ట్ హోల్డింగ్ లిమిటెడ్ (జీఎస్‌పీహెచ్ఎల్), అరబిందో రియల్టీ అండ్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి. ఈ ఒప్పందంలో భాగంగా కేసెజ్‌కు కాకినాడ గేట్‌వే పోర్ట్ లిమిటెడ్ (కేజీపీఎల్)లోని 100 శాతం వాటా కూడా అరబిందో రియల్టీకి బదిలీ కానుందని జీఎంఆర్ ఇన్‌ఫ్రా స్పష్టం చేసింది. శుక్రవారం స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీలకు ఈ విషయాన్ని వెల్లడించింది. ఈ వాటా విక్రయ ఒప్పందం విలువ రూ.2,610 కోట్లు. డీల్ పూర్తయిన తేదీన రూ.1,600 కోట్లు లభిస్తాయని, వచ్చే 2-3 ఏళ్లలో కంపెనీ వ్యాపారంలో సాధించే మైలురాళ్ల ఆధారంగా మిగతా రూ.1,010 కోట్లు లభించనున్నట్లు జీఎంఆర్ ఇన్‌ఫ్రా తెలిపింది. ఈ నిధులను ప్రధానంగా గ్రూప్ రుణ భారాన్ని తగ్గించుకునేందుకు ఉపయోగించనున్నట్లు జీఎంఆర్ వెల్లడించింది. నియంత్రణ మండళ్లు, ఇతర అనుమతులకు లోబడి ఈ ఒప్పందం పూర్తికానుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని కాకినాడ వద్ద పోర్ట్ ఆధారిత బహుళ ఉత్పత్తుల ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి (మల్టీ ప్రొడక్ట్ సెజ్) ప్రాజెక్టు అమలు వ్యాపారాన్ని కేసెజ్ నిర్వహిస్తోంది. ఇక కేజీపీఎల్ విషయానికొస్తే.. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని కోన గ్రామంలో పర్యావరణహిత వాణిజ్య పోర్టు ఏర్పాటు కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంతో 2018లో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది.

జీఎంఆర్ ఇన్‌ఫ్రా షేరు జూమ్

కేసెజ్‌లో వాటా విక్రయ వార్తలతో జీఎంఆర్ ఇన్‌ఫ్రా షేరు దూసుకుపోయింది. శుక్రవారం బీఎస్ఈ ట్రేడింగ్ ముగిసేసరికి కంపెనీ షేరు ఏకంగా 11.08 శాతం లాభపడి రూ.23.55 వద్ద స్థిరపడింది.

ఇక ఫేస్‌లెస్ ఐటీ అప్పీళ్లు

న్యూఢిల్లీ : ఆదాయ పన్ను (ఐటీ) శాఖ మరో విప్లవాత్మక మార్పుకు శ్రీకారం చుట్టింది. ఫేస్‌లెస్ అప్పీళ్ల వ్యవస్థను శుక్రవారం నుంచి అమల్లోకి తెచ్చింది. దీంతో ఐటీ వివాదాలపై అప్పీల్‌కు వెళ్లే వ్యక్తులు, సంస్థలు ఇక ఐటీ ఆఫీసుల చుట్టూ లేదా అధికారుల చుట్టూ తిరగాల్సిన అవసరం ఉండదు. అధికారులు అడిగే పత్రాలు లేదా వారు అడిగే ప్రశ్నలకూ సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరం ఉండదు. ఇక ఇదంతా ఆన్‌లైన్‌లోనే నడిచిపోతుంది. ఐటీ శాఖ ఇప్పటికే ఫేస్‌లెస్ పద్ధతిలో పన్నుల మదింపు, నోటీసుల జారీ, వివరాల సేకరణ చేపట్టింది. ఫేస్‌లెస్ అప్పీళ్ల వ్యవస్థతో ఐటీ శాఖ పనితీరులో మరింత పారదర్శకత ఏర్పడనుంది. అయితే కొన్ని అంశాలు ఫేస్‌లెస్ అప్పీళ్ల పరిధిలోకి రావని కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ పేర్కొంది.

- తీవ్ర మోసాలతో ముడిపడిన కేసులు
- పెద్ద ఎత్తున పన్ను ఎగవేత కేసులు
- సున్నితమైన, సోదాలతో ముడిపడిన కేసులు
- నల్లధన చట్టం, అంతర్జాతీయ పన్నుల కేసులు

'రెట్రో' ట్యాక్స్ కేసులో వొడాఫోన్‌కు ఊరట

ఆర్బిట్రేషన్ కోర్టులో భారత్‌పై విజయం

రూ.22,100 కోట్ల పన్ను వసూలు సరికాదు

కేసు ఖర్చులు చెల్లించాలని ఆదేశం

న్యూఢిల్లీ : రెట్రోస్పెక్టివ్ పన్ను విషయంలో అంతర్జాతీయ ఆర్బిట్రేషన్ కోర్టులో బ్రిటిష్ టెలికాం దిగ్గజం వొడాఫోన్ గ్రూప్ పీఎల్‌సీ విజయం సాధించింది. వెనుకటి తేదీలతో వర్తించేలా (రెట్రోస్పెక్టివ్) వొడాఫోన్ గ్రూప్ నుంచి రూ.22,100 కోట్ల పన్ను వసూలు చేయాలన్న భారత ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలకు నెదర్లాండ్స్.. హేగ్‌లోని అంతర్జాతీయ మధ్యవర్తిత్వ (ఆర్బిట్రేషన్) ట్రైబ్యునల్ బ్రేక్ వేసింది. పాత తేదీలతో పన్ను చెల్లించాలన్న భారత ప్రభుత్వ డిమాండ్.. ద్వైపాక్షిక పెట్టుబడుల రక్షణ ఒప్పంద స్ఫూర్తికి పూర్తిగా విరుద్ధంగా ఉందని ట్రైబ్యునల్ స్పష్టం చేసింది. అంతేకాకుండా ఇలా వెనుకటి తేదీలతో కంపెనీల నుంచి పన్నులు వసూలు చేయాలనుకోవడం ఏ మాత్రం సమంజసం కాదని పేర్కొంది. అలాగే కేసు ఖర్చుల కింద 54.7 లక్షల డాలర్లు వొడాఫోన్‌కు చెల్లించాలని కూడా ట్రైబ్యునల్ భారత ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. అయితే ట్రైబ్యునల్ ఆదేశాలకు లోబడి వొడాఫోన్‌కు భారత్ రూ.75 కోట్ల బకాయి మొత్తాన్ని చెల్లించాల్సి వస్తుందని ప్రభుత్వ వర్గాలు అంచనా వేస్తున్నాయి.

కాగా ప్రస్తుతం అంతర్జాతీయ ఇంధన సంస్థ కెయిర్న్ ఎనర్జీపైనా ఇదే తరహా కేసు నడుస్తోంది. బ్రిటన్‌కు చెందిన కెయిర్న్ ఎనర్జీ సంస్థ 2006లో రాజస్థాన్‌లోని చమురు క్షేత్రం వాటాను వేదాంత గ్రూప్‌నకు విక్రయించింది. ఈ అమ్మకం ద్వారా వచ్చిన లాభాలపై రూ.10,247 కోట్లు మూలధన లాభాల పన్ను చెల్లించాలని ఐటీ శాఖ.. కెయిర్న్‌కు నోటీసులు జారీ చేసింది. కెయిర్న్ కూడా దీన్ని ట్రైబ్యునల్‌లో సవాల్ చేసింది.

ఇతర కేసులపై ప్రభావం

వొడాఫోన్ ఆర్బిట్రేషన్ వ్యవహారంలో అన్ని అవకాశాలను కూలంకషంగా పరిశీలించనున్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ట్రైబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పును క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన తర్వాత తమ కౌన్సిల్స్‌తో చర్చించనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది. పన్ను రిఫండ్ కేవలం రూ.75 కోట్లకు పరిమితం కావచ్చని భారత ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఇందులో రూ.30 కోట్లు ఖర్చులు కాగా రూ.45 కోట్లు పన్ను రిఫండ్ ఉంటుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేస్తోంది.

అన్ని అంశాలను పరిశీలిస్తాం: కేంద్రం

ఇదీ కేసు

భారత్‌లో టెలికాం సేవలు అందిస్తున్న హచిసన్ ఈక్విటీలో 67 శాతం వాటాను వొడాఫోన్ 2007లో 1,100 కోట్ల డాలర్లకు కొనుగోలు చేసింది. దీనికి టీడీఎస్ కింద రూ.11,000 కోట్లు చెల్లించాలని ఆదాయ పన్ను శాఖ నోటీసులు జారీ చేసింది. వొడాఫోన్ ఈ మొత్తం చెల్లించక పోవడంతో జరిమానా, వడ్డీలతో ఈ మొత్తాన్ని రూ.22,100 కోట్లకు పెంచారు. 2012 జనవరిలో ఐటీ శాఖ డిమాండ్‌ను సుప్రీంకోర్టు కొట్టి వేసింది. దీంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం వెనుకటి తేదీలతో వర్తించేలా చట్టాన్ని సవరించి మళ్లీ వొడాఫోన్ గ్రూప్‌నకు పన్ను చెల్లించాలని నోటీసులు జారీ చేసింది. దాంతో వొడాఫోన్ 2014లో ట్రైబ్యునల్‌లో ఫిర్యాదు చేసింది.

వారాంతంలో కొనుగోళ్ల జోష్

- సెన్సెక్స్ 835 పాయింట్లు పైకి.. 6 రోజుల వరుస నష్టాలకు తెర
- రూ.3.5 లక్షల కోట్లు పెరిగిన సంపద

ముంబై: ప్రపంచ మార్కెట్లో ట్రేడింగ్ సెంటిమెంట్ మెరుగవడంతో దలాల్‌స్ట్రీట్ వర్గాలు భారీగా కొనుగోళ్లకు పాల్పడ్డాయి. రూపాయి బలపడటమూ స్టాక్ మార్కెట్లకు కలిసి వచ్చింది. దాంతో ఈక్విటీ సూచీల ఆరు రోజుల వరుస నష్

www.andhrajyothy.com

ఆంధ్రజ్యోతి

ANDHRAJYOTHI

నిజామాబాద్ సిటీ*

వెల (Price) : Rs. 6.50

సంపుటి (Volume) : 17
సంచిక (Issue) : 74

శనివారం | 26-9-2020

పేజీలు: 14

Nizamabad | Hyderabad | Mahaboobnagar | Vijayawada | Tirupathi | Visakhapatnam | Anantapur | Karimnagar | Tadepalligudem | Warangal | Guntur | Kurnool | Nellore | Srikakulam | Rajamahendravaram | Khammam | Kadapa | Ongole | Nallagonda and Bangalore

మర్యాద రామన్నతో తెరంగేట్రం చేసి..
ఎంత ఎంత వింత మోహమో.. అని పాడితే
మేమంతా నీ వ్యామోహంలో పడిపోయాం!
నా పాట పంచామృతం.. అంటే..
అమృతం తాగినంత ఆనందపడిపోయాం!
గువ్వా.. గోరింక..తో అని పాడితే
ఉవ్వెత్తున ఎగిరి ఉర్రూతలూగిపోయాం!

చిలక కొట్టుడు కొడితే.. అన్నా..
ముత్యాలూ వస్తావా అని పాడినా..
చప్పట్లు కొట్టి చేతులు నొప్పులు పుట్టాయి!
చిన్నారి పొన్నారి కిట్టయ్యా అని లాలించినా..
లాలిజో.. లాలీజో.. ఊరుకో పాపాయి అన్నా
ఒడియప్పా.. ఒడి ఒడియప్పా అని నవ్వించినా
నీ గాత్ర మాధుర్యానికి ఫిదా అయిపోయాం

మానస వీణా మధుగీతం..
ఏ దివిలో విరిసిన పారిజాతమో.. పాటలతో
మా మనసు ఇప్పటికీ పులకరిస్తుంది!
అంతర్యామీ అలసితి సొలసితి
అంటే సినిమాకే పరిమితమనుకున్నాం
నువ్వే అలసిపోయావా బాలూ..!
మాకు.. మాట రాని మౌనమిది!

వేన వేల గళ వైవిధ్యమూర్తి

స్వరాభినిష్క్రమణం

శ్రుతి నీవు.. ద్యుతి నీవు.. స్వరగతి నీవు.. అంటూ కోట్లాది సంగీతప్రియులు తలుచుకునే

గాన గంధర్వుడు ఎస్పీ బాలు ఇకలేరు

కరోనాతో గత నెల 5న చెన్నై ఆస్పత్రిలో చేరిక.. కోలుకుంటున్నారని ప్రకటన

అంతలోనే విషమించిన పరిస్థితి.. కరోనా నెగెటివ్ వచ్చినా అనారోగ్యం

52 రోజులు ఎంజీఎం ఆస్పత్రిలోనే చికిత్స.. చివరికి అక్కడే తుది శ్వాస

నేడు చెన్నై శివారులోని ఫామ్ హౌస్‌లో ప్రభుత్వ లాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు

● **అంతులేని దుఃఖం**

బాలూ ఎక్కడికి వెళ్లావు? గంధర్వ లోకంలో పాటలు పాడేందుకు వెళ్లావా! ఈ లోకం శూన్యమైంది. అన్ని దుఃఖాలకు ఓ పరిమితి ఉంటుంది. ఈ దుఃఖానికి లేదు. - ఇళయరాజా

స్వర చక్రవర్తి! అమృత కంఠుడు! అమర గాయకుడు! ఆయనే శ్రీపతి పండితారాధ్యుల బాలసుబ్రహ్మణ్యం! మన ఎస్పీ బాలు! ఏడు దశాబ్దాలు దాటిన ఆయన పాడుతుంటే ఇప్పటికీ ఎవరో కుర్రాడు పాడుతున్నట్లే! పాటలోనూ చిరునవ్వులోనూ చరుకుదనంలోనూ వయసు తెలియలేదు సుమీ! 16 భాషల్లో 37 వేల పాటలు పాడినా.. ఇంకా గానామృతమేదో మిగిలి ఉన్నట్లే! బాల్యం.. యవ్వనం.. కౌమారం.. వృద్ధాప్యం.. ఆ పాటతోనే మమేకం! గ్రామఫోన్ రికార్డు నుంచి సెల్‌ఫోన్ వరకూ ఏది చూసినా పాటల తోటే! ఆ పాట లేని చోటెక్కడ! ఆ పాట లేని ఇల్లెక్కడ!? ఆయన గాయకుడు.. సంగీత దర్శకుడు! నటుడు! నిర్మాత! ఒకే వ్యక్తి జీవితంలో ఇంత వైవిధ్యం సాధ్యమా అని ఆశ్చర్యపోయేలా ఎన్నో విభిన్న పాత్రలు! ఒక మనిషి తన జీవిత కాలంలో ఇన్ని పనులు చేయగలడా అని ఆశ్చర్యపోయేలా చేసిన మూర్తీభవించిన అద్భుతం బాలు! ఇప్పుడు ఆ పాటొక జ్ఞాపకం! తరతరాలకూ చెరగని చిరునామా! శ్రుతిలయలే జననీ జనకులు కాగా అంటూ యావద్భారతదేశంలోని సంగీత రసజ్ఞులను ఆనంద డోలికల్లో ముంచిన ఆ మధుర గళం మూగవోయింది! ఆ గాన గంధర్వుడు మళ్లీ గంధర్వ లోకాలకు తరలిపోయాడు! సుస్వరాలను మనకు మిగిల్చి ఆయన మహాభిష్క్రమణం చేశారు! మన దేశంలోకి అడుగు పెట్టిన కరోనా ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి చేసింది! కానీ, సాంస్కృతికంగా మనకు చేసిన అతి భారీ నష్టం ఇదే!!

- ప్రత్యేక కథనాలు లోపలి పేజీల్లో

మల్లన్నసాగర్ కట్ట తెంచిన అధికారులు?

రిజర్వాయర్ పూర్తిగా నిండడంతో వరద నీటిని మళ్లించే యత్నం 8

ఆందోళనలో తుక్కాపూర్ రైతులు

ఎమ్మెల్సీగా కవిత ఎన్నిక లాంఛనమే!

టీఆర్ఎస్ ఖాతాలోకే నిజామాబాద్ స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం ! 8

అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధులు అత్యధికంగా ఉండటమే కారణం

9న పోలింగ్.. 12న ఓట్ల లెక్కింపు: ఈసీ

మూడు దశల్లో బిహార్ ఎన్నికలు

అక్టోబరు 28, నవంబరు 3, 7 తేదీల్లో పోలింగ్

నవంబరు 10వ తేదీన కౌంటింగ్

కొవిడ్ సమయంలో ప్రపంచంలోనే తొలి భారీ ఎన్నికలు 14

పకడ్బందీగా ఎన్నికల సంఘం ఏర్పాట్లు

ఎన్డీఏ కూటమికే విజయావకాశాలు!

కులోన్మాదం కాటేసింది

ప్రేమ పెళ్లి చేసుకుందని.. కూతురి భర్త దారుణ హత్య

ఇంట్లోంచి బలవంతంగా తీసుకెళ్లి దారుణం

గచ్చిబౌలిలో కిడ్నాప్.. సంగారెడ్డిలో మర్డర్

కిరాయి హంతకులకు రూ.10 లక్షల సుపారీ

ముళ్లపొదల్లో మృతదేహాన్ని పడేసిన కిరాతకులు

యువతి తండ్రి సూత్రధారి.. మేనమామలు, బావలు, వదినలు పాత్రధారులు

12 మందిని అరెస్టు చేసిన సైబరాబాద్ పోలీసులు

హేమంత్ మరణవార్త విని విలపిస్తున్న తల్లి లక్ష్మీరాణి, భార్య అవంతి

హైదరాబాద్ సిటీ/గచ్చిబౌలి/ చందానగర్/మంగళ్‌హాట్,, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): మరో కులోన్మాద హత్య.. కూతురి ప్రేమ పెళ్లిని అంగీకరించక సుపారీ ఇచ్చి, ఆమె భర్తను చంపించిన తల్లిదండ్రులు. రెండేళ్ల క్రితం మిర్యాలగూడలో జరిగిన ప్రణయ్ హత్యను రాష్ట్ర ప్రజలు ఇంకా పూర్తిగా మరువక ముందే సరిగ్గా అలాంటి ఘటనే హైదరాబాద్ నగర శివారులో చోటుచేసుకుంది. తమ కులం కాని, తమ అంతస్తుకు తగని వ్యక్తిని ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకుందన్న కారణంతో కన్నవారే కర్కశంగా కూతురి భర్తను హత్య చేయించారు. ఇంట్లో నుంచి తీసుకెళ్లి.. మరీ చంపించారు. శుక్రవారం తెల్లవారుజామున వెలుగుచూసిన ఈ హత్య రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించింది. రెడ్డి సామాజిక వర్గానికి చెందిన అమ్మాయి, వైశ్య సామాజికవర్గానికి చెందిన అబ్బాయి ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకోగా.. ఇది ఇష్టం లేని అమ్మాయి తల్లిదండ్రులు ఈ దారుణానికి ఒడిగట్టారు. మాదాపూర్ ఇన్‌చార్జి డీసీపీ వెంకటేశ్వర్లు వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం.. చందానగర్‌కు చెందిన దొంతి రెడ్డి లక్ష్మారెడ్డి కూతురు అవంతిరెడ్డి (23), అదే ప్రాంతంలో ఉంటున్న చింత మురళీకృష్ణ కుమారుడు చింత యోగ హేమంత్‌కుమార్ (28) ఎనిమిదేళ్లుగా ప్రేమించుకుంటున్నారు. చిన్నప్పటి నుంచి ఇరుగు పొరుగు ఇళ్లలోనే ఉండేవారు. అమ్మాయి తండ్రి రేషన్ డీలర్ షిప్‌తో పాటు రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేస్తున్నారు. హేమంత్ తల్లిదండ్రులు గుంటూరు జిల్లా పిడుగురాళ్ల నుంచి 20 ఏళ్ల క్రితంనగరానికి వచ్చారు. తండ్రి మురళీకృష్ణ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారంతోపాటు పెయింటింగ్

మిగతా 14వ పేజీలో...

SBI

ఇదుగో వచ్చేసింది ఎస్‌బిఐ మెగా ఇ-ఆక్షన్!
1000+ ఆస్తుల కోసం వేలంపాటలు ప్రారంభం.

ఇ-ఆక్షన్ తేదీ	30 సెప్టెంబర్, 2020

రిజిస్టర్ చేసుకునేందుకు క్రింద పేర్కొన్న వెబ్‌సైట్లలో దేనికైనా లాగ్ ఆన్ అవండి

వెబ్‌సైట్	హెల్ప్‌లైన్
https://www.mstcecommerce.com/auctionhome/ibapi/index.jsp	033-22901004
www.sbi.auctiontiger.net	079 4000 5400 / 34 / 04
www.bankeauctions.com/sbi	0124 - 4302020 / 21 / 22 / 23 / 24
www.tenderwizard.com/SBIEAUCTION	18004256185

వివిధ రకాల ఓపెన్ ప్లాట్స్, రెసిడెన్షియల్, ఇండస్ట్రియల్ మరియు కమర్షియల్ ప్రాపర్టీస్ యొక్క ఆక్షన్
సఫలీకృతులైన వేలందారుల కోసం యోగ్యతకి లోబడి లోన్స్ లభ్యమవుతాయి.

మరిన్ని వివరాల కొరకు:
https://sbi.co.in/web/sbi-in-the-news/auction-notices/bank-e-auctions,
https://sbi.co.in/web/sbi-in-the-news/auction-notices/mega-e-auction &
https://ibapi.in

ఎడతెగని పాట

రెహమాన్ చెప్పినట్టు, అతను తన అద్భుతమైన స్వరంతో మనకు అమితమైన ఆనందాన్నిచ్చాడు. సంగీతంలో ఓలలాడే, విశ్రమించే, ఆనందించే గొప్ప అవకాశాన్నిచ్చాడు. అక్షరాలను గుండెగొంతుకతో ఆలపించి ఉద్వేగాలను వెదజల్లాడు. ఐదు దశాబ్దాల కాలానికి అనేక అలవరసల నేపథ్యగీతాన్ని ఆలపిస్తూ అర్థాంతరంగా అతను విశ్రమించాడు. గంధర్వ లోకానికి తిరిగి వెళ్లిపోతూ, మన మనసుల్ని ముక్కలు చేశాడు.

దక్షిణాది శ్రోతలందరికీ, ముఖ్యంగా తెలుగువారికి గురువారం సాయంత్రం నుంచి ఒక సన్నటి భయసంగీతం లోలోపల సుడులు తిరుగుతూనే ఉన్నది. యాభైరోజులుగా తమ అభిమాన గాయకుడు విజేతగా తిరిగివస్తాడని నిర్మించుకున్న నమ్మకం, తమ ప్రార్థనలతో అతని యుద్ధంలో తామూ భాగమైపోయిన అభిమానం– నిష్ఫలమవుతున్నాయన్న తెలివిడి, ఎడతెగని అపశ్రుతి వలె, దుర్వార్తను సూచించే అపశకునం వలె కలవర పెడుతూనే ఉన్నది. శుక్రవారం మధ్యాహ్నానికి అర్థమైపోయింది. ఆ తరువాత ప్రకటన ఒక లాంఛనం మాత్రమే.

శ్రీపతి పండితారాధ్యుల బాలసుబ్రహ్మణ్యం జీవిత విశేషాలను, అధిగమించిన అవరోధాలను, అధిరోహించిన శిఖరాలను, అగణిత గణాంకాలను వల్లెవేయవలసిన పనే లేదు. కోట్లాది హృదయాలు అశ్రుసిక్తమవుతున్నప్పుడు, పరిచయం ఒక పునరుక్తి.

అసమాపక క్రియ దగ్గర నిలిచిపోయిన ప్రయాణాన్ని అంచనావేయడం కష్టం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం చేయాలనుకున్నది ఎంతో ఉన్నది. చేయగలిగింది, చేయవలసింది చాలా ఉన్నది. ఆయన గొంతుకే కాదు, కాలికీ, మనసుకీ కూడా విశ్రాంతి లేదు. అతను గాయకుడు, సంగీతదర్శకుడు, నటుడు, గాత్రదాత, ప్రయోక్త, వక్త, అంతే కాదు, పాటను ఒక జెండాగా ధరించి ప్రచారం చేసిన సంగీత కార్యకర్త. ఆయన సినిమాపాటలు తగ్గిపోయి రెండు దశాబ్దాలు కావస్తున్నది కానీ, ఆయన వేదిక నుంచి వైదొలగలేదు. విస్మృతిలోకి జారిపోలేదు. నిత్యం అతను పాడుతున్నాడు, సంభాషిస్తున్నాడు. కనిపిస్తున్నాడు.

ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు వంటి గాయక దిగ్గజం తెలుగు సినీసంగీత ప్రపంచాన్ని పరిపాలిస్తున్న రోజుల్లోనే బాలసుబ్రహ్మణ్యం ఇరవయ్యేళ్ల బాలుడిగా రంగ ప్రవేశం చేశాడు. అప్పటి వరకు సినీగాయకుల కోవలోని గొంతు కాదది. మృదువైన, మెత్తటైన, తియ్యటి స్వరం. అది కొందరికి ఆకర్షణీయంగా అనిపించింది. కొందరికి విముఖత కలిగించింది. ఘంటసాల అనంతరం తనకు ఆమోదాన్ని సాధించుకోవడానికి బాలసుబ్రహ్మణ్యం చాలా కష్టపడ్డాడు. సంప్రదాయ సంగీత శిక్షణ లేని బాలు, కేవలం సాధన ద్వారానే పాటలో రాటుదేలాడు. అనుభవమే ఆయనకు ఎంతో నేర్పింది. శంకరాభరణం సినిమా కోసం కొంత కష్టపడ్డాడు, ఆ తరువాత కూడా నేర్చుకుంటూనే ఉన్నాడు. శంకరాభరణం ఆయనకు జాతీయ బహుమతిని తెచ్చిపెట్టింది. బాలు అలవోకగా కాక, కష్టపడి పాడగలిగిన పాటలు సినిమారంగంలో అరుదుగానే వచ్చాయి. అయినా ఆయన తన విద్యను పెంచుకుంటూనే ఉన్నారు. తరువాతి తరానికి పంచుతూనే వచ్చారు. ఆయన టెలివిజన్ కార్యక్రమాలను, బహిరంగ ఉపన్యాసాలను విన్నవారికి, బాలు అనుభవ పాండిత్యం, శాస్త్రీయ సంగీత పరిచయం అర్థమవుతాయి. ప్రతిభ, అభ్యాసం– ఆయనకు వ్యుత్పత్తిని కూడా అందించాయి.

బాలసుబ్రహ్మణ్యం గానజీవితం ఆరంభించిన రోజులు తెలుగులో తొలితరం క్లాసికల్ సినిమాలు అంతరిస్తున్న కాలం. సినిమాలలో వేషభాషలు, అభిరుచులు, వ్యక్తీకరణలు, కథనాలు అన్నీ మారుతున్న కాలం అది. పాటల్లో సాహిత్యం కంటె లయకు, దృశ్యానికి ప్రాధాన్యం పెరగసాగింది. సాహిత్యం కూడా కొత్త వ్యక్తీకరణలతో, కొత్త తరపు నుడికారాలతో రావడం మొదలయింది. మారుతున్న కాలానికి పనికివచ్చే లాలిత్యంతో, వేగాన్ని, కొత్త తరపు ధోరణులను పలికే గొంతుతో బాలు సహజంగానే వేదికను ఆక్రమించాడు. కాలం కోరినట్టే ఇళయరాజా వంటి సంగీతదర్శకులు కొత్తరకం బాణీలను కట్టారు. ఇప్పుడు నలభైల్లో, యాభైల్లో ఉన్నవారందరి కౌమార యవ్వన సంవత్సరాలు బాలూ పాటలతో ఉర్రూతలూగినవే. బాలూ నిష్క్రమణ వర్తమాన దుఃఖాన్నే కాదు, గతకాలపు బెంగను కూడా రగిలిస్తున్నది అందుకే.

బాణీ, సాహిత్యం నిర్దేశించే గానానికి మించి, సొంతంగా గాయకుడు కొంత విలువ జోడించాలని నమ్మే వ్యక్తి బాలసుబ్రహ్మణ్యం. పాడుతున్న క్రమంలోనే, అప్పటికప్పుడు మార్పులు చేయడం ఆయనకు అలవాటు. అది అనేక సందర్భాలలో ఆయనకు ఉపకరించింది. నాటి అగ్రనటులు ఎన్‌టిఆర్, ఎఎన్నార్‌లు ఇద్దరికీ, ఎవరికి వారికి నప్పేటట్టుగా బాలు పాడగలిగారు. ఆ ఇద్దరి విషయంలో ఘంటసాల కూడా ఆ పని చేశారు కానీ, సీనియర్ నటులు కృష్ణ దగ్గర నుంచి మొదలుకొని చిరంజీవి దాకా అందరికీ తన గొంతును అతికించగలిగిన ఘనత మాత్రం చెప్పుకోదగ్గదే. గాయకులు కేవలం పాడడం కాదు, గొంతుతో నటించాలి కూడా అంటారు ఆయన. స్వరనటుడిగా ఆయన అనేక అనువాద చిత్రాలలోను, సూటి చిత్రాలలోను కూడా మేటి నటులకు గొంతునిచ్చారు. ఆయన సమయోచిత, పాత్రోచిత వాచకం అపూర్వం.

సినిమారంగం, సినీగాయకులు వ్యాపార కళాప్రపంచానికి చెందినవారు. మార్కెట్ శక్తులు అక్కడి కళలను, కళాకారులను కూడా కట్టడిచేస్తాయి. ఆయా పరిమితులన్నిటికి లోబడి, వ్యాపార కళలలోని జనరంజకత్వం ప్రజా సామాన్యాన్ని ఆకర్షిస్తుంది. ప్రజలు వ్యక్తం చేయలేని భావాలకు, ఉద్వేగాలకు సినిమా ఒక ఆలంబన. జీవితాల్లో ఉండే అన్ని సందర్భాలకు తగిన మాటలు, పాటలు, అభినయాలు ఈ సమాంతర కళాప్రపంచంలో లభిస్తాయి. ఉత్తమ శ్రేణి సినిమాగాయకులకు ఉన్న ప్రాసంగికత అదే. కళల తోడు లేకుండా జీవితం ఉండదు. అనేక సందర్భాలలో మనలను స్పందింపజేసే సాహిత్యం ఒక అమృత స్వరపేటిక గుండా జాలువారి మనసులను స్పృశిస్తుంది. బాలసుబ్రహ్మణ్యం కొన్ని తరాల యువకులకు ఆస్థానగాయకుడు. వారి ఉద్వేగాలకు గొంతునిచ్చినవాడు.

అందుకే కదా, ఇంతటి దుఃఖం!

కర్షకులూ కపట శాసనాలూ

■ పి. చిదంబరం

'పళని' పలుకు

'కర్షకా! నీ కట్టు కదలినన్నాళ్ళే... రాజుల రాజ్యాలు' అని ఒక కవి అన్నారు. మరి రైతు తన పొలంలో ఇవాళ నాగలితో నిలబడే పరిస్థితి ఉందా? ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన కొత్త వ్యవసాయ బిల్లులు ఈ ప్రశ్నను వేసుకోవల్సిన పరిస్థితిని కల్పించలేదూ?

రైతులు తమ పంటలను ఎలా విక్రయించుకుంటున్నారో చూడండి. జాతీయ నమూనా సర్వే ప్రకారం 2012 జూలై–డిసెంబర్ మాసాల మధ్య, లేదా 2013 జనవరి–జూన్ మాసాల మధ్య వివిధ ఏజెన్సీలు రైతుల నుంచి చేసిన కొనుగోళ్ళ వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి: వరి ధాన్యాన్ని స్థానిక ప్రైవేట్ వ్యాపారులు 65.94 శాతాన్ని, మండీలు 19.46 శాతాన్ని, ప్రభుత్వ సంస్థలు, సహకారసంఘాలు 9.49 శాతాన్ని కొనుగోలు చేశాయి. గోధుమ లను స్థానిక ప్రైవేట్ వ్యాపారులు 58.42 శాతాన్ని, మండీలు 34.78 శాతాన్ని, ప్రభుత్వ సంస్థలు సహకారసంఘాలు 6.79 శాతాన్ని కొనుగోలు చేశాయి. ఈ రెండు ప్రధాన ఆహారధాన్యాలనే కాదు మొక్కజొన్నలు, ఆవాలు, శనగలు మొదలైన పంటలను సైతం రైతులు అత్యధికంగా స్థానిక ప్రైవేట్ వ్యాపారులకే అమ్ముకున్నారు.

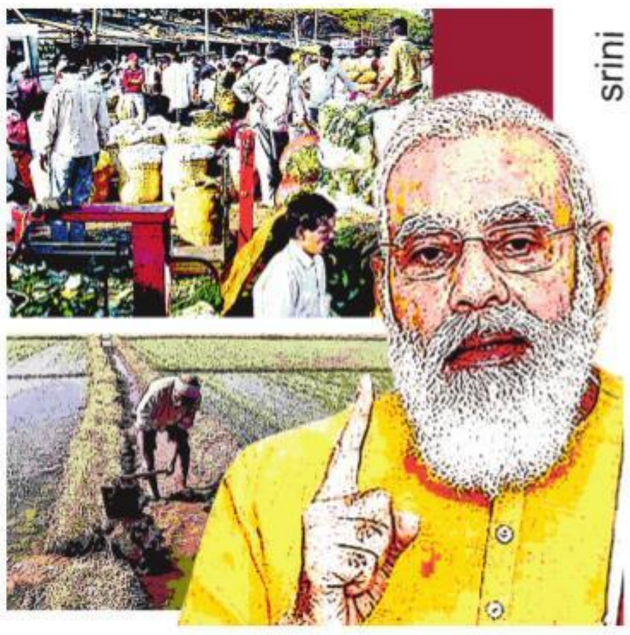

వివిధ రాష్ట్రాలలో వేర్వేరు వ్యవసాయక ఉత్పత్తి మార్కెట్ కమిటీల (ఎపిఎమ్‌సి) చట్టాలు దశాబ్దాలుగా అమలులో ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ రైతులు తమ పంటలను అత్యధికంగా స్థానిక ప్రైవేట్ వ్యాపారులకే అమ్ముకుంటున్నారు. వరి, గోధుమను సాగు చేసే రైతులలో దాదాపు 60 శాతం మంది తమ ధాన్యాన్ని వారికే విక్రయించుకుంటున్నారనేది స్పష్టం. అధికారిక బోగట్టా ప్రకారం 2019–20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 1.24కోట్ల మంది వరి రైతులు, 2020–21 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 43.35లక్షల మంది గోధుమ సాగుదారులు మాత్రమే కనీస మద్దతు ధర ప్రయోజనాన్ని పొందారు.

ఇందుకు కారణాలు ఏమిటో స్పష్టమే. మన రైతులలో 85 శాతం మంది భూకమతాలు చాలా చిన్నవి. అవి ఒక హెక్టారు కంటే తక్కువ. కనుక విక్రయించుకోవడానికి వారికి మిగులు ధాన్యమనేది చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. ఉన్నా ఆ మిగులును సుదూరాన ఉండే ఎపిఎమ్‌సి మార్కెట్‌యార్డుకు తీసుకువెళ్ళి విక్రయించడమనేది ఆ సన్నకారు చిన్నకారు రైతులకు లాభసాటి వ్యవహారం కాబోదు. ధాన్యాన్ని గోతాలలో నింపడం, ఆ బస్తాలను వాహనాలలోకి చేర్చి రవాణా చేయడం, మార్కెట్‌యార్డులో వాటిని దించడం, తమ వంతు వచ్చేదాకా వేచిఉండడం, ఫీజు చెల్లించడం, రెండు లేదా అంతకు మించిన రోజుల పాటు వేచిఉండి ధరలు వసూలు చేసుకోవడం అనేది చిన్న రైతులకు సాధ్యం కాని పని. మార్కెట్‌యార్డులో అమ్ముకోవడమనేది వారికి ఎంత మాత్రం ఆచరణీయం కాదు. ఈ కారణంగానే వారు స్థానిక ప్రైవేట్ వ్యాపారులపైనే ఆధారపడుతున్నారు. ఆ వ్యాపారులూ రైతుకు విశ్వసనీయంగా తోడ్పడుతున్నారు. రైతులు నూర్చిళ్ళు అయిన తక్షణమే పంట కళ్ళాలలోనే తమ ధాన్యాన్ని స్థానిక వ్యాపారులకు విక్రయిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కనీస మద్దతు ధర కంటే తక్కువే అయితేనేం ఆ వ్యాపారులు తాము ఇచ్చే ధరను పొలంలోనే రైతులకు చెల్లిస్తున్నారు. ఇది ఉభయులకూ పరస్పర ప్రయోజనకరంగా ఉంది.

పంజాబ్, హర్యానా రాష్ట్రాల వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థలలో ఎపిఎమ్‌సి మార్కెట్‌యార్డులు చాలా కీలక పాత్ర వహిస్తున్నాయి. ఆ రాష్ట్రాలలో చిన్న రైతు వద్ద కూడా మిగులు ధాన్యం గణనీయమైన స్థాయిలో ఉండడం కద్దు. ఈ రెండు రాష్ట్రాలలోనూ ఉత్పత్తి అయ్యే వరి, గోధుమలో 75 శాతాన్ని ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలే కొనుగోలు చేస్తుంటాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో మార్కెట్‌యార్డులు సరిపడా సంఖ్యలో లేవని, ఉన్నవి కూడా రైతులకు సుదూరంలో ఉంటున్నాయని కొంత మంది ఆర్థికవేత్తలు వాదించడం కద్దు. ఉదాహరణకు తమిళనాడులో జిల్లాకు సగటున 8 చొప్పున 36 జిల్లాల్లో 283 మార్కెట్‌యార్డులు ఉన్నాయి. 2019–20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ 283 మార్కెట్‌యార్డులలో మొత్తం రూ.219.76 కోట్ల వ్యాపారం జరిగింది. మహారాష్ట్రలో మొత్తం 326 మార్కెట్‌యార్డులు ఉన్నాయి. రైతులు తమ పంటలను వాటికి తీసుకువెళ్ళేందుకు సగటున 25 కిలోమీటర్లు ప్రయాణిస్తున్నారు.

వ్యవసాయ ఉత్పత్తులలో స్వేచ్ఛావాణిజ్యానికి ఎపిఎమ్‌సి చట్టాలు పరిమితులు విధిస్తున్నాయనడంలో సందేహం లేదు. అయితే మార్కెట్‌యార్డులు భద్రతా కవచాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. పంజాబ్, హర్యానాలలో మార్కెట్‌యార్డ్‌ల వద్ద వసూలు చేస్తున్న ఫీజు రూపేణా ఆ రాష్ట్రాలకు పెద్దఎత్తున ఆదాయం సమకూరుతున్నది. ఆ రాబడిని వ్యవసాయ, గ్రామీణ మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి పంజాబ్, హర్యానాలు వినియోగిస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ కాలక్రమేణా ఎపిఎమ్‌సి చట్టాలను తృజించవలసి ఉందని నేను గట్టిగా అభిప్రాయపడుతున్నాను. రైతులకు సులువుగా అందుబాటులో ఉండే మార్కెట్ల ఆధారంగా సాగే స్వేచ్ఛావాణిజ్యానికి అనుకూలంగా ఎపిఎమ్‌సి చట్టాలకు చెల్లుచీటీ రాయవలసివుంది.

2019 సార్వత్రిక ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ మేనిఫెస్టో ఇదే విషయాన్ని స్పష్టం చేసింది. ఉత్పాదకాలు, నవీన సాంకేతికతలు, మార్కెట్లు రైతులకు అందుబాటులో ఉండేలా రైతు ఉత్పత్తిదారుల కంపెనీలు, సంస్థలను ప్రోత్సహిస్తామని కాంగ్రెస్ మేనిఫెస్టో హామీ ఇచ్చింది. అలాగే పెద్ద గ్రామాలలోనూ, చిన్న పట్టణాలలోనూ సంపూర్ణ సదుపాయాలతో మార్కెట్లను నెలకొల్పుతామని' కూడా అది అది హామీ ఇచ్చింది. రైతులు తమ ఉత్పత్తులను తీసుకువచ్చి స్వేచ్ఛగా విక్రయించుకునేందుకు అన్ని విధాల మద్దతు, తోడ్పాటు అందిస్తామని కాంగ్రెస్ స్పష్టంగా పేర్కొంది. దేశవ్యాప్తంగా వేలాది మార్కెట్లను నెలకొల్పుతామనేది కాంగ్రెస్ హామీలోని ఒక ముఖ్యాంశం. ఆ మార్కెట్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, స్థానిక పంచాయత్, ఒక సహకార సంఘం లేదా ఒక ప్రైవేట్ లైసెన్స్‌డ్ ఆపరేటర్ ఎవరైనా నెలకొల్పవచ్చని కూడా పార్టీ స్పష్టం చేసింది. ఆ మార్కెట్లను సమగ్రంగా పటిష్ఠంగా క్రమబద్ధీకరిస్తామని, ప్రతి లావాదేవీ కూడా ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కనీస మద్దతుధర కంటే తక్కువగా ఉండకుండా పటిష్ఠచర్యలు చేపడతామని కూడా కాంగ్రెస్ మేనిఫెస్టో స్పష్టం చేసింది. సులభంగా అందుబాటులో ఉండే బహుళ మార్కెట్ల ఏర్పాటుకు సహజ పర్యవసానంగా ఎపిఎమ్‌సి చట్టాల రద్దును ప్రతిపాదించింది.

మరి మోదీ ప్రభుత్వం చేసిందేమిటి? కొత్త వ్యవసాయ బిల్లులు ఎమ్ఎస్‌పి భద్రతా కవచాన్ని బలహీనపరుస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ సేకరణ విధానాన్ని నీరుగార్చి వేస్తున్నాయి. కనుకనే రైతులు రోడ్ల మీదకు వచ్చి నిరసన తెలుపుతున్నారు. అసలు కనీస మద్దతు ధరను పూర్తిగా రద్దు చేస్తుందేమోనని కూడా రైతులు భయపడుతున్నారు. కొత్త బిల్లుల వల్ల ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ అపాయంలో పడవచ్చని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భయపడుతున్నాయి. ఆ వ్యవస్థే లేకపోతే సామాన్య ప్రజల ఇబ్బందులు మరింత మిక్కుటమవుతాయనడంలో సందేహం లేదు. కనీస మద్దతుధర, ప్రభుత్వ సేకరణ విధానం, ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ ఆహారభద్రతకు విశేషంగా తోడ్పడుతున్నాయి. ఇవి బలహీనపడితే జాతీయ ఆహారభద్రతా చట్టం 2013 కింద సృష్టించిన వ్యవస్థ కుప్పకూలిపోతుంది. ఇది ఖాయం.

మోదీ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన కొత్త వ్యవసాయ బిల్లులు వేలాది ప్రత్యామ్నాయ మార్కెట్లను సృష్టించవు. అందుకు బదులుగా కాంట్రాక్ట్ వ్యవసాయాన్ని అనుమతించనున్నాయి. తద్వారా దేశ వ్యవసాయ రంగంలోకి కార్పొరేట్ కంపెనీల ప్రవేశానికి, అంతిమంగా కార్టెల్స్ ప్రవేశానికి విశాలమైన బాటలు వేయనున్నాయి. కార్పొరేట్ కంపెనీలు రంగప్రవేశం చేసినప్పుడు వాటితో చిన్నరైతులు సమర్థంగా బేరసారాలు చేయలేరు. సరైన విధంగా కాంట్రాక్టులూ కుదుర్చుకోలేరు. ఒకవేళ కుదుర్చుకోగలిగినా సహజంగా తలెత్తే వివాదాలను పరిష్కరించుకునే విధివిధానాలు కొత్తచట్టాల కింద రైతులకు ఏమాత్రం అనుకూలంగా లేవు. రైతులు అన్ని విధాల నష్టపోతారు.

కనీస మద్దతుధరతో కొత్త వ్యవసాయ బిల్లులకు ఎలాంటి ప్రమేయం లేదని పార్లమెంటులో వ్యవసాయ మంత్రి చెప్పారు. ఇది అక్షరాలా నిజం. ప్రభుత్వం రైతులకు కనీస మద్దతుధర లభించేలా చూసేందుకు హామీ పడుతుందని మంత్రి అన్నారు. చిత్తశుద్ధిలేని హామీలతో రైతులు ప్రయోజనం పొందుతారా? ఏ రైతు ఏ ధాన్యాన్ని ఏ కొనుగోలుదారుకు విక్రయిస్తాడో ప్రభుత్వానికి ఎలా తెలుస్తుంది? ప్రతి ప్రైవేట్ లావాదేవీలోనూ కనీస మద్దతుధరను తప్పనిసరి చేసే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి ఉందా? ఉంటే రైతుకు కొనుగోలుదారు చెల్లించే ధర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కనీస మద్దతుధర కంటే తక్కువగా ఉండడానికి వీలులేని విధంగా కొత్త వ్యవసాయ బిల్లులో ఎటువంటి నిబంధన ఎందుకు లేదు?

ఇంతకూ మోదీ ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఏ చర్యలు ప్రజలకు మేలు చేశాయి? 2016లో నోట్ల రద్దు ఒక వినాశనకర చర్య. 2017–18 నుంచి ఆర్థికవ్యవస్థ నిర్వహణ సమర్థంగా, సక్రమంగా ఉండడం లేదు. అన్ని రంగాలూ సర్వనాశనమవుతున్నాయి. ఇప్పుడు చట్టాలు కాబోతున్న వ్యవసాయ బిల్లులు రైతుల శ్రేయస్సును మరింత దెబ్బతీస్తాయి. వ్యవసాయ ఆర్థికవ్యవస్థను తీవ్రంగా దుర్బలపరుస్తాయి. అంతేకాదు, అవి రాష్ట్రాల హక్కులను హరించివేస్తాయి. సమాఖ్య పాలనా విధానాన్ని బలహీనపరుస్తాయి. సకల ప్రజలను సర్వవేళల మూర్ఖులను చేసి స్వప్రయోజనాలను సాధించుకోవచ్చని మోదీ సర్కార్ విశ్వసిస్తుందనేది స్పష్టం.

(వ్యాసకర్త కేంద్ర మాజీ మంత్రి, కాంగ్రెస్ సీనియర్ నాయకులు)

> **మోదీ ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఏ చర్యలు ప్రజలకు మేలు చేశాయి? 2016లో నోట్ల రద్దు ఒక వినాశనకర చర్య. 2017–18 నుంచి ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్వహణ సమర్థంగా, సక్రమంగా ఉండడం లేదు. ఇప్పుడు చట్టాలు కాబోతున్న వ్యవసాయ బిల్లులు రైతుల శ్రేయస్సును మరింత దెబ్బ తీస్తాయి. వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థను తీవ్రంగా దుర్బలపరుస్తాయి. అంతేకాదు, అవి రాష్ట్రాల హక్కులను హరించి వేసి, సమాఖ్య పాలనా విధానాన్ని బలహీనపరుస్తాయి.**

మహాగాయకుడా మళ్లెప్పుడొస్తావ్

పాట పర్వతంలా నిలబడ్డది
భుజాలమీద మోసుకెళ్లే
గంధర్వుడికై ఎదురుచూస్తున్నది

నది నిండా నీళ్లున్నయి
అలలకాళ్లు ఆగిపోయినవి
నావికుడి
సరిగమల సంగీతధ్వనుల కోసం

పాటంటే ప్రాణం లేనిదెవరికి?
నరునికైనా
నదికైనా పాట గుండెతడి

పాట పెదవుల మీద
పల్లవించడానికి సిద్ధంగా ఉంది
స్వరాలకు పాలు తాపే
సంగీతసముద్రుడు
అలిసిపోయాడు

విత్తనం మొలకెత్తడానికి
అమ్మపాట కావాలి
పువ్వులు పరిమళించడానికి
నాన్నపాట కావాలి
నేల మువ్వలతో ఘల్లుఘల్లున
మోగడానికి బాలు పాట కావాలి

ఆ గొంతుకలో ఏ భావైనా
పోత పోసిన అన్నమయ్యనే
శంకరాభరణ రాగమంజరులే
రామదాసు కీర్తనలకు
భద్రగిరి శిఖరాగ్ర స్వరార్చనే

పాట పర్వతంలా నిలబడి ఉంది
భుజాలమీద మోసుకెళ్లే
గంధర్వుడికై
పాట ఎదురు చూస్తున్నది
మహాగాయకుడా మళ్లెప్పుడొస్తావ్?

– వనపట్ల సుబ్బయ్య

ఒలికిపోయిన పాట

గళంలో అమృతాన్ని నింపుకుని
గానంలోకి దాన్ని వొంపి
స్వరఝరీనాదమైంది నీ గాత్రం

హలో గురు ప్రేమకోసమేరా
అంటూ యవ్వనాన్ని చైతన్యపరిచినా..
ఏ దివిలో విరిసిన పారిజాతమో
అని ఊహల్లో సుందరస్వప్నాలు గీసినా..
అంతర్యామీ అలసితినంటూ
వైరాగ్యాన్ని ఓ ప్రవాహంలా జాలువార్చినా
ఎన్నెన్ని తీరాల్లో మనసును లాలించిందో నీ గాత్రం

హుషారు ఉప్పొంగి ఊరంతా ఊరేగే వేళా
ఉత్సాహం ఆవిరై
బతుకు మీద విరక్తి చెందిన వేళా
ఎదనంటి సాగింది నీ పాట

ఎన్నెన్ని వైరుధ్యాలు
ఎన్నెన్ని మధురసాలు
మాటలకున్న బాషల్ని చెరిపేసి
నీ గళం వైవిధ్యాలు పోతుంటే
వాయిద్యాలు సైతం విస్మయం చెందాయేమో

గోదారి పిల్లతెమ్మెరలను
కృష్ణమ్మ గలగలలను
కోకిల కంజీరవాలను
ఉషోదయ నులివెచ్చ కిరణాలను..
సమస్త ప్రకృతి పరవశాన్ని
పాటలో పొదివిన నీ కంఠం
వినమరుగు కానేకాదు

నీవెళ్లిపోయినా
మా హృదయాంతరాలలో వెల్లువై
పాటలతోటలకు ప్రాణాలూదే నీ కంఠం
ఇక గరళకంఠుని ఎదుట
నిరతం కచేరీలు చేస్తుందేమో..

– గంగాడి సుధీర్

నిన్నటి

స్వరబాలుడు

పాట పాపాయిని గుండెగొంతుకలో
ఆటలాడించిన గాయక శ్రేష్ఠుడు..
అమర ప్రవాహంలా అక్షరాలజడిని
స్వరామృతంలో శివగంగ తానాలాడించిన
గాన గంధర్వుడు..
మర్యాదరామన్నతో గొంతు విప్పి
గోదాలో దిగిన పరమ మర్యాదస్తుడు..

సంగీత సాహిత్యాల్ని
సుస్వరశంఖంలో పోసి తీర్థప్రసాదాలుగా
పంచిన రాగాల పూజారి..
వేల పాటల్ని గమకాల గతులు
తప్పకుండా స్వరప్రవాహంలో శ్రోతల
మనసు దరిచేర్చిన స్వరసరంగు..
నటన డబ్బింగుల్ని అదనాలుగా
అలంకృతం చేసుకుని అలరారిన
అద్వితీయ కళాతృష్టుడు..

స్వరాభిషేకంతో పట్టం కట్టుకుని తృప్తిగా
నిండుకుండలా మబ్బుల్లో సురాగాలు
పాడుకుంటూ వెళ్లిపోతున్నాడదిగో
పండితారాధ్య పాటల సుబ్రహ్మణ్యం..!!

– భీమవరపు పురుషోత్తం

వచ్చి వెళ్లిన గంధర్వ లోకవాసీ

ఎవరైనా పోతే ఏడ్వడం రాదు
ఈసారెందుకో ఏడుపు ఆగడం లేదు
భావాలు బరువై మాట మూగపోయింది
బుర్రలోని గ్రామ్‌ఫోన్ ఒక్కసారిగా ఆగింది
అలసిన మనసుకు సాంత్వన నీ స్వరం
ఉరుకుల జీవితాలలో ఊరట నీ పాట

ఎంతో మంది మహానుభావులచే
పాడింపబడిన నీది అదృష్టమైతే
నీచే పలికించబడిన భాషదీ అదృష్టము
నీ గళం నుంచి చిలికిన భాషా పాటా
వినిపించబడిన మాదీ అదృష్టము

– రూప

వైజ్ఞానికుని నాయకత్వ స్ఫూర్తి

■ రామచంద్ర గుహ

గతానుగతం

కథలు స్ఫూర్తిదాయకాలు. కీర్తిశేషుడు ఎపిజె అబ్దుల్ కలాంకు కథలు చెప్పడం మహా ఇష్టం. తాను చెప్పదలుచుకున్న సత్యాలను కథల రూపేణా ఆయన చెబుతుండేవారు. భారతీయ అంతరిక్ష పరిశోధనా కేంద్రం (ఇస్రో) 1979 జూలైలో ఒక ఉపగ్రహాన్ని ప్రయోగించింది. ఆ చరిత్రాత్మక ఘటనకు సంబంధించిన ఒక విశేషాన్ని ఆయన తరచూ ఒక కథగా చెబుతుండేవారు. నాయకత్వ ఉత్కృష్ట గుణాన్ని విశదం చేయడమే ఆ కథ పరమార్థం. ఇస్రో ఉపగ్రహ ప్రయోగ ప్రాజెక్టుకు కలాం నాయకుడు. ప్రయోగానికి పరిస్థితులు సానుకూలంగా లేవని కొంత మంది సందేహించారు. వారి అభ్యంతరాలను కలాం తోసిపుచ్చి ఉపగ్రహాన్ని ప్రయోగించారు. అది నింగిలోకి వెళ్ళకుండా బంగాళాఖాతంలో కూలిపోయింది. దీని గురించి కలాం కుంగిపోయారు. ప్రయోగ వైఫల్యాన్ని పత్రికల వారికి ఎలా చెప్పాలా అని ఆయన మథనపడ్డారు. ఆ ఇబ్బందికర పరిస్థితి నుంచి ఆయన్ని ఇస్రో చైర్మన్ సతీష్ ధావన్ రక్షించారు. తానే స్వయంగా మీడియా ప్రతినిధుల ముందుకు వెళ్ళి ఉపగ్రహ ప్రయోగం విఫలమయిందని ప్రకటించారు. అయినా, ఆ ప్రాజెక్టుకు బాధ్యులైన శాస్త్రవేత్తల బృందం ప్రతిభాపాటవాలు, శక్తిసామర్థ్యాలలో తనకు పరిపూర్ణ విశ్వాసం ఉందని, తదుపరి ప్రయత్నంలో వారు తప్పకుండా విజయం సాధిస్తారనే నమ్మకం తనకు పరిపూర్ణంగా ఉందని ధావన్ చెప్పారు. ఆ మరుసటి నెలలోనే ఉపగ్రహాన్ని మరొకసారి ప్రయోగించారు. ఈ ప్రయోగం విజయవంతమయింది. కలాం బృందాన్ని ధావన్ అభినందించారు. విలేకరుల సమావేశానికి వెళ్ళి రోదసిలో భారత విజయపతాక గురించి చెప్పమని కలాంను పురమాయించారు. తదనంతర కాలంలో భారత రాష్ట్రపతిగా ఉన్నప్పుడూ, ఆ తరువాత కలాం తరచు ఆ విషయాన్ని చెబుతూ ఇలా ముక్తాయించేవారు: 'ఓటమి సంభవిస్తే నాయకుడు బాధ్యత వహిస్తాడు. విజయం వరిస్తే ఆ గౌరవాన్ని నాయకుడు తన సహచరులకే ఇస్తాడు'. ఉత్తమ నాయకత్వానికి ఉత్తమ నిర్వచనం ఇంతకు మించి మరేముంటుంది?

భారతీయ వైజ్ఞానిక లోకం శుక్రవారం నాడు సతీష్ ధావన్‌ను ఆయన శత జయంతి సందర్భంగా ఘనంగా స్మరించుకుంది. 1920 సెప్టెంబర్ 25న ధావన్ శ్రీనగర్‌లో జన్మించారు. ఒక న్యాయమూర్తి కుమారుడైన ఆయన లాహోర్‌లో విద్యాభ్యాసం చేశారు. ఫిజిక్స్, మేథమెటిక్స్, సాహిత్యం, మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్‌లలో పట్టభద్రులయ్యారు. ఇదొక అసాధారణ విషయం. భిన్న ప్రపంచాలైన విజ్ఞాన, మానవీయ, సాంకేతికతా శాస్త్రాల మధ్య ధావన్ ఒక వారధి అయ్యారు. 1930, 40 దశకాలలో లాహోర్, ఇటువంటి విద్యాసక్తులను ప్రోత్సహించేది. విద్యాభ్యాసంలో విలక్షణ ప్రయోగాలకు ఆస్కారం కల్పించేది. ఆ దశకాలలో లాహోర్ భారత ఉపఖండంలో ఒక గొప్ప సాంస్కృతిక కేంద్రంగానూ. సమున్నత విద్వత్‌కు నెలవుగా ఉండేది. అప్పట్లో అది నిరుపమాన హిందూ, ఇస్లామిక్, సిక్కు, యూరోపియన్ మేధా సంప్రదాయాల సంగమంగా విలసిల్లింది.

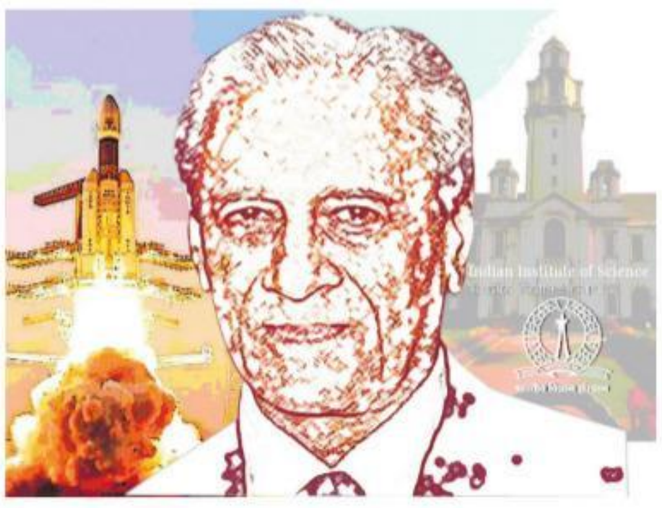

1945లో మూడో డిగ్రీ తీసుకున్న అనంతరం బెంగలూరుకు వచ్చి కొత్తగా ఏర్పాటైన హిందూస్థాన్ ఎయిరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్‌లో ఏడాదిన్నర పాటు ఉద్యోగం చేశారు. ఆ తరువాత మరింత ఉన్నత చదువులకోసం అమెరికా వెళ్ళారు. మిన్నెసోటా విశ్వవిద్యాలయంలో ఎమ్ఎస్ చేసి, కేలిఫోర్నియా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీలో ఎయిరోనాటికల్ ఇంజినీరింగ్‌లో పిహెచ్‌డి సాధించారు. స్వాతంత్ర్య సిద్ధి, దేశ విభజనకాలంలో ఆయన అమెరికాలోనే ఉన్నారు. పాకిస్థాన్‌లోని ఆయన కుటుంబం భారత్‌కు అనివార్యంగా వలస వచ్చింది.

సతీష్ ధావన్ భారత్‌కు తిరిగివచ్చి బెంగలూరులోని ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ (ఐఐఎస్)లోని ఎయిరోనాటిక్స్ విభాగంలో చేరారు. ఆయన తొలి విద్యార్థులలో ఒకరైన రొద్దం నరసింహ ఇలా గుర్తు చేసుకున్నారు: 'ధావన్ మా విద్యా సంస్థకు యవ్వనోత్సాహాన్ని, నిత్యనూతన

ఎల్ఆర్ఎస్‌కు 4,53,160 దరఖాస్తులు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): అనధికార ప్లాట్లు, లే అవుట్‌ల క్రమబద్ధీకరణ కోసం ప్రకటించిన ఎల్ఆర్ఎస్‌కు శుక్రవారం సాయంత్రానికి 4,53,160 దరఖాస్తులు వచ్చాయని అధికారులు తెలిపారు. దరఖాస్తు రుసుం రూ.46.01 కోట్లు వసూలైనట్లు పేర్కొన్నారు. కార్పొరేషన్ పరిధిలో 98,455, మునిసిపాలిటీల పరిధిలో 1,85,287, గ్రామ పంచాయతీల పరిధిలో 1,69,418 దరఖాస్తులు వచ్చినట్లు వివరించారు.

'దోస్త్' గడువు నేటి వరకు పొడిగింపు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25(ఆంధ్రజ్యోతి): దోస్త్ రెండోవిడత రిజిస్ట్రేషన్ గడువును శనివారం(సెప్టెంబరు 26) వరకు పొడిగించామని, వెబ్ ఆప్షన్లు ఈనెల 27లోగా చేసుకోవచ్చని దోస్త్ కన్వీనర్ ఆచార్య లింబాద్రి తెలిపారు. మొదటి విడతలో సీటు దక్కని విద్యార్థులు కూడా వెబ్ ఆప్షన్లను ఇవ్వచ్చన్నారు. మొదటి విడతలో సీటు పొందిన విద్యార్థులంతా ఆన్‌లైన్ సెల్ఫ్ రిపోర్టింగ్ తప్పనిసరిగా చేయాలని ఆయన కోరారు.

పీఈసెట్ దరఖాస్తు గడువు పొడిగింపు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): బీపీఈడీ, డీపీఈడీ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు నిర్వహించే పీఈసెట్ దరఖాస్తు గడువును ఈనెల 30వరకు పొడిగించారు. రూ. 5వేల ఆలస్య రుసుముతో అక్టోబరు-9 వరకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని, అక్టోబరు-19న ఫిజికల్ ఎఫిషియెన్సీ టెస్ట్ ఉంటుందని తెలంగాణ ఉన్నత విద్యామండలి అధ్యక్షుడు ఆచార్య తుమ్మల పాపిరెడ్డి శుక్రవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు.

నేటి నుంచి పార్కులు ప్రారంభం

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): కరోనా కారణంగా కొంతకాలంగా మూతపడిన పార్కులు ఈ నెల 26 నుంచి తెరుచుకోనున్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమేశ్‌కుమార్ తెలిపారు. పార్కులు నిషేధిత జాబితాలో లేవు అని చెప్పారు. అటవీ, పంచాయతీరాజ్, మునిసిపల్ శాఖాధికారులు ఈ మేరకు చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. అక్టోబరు 6 నుంచి జూపార్కులోకి సందర్శకులను అనుమతిస్తామని మంత్రి ఇంద్రకరణ్‌రెడ్డి తెలిపారు.

అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశానికి సిద్ధం కండి

బోర్డులకు కేంద్రం సూచన

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశానికి సిద్ధం కావాల్సిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం కృష్ణా, గోదావరి బోర్డులకు సూచించింది. ఈ మేరకు అధికారులకు కేంద్రం నుంచి ఆదేశాలు వచ్చినట్టు సమాచారం. గతంలో ఖరారు చేసిన అజెండా అంశాలతోపాటు ఇంకా చర్చించాల్సినవి ఏమైనా ఉంటే.. వాటికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని కూడా పంపించాల్సిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించింది. గతంలో నిర్వహించాలనుకున్న అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశం రెండు సార్లు వాయిదా పడ్డ విషయం తెలిసిందే. తదుపరి సమావేశ తేదీని రెండుమూడు రోజుల్లో ప్రకటించే అవకాశం ఉంది. అయితే.. ఈ సమావేశంలో చర్చించే అంశాలపై అధికారులు మళ్లీ కసరత్తును చేపట్టారు. ఏపీ ప్రభుత్వం నిర్మించాలని నిర్ణయించిన రాయలసీమ లిఫ్ట్ ప్రాజెక్టుపై తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఫిర్యాదు చేసింది. దాంతో ఏపీ కూడా తెలంగాణలోని కాళేశ్వరం, కంతనపల్లి, పాలమూరు-రంగారెడ్డి, డిండి వంటి పలు ప్రాజెక్టులపై ఫిర్యాదు చేసింది. పరస్పర ఫిర్యాదులపై కృష్ణా, గోదావరి బోర్డులు ప్రత్యేకంగా సమావేశమై చర్చించాయి. ఈ సమావేశంలో పలు నిర్ణయాలను తీసుకున్నాయి. ముఖ్యంగా రెండు రాష్ట్రాలు చేపట్టిన కొత్త ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన డీపీఆర్‌లను సమర్పించాల్సిందిగా బోర్డులు కోరాయి. ఈ ఆదేశాలను ఇరు రాష్ట్రాలూ పాటించలేదు. దాంతో ఈ వివాదంపై చర్చించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోని అపెక్స్ కౌన్సిల్ నిర్ణయించింది.

మల్లన్నసాగర్ కట్ట తెంచిన అధికారులు?

వరద నీటిని మళ్లించే ప్రయత్నం.. ఆందోళనలో తుక్కాపూర్ గ్రామ రైతులు

తొగుట, సెప్టెంబరు 25: మల్లన్నసాగర్ ముంపు గ్రామాల్లో ఆందోళన నెలకొంది. సిద్దిపేట జిల్లా తొగుట మండలం తుక్కాపూర్ గ్రామంలో ఇళ్ల పక్కన నిర్మించిన కట్టను అధికారులు శుక్రవారం ఎక్స్‌కవేటర్లతో తొలగించడమే ఇందుకు కారణం. ఇటీవల కురుస్తున్న భారీ వర్షాలకు మల్లన్నసాగర్ ముంపు గ్రామమైన బ్రాహ్మణబంజర్‌పల్లి సోమిరెడ్డి చెరువు నిండి రెండు రోజుల క్రితం కట్టలోకి పెద్ద ఎత్తున నీరు చేరింది. దీంతో కట్ట తెగిపోయే ప్రమాదం ఉందన్న ఉద్దేశంతో దానిని తొలగించి నీటిని విడుదల చేశారు. అయితే ఈ నీటితో కట్ట కింది ప్రాంతంలో సాగు చేసిన పంటలు మునిగిపోతాయని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. వాస్తవానికి కట్ట నిర్మాణాన్ని గ్రామస్థులు మొదటి నుంచీ వ్యతిరేకిస్తున్నారు. కట్ట వల్ల తమ గ్రామానికి తీవ్ర నష్టం వాటిల్లే ప్రమాదముందని ప్రజాప్రతినిధులకు, అధికారులకు ఇదివరకే మొరపెట్టుకున్నారు. గ్రామాన్ని మొత్తం తీసుకొని ఆర్‌అండ్‌ఆర్ ప్యాకేజీ ఇవ్వాలని తీర్మానం చేసి ఇచ్చారు. కట్ట తెగి పోయే ప్రమాదముందని అధికారులు కూడా అప్పుడే అంచనా వేసినా.. దాని గురించి పట్టించుకోలేదు. శుక్రవారం మధ్యాహ్నం రైతులు, గ్రామస్థులెవరికీ ముందస్తుగా సమాచారం ఇవ్వకుండానే కట్టను తొలగించారు.

తుక్కాపూర్ శివారులో నిర్మిస్తున్న మల్లన్నసాగర్ కట్టను ఎక్స్‌కవేటర్ సహాయంతో తెంపడంతో నీరు పోతున్న దృశ్యం

రైతుల పాలిట ఉరితాళ్లు

కార్పొరేట్ల ప్రయోజనాల కోసమే కొత్త చట్టాలు

వ్యవసాయ బిల్లులపై పెల్లుబికిన నిరసన

(ఆంధ్రజ్యోతి న్యూస్ నెట్‌వర్క్)

కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిన వ్యవసాయ బిల్లులు రైతుల పాలిట ఉరితాళ్లుగా మారే ప్రమాదముందని రైతు సంఘాలు, వామపక్ష, ప్రజా సంఘాల నేతలు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. కార్పొరేట్ల ప్రయోజనాల కోసం రైతులను బిచ్చగాళ్లుగా, బానిసలుగా మార్చే కుట్రకు మోదీ సర్కారు ప్రయత్నిస్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వ్యవసాయ బిల్లులను వ్యతిరేకిస్తూ శుక్రవారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రైతు సంఘాలు, విపక్ష పార్టీలు నిరసన ర్యాలీలు, ధర్నాలకు దిగాయి. అఖిల భారత రైతు పోరాట సమన్వయ కమిటీ (ఏఐకేఎస్‌సీసీ) ఆధ్వర్యంలో హైదరాబాద్‌లోని ఆయకార్(జీఎస్‌టీ) భవన్ ఎదుట రైతు సంఘాలు పెద్ద ఎత్తున ధర్నా చేపట్టాయి. ఆందోళనకు సీపీఐ, సీపీఐ(ఎంఎల్)న్యూడెమోక్రసీ, ఎంసీపీఐ(యూ), ఎస్‌యూసీఐ, సీపీఐ(ఎంఎల్) లిబరేషన్, ఆలిండియా ఫార్వర్డ్ బ్లాక్, టీజేఎస్, సీఐటీయూ, ఏఐటీయూసీ, ఐఎఫ్‌టీయూ, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు, మహిళా, విద్యార్థి సంఘాలు సంఘీభావం తెలిపాయి. ధర్నాలో సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి చాడ వెంకట్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ బీజేపీ ప్రభుత్వం తెస్తున్న మూడు వ్యవసాయ చట్టాలతో దేశంలోని 87% చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ప్రమాదం పొంచి ఉందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. సీపీఎం మాజీ ఎమ్మెల్యే జూలకంటి రంగారెడ్డి మాట్లాడుతూ వ్యవసాయ రంగంలో కార్పొరేట్ శక్తులకు మోదీ ఏజెంట్‌గా వ్యవహరిస్తున్నారని విమర్శించారు. టీజేఎస్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కోదండరాం మాట్లాడుతూ మోదీ చెబుతున్న ఫ్రీ మార్కెట్ విధానం వల్ల రైతులకు తీవ్ర నష్టం జరుగుతుందన్నారు. ఏఐకేఎస్‌సీసీ నాయకుడు వేములపల్లి వెంకట్రామయ్య మాట్లాడుతూ ప్రపంచవ్యాప్తంగా కార్పొరేట్ శక్తులు ప్రభుత్వాలను ప్రభావితం చేస్తూ ప్రజలను గద్దల్లా పీక్కుతింటున్నాయని విమర్శించారు.

పాలమూరులో ఆందోళన చేస్తున్న వామపక్ష పార్టీలు, కాంగ్రెస్ నాయకులు

కార్పొరేట్లకు కొమ్ముకాసేలా బిల్లు: ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి

కేంద్రం ప్రవేశపెట్టిన వ్యవసాయ బిల్లు కార్పొరేట్ సంస్థలకు కొమ్ముకాసే విధంగా ఉందని ఎమ్మెల్సీ జీవన్‌రెడ్డి అన్నారు. జగిత్యాలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన నిరసన ర్యాలీ, ధర్నాలో ఆయన మాట్లాడుతూ వ్యవసాయ బిల్లులో రైతులకు మద్దతు ధర కచ్చితంగా ఇవ్వాలనే అంశం లేకపోవడంతో ఎకరాకు రూ.10 వేల వరకు నష్టం వాటిల్లే అవకాశం ఉందన్నారు. ములుగులో ఎమ్మెల్యే సీతక్క ఆధ్వర్యంలో ఎడ్లబండ్లతో ర్యాలీ నిర్వహించారు. వ్యవసాయ బిల్లులకు వ్యతిరేకంగా ఉమ్మడి మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో విపక్ష పార్టీలు నిరసన తెలిపాయి. పాలమూరులో సీపీఐ, సీపీఎం, న్యూడెమోక్రసీ, ఏఐకేఎస్‌తో పాటు కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలో నిరసనలు చేపట్టారు. వామపక్ష పార్టీలు ర్యాలీగా అంబేద్కర్ చౌరస్తాకు చేరుకుని రహదారిపై బైఠాయించాయి. కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలో ర్యాలీ చేపట్టారు. నిజామాబాద్, వరంగల్ జిల్లాల్లోనూ ధర్నా చేపట్టారు.

ఎమ్మెల్సీగా కవిత ఎన్నిక లాంఛనమే!

టీఆర్ఎస్ ఖాతాలోకే నిజామాబాద్ స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం!.. అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధులు అత్యధికంగా ఉండటమే కారణం

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): సీఎం కేసీఆర్ కూతురు, మాజీ ఎంపీ కల్వకుంట్ల కవిత శాసనమండలి సభ్యురాలిగా ఎన్నికవడం దాదాపు ఖాయమైంది. నిజామాబాద్ స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం ఉప ఎన్నికల్లో టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థిగా ఆమె బరిలో నిలిచిన విషయం తెలిసిందే. ఈ ఎన్నికకు సంబంధించి గత ఏప్రిల్ 7వ తేదీనే పోలింగ్ జరగాల్సి ఉండగా.. కరోనా కారణంగా వాయిదా పడింది. తాజాగా అక్టోబర్ 9న పోలింగ్, 12న ఓట్ల లెక్కింపు జరుగుతుందని కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం శుక్రవారం ప్రకటించింది. 14న ఎన్నికల ప్రక్రియ ముగుస్తుందని పేర్కొంది. తక్షణమే ఎన్నికల కోడ్ అమల్లోకి వస్తుందని తెలిపింది. ఇక్కడ స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు టీఆర్ఎస్‌కు చెందినవారే ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉండడంతో ఎమ్మెల్సీగా కవిత ఎన్నిక లాంఛనమే కానుంది. ఈ స్థానం నుంచి 2016లో టీఆర్ఎస్ తరఫున ఎమ్మెల్సీగా ఎన్నికైన భూపతిరెడ్డి ఆ తర్వాత కాంగ్రెస్‌లో చేరడంతో పదవీకాలం ముగియకుండానే ఆయనపై అనర్హత వేటు పడింది. దీంతో ఎన్నికల సంఘం ఉప ఎన్నిక నిర్వహణకు పూనుకుంది. టీఆర్ఎస్ తరఫున కవిత, కాంగ్రెస్ నుంచి వడ్డెపల్లి సుభాష్‌రెడ్డి, బీజేపీ తరఫున లక్ష్మీనారాయణ బరిలో నిలిచి.. పోలింగ్‌కు సన్నద్ధమవుతున్న క్రమంలో కరోనా కారణంగా ఎన్నికల షెడ్యూల్‌ను ఈసీ వాయిదా వేసింది. ఇప్పుడు మళ్లీ పోలింగ్, ఓట్ల లెక్కింపు తేదీలను ఖరారు చేసింది. ఈ నేపథ్యంలో టీఆర్ఎస్‌కున్న మెజారిటీ దృష్ట్యా గెలుపోటములపై ఉత్కంఠ లేకుండా పోయింది.

కవిత సుభాష్ రెడ్డి లక్ష్మీనారాయణ

600కు పైగా ఓటర్లు టీఆర్ఎస్ వారే..

నిజామాబాద్‌లో స్థానిక సంస్థల ప్రజాప్రతినిధుల ఓట్లు (జడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీ సభ్యులు, మునిసిపల్ కార్పొరేటర్లు, కౌన్సిలర్లు) 824 ఉండగా, అందులో కాంగ్రెస్, బీజేపీ రెండింటికీ కలిపి 180లోపే ఉన్నాయి. 600కుపైగా ఓట్లు టీఆర్ఎస్‌కే ఉండడంతో ఆ పార్టీ గెలుపు నల్లేరుపై నడకగానే పార్టీ ముఖ్యులు భావిస్తున్నారు. 2014-19 మధ్యకాలంలో నిజామాబాద్ ఎంపీ కూడా అయిన కవిత.. ఉమ్మడి జిల్లాకు చెందిన పార్టీ స్థానిక సంస్థల ప్రజాప్రతినిధులతో ఉన్న సత్సంబంధాలను యథావిధిగా కొనసాగిస్తున్నారు. అయినప్పటికీ ఈ ఉప ఎన్నిక విషయంలో నిర్లక్ష్యం వహించవద్దని టీఆర్ఎస్ అధిష్ఠానం భావిస్తోంది. అయితే కరోనా కారణంగా క్యాంపులు నిర్వహించే అవకాశం లేదని తెలుస్తోంది. ఇప్పటికే ఉమ్మడి నిజామాబాద్ జిల్లాలోని పలువురు ప్రజాప్రతినిధులు కరోనా బారిన పడ్డారు. మరొకొందరు కరోనా సోకి, చికిత్స తదుపరి కోలుకున్నారు. ఈ మేరకు ఎక్కడికక్కడ స్థానిక సంస్థల ప్రజాప్రతినిధులతో సమన్వయం చేసుకోవాలని జిల్లాకు చెందిన మంత్రి ప్రశాంత్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలను టీఆర్ఎస్ చీఫ్, సీఎం కేసీఆర్ ఆదేశించినట్లు సమాచారం. ఎమ్మెల్యేల పనితీరును ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించే బాధ్యతను పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్, మంత్రి కేటీఆర్‌కు సీఎం కేసీఆర్ అప్పగించినట్లు సమాచారం.

29న ఇతర నియోజకవర్గాల ఉప ఎన్నిక షెడ్యూల్

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): తెలంగాణలోని దుబ్బాక అసెంబ్లీ నియోజవర్గంతోపాటు దేశంలో ఖాళీగా ఉన్న ఇతర లోక్‌సభ, అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల ఉప ఎన్నికలకు ఈ నెల 29న షెడ్యూల్‌ను ప్రకటిస్తామని ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ సునీల్ అరోరా తెలిపారు. ఎన్నికల సన్నద్ధతకు తగిన సమయం లేదని కొన్ని రాష్ట్రాలు తెలిపాయని, ఆ రాష్ట్రాలతో 29న చర్చించి షెడ్యూల్‌ను ప్రకటిస్తామన్నారు.

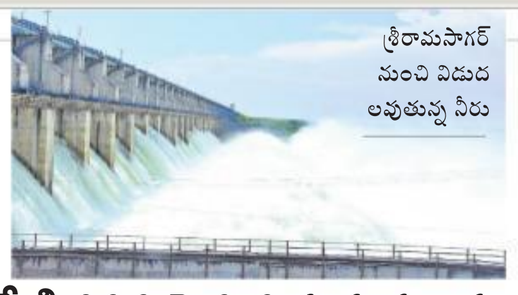

శ్రీరామసాగర్ నుంచి విడుదల అవుతున్న నీరు

మేడిగడ్డకు పెరుగుతున్న ప్రవాహం

శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టుకు తగ్గిన వరద

(ఆంధ్రజ్యోతి న్యూస్ నెట్‌వర్క్): జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా మహదేవపూర్ మండలంలో గోదావరి ప్రవాహం క్రమంగా పెరుగుతోంది. శుక్రవారం కాళేశ్వరం వద్ద 8.49 మీటర్ల ఎత్తులో నది ప్రవహిస్తుండగా, మేడిగడ్డ(లక్ష్మి) బ్యారేజీకి వరద నీరు పోటెత్తుతోంది. ప్రాజెక్టులోకి 4.99 లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు చేరుతుండగా 46 గేట్లను ఎత్తి 4 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని వదులుతున్నారు. నిజామాబాద్ జిల్లాలోని శ్రీరామసాగర్‌కు వరద ప్రవాహం తగ్గింది. ఎస్సారెస్పీలోకి 96 వేల క్యూసెక్కుల నీరు వస్తుండగా, 16 గేట్ల ద్వారా 50 వేల క్యూసెక్కుల నీటిని వదులుతున్నారు. ప్రాజెక్టు నీటి మట్టం 1,091 అడుగులకు గాను 1,090 అడుగుల మేర నీరు ఉంది. జోగులాంబ గద్వాల జిల్లాలోని జూరాల జలాశయానికి 80 వేల క్యూసెక్కుల ఇన్‌ఫ్లో నమోదు కాగా ఏడు గేట్ల ద్వారా 50,232 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేశారు. ప్రాజెక్టులో 9.316 టీఎంసీల మేర నీరు ఉంది. జూరాల నుంచి మొత్తం 86,230 క్యూసెక్కుల నీరు ఔట్‌ఫ్లోగా ఉంది. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులోకి లక్షా 9వేల క్యూసెక్కుల నీరు వస్తోంది. ప్రాజెక్టు మూడు గేట్లు 10 అడుగుల మేర ఎత్తి లక్షా 18,322 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేస్తున్నారు. ప్రాజెక్టులో 214 టీఎంసీల నీరు ఉంది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు 1,29,574 క్యూసెక్కుల ఇన్‌ఫ్లో వస్తుండగా 8 గేట్లను ఐదడుగుల మేర ఎత్తారు. ప్రాజెక్టు పూర్తిస్థాయిలో నిండింది(312 టీఎంసీలు). సాగర్ నుంచి మొత్తం 1,08,912 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేస్తున్నారు.

ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీలకు ఊరట

ఫైర్ ఎన్‌వోసీ నిబంధన సడలించిన ప్రభుత్వం

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25(ఆంధ్రజ్యోతి): ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారీ ఊరటనిచ్చింది. 15 మీటర్ల ఎత్తు లోపున్న కాలేజీలు సైతం అగ్నిమాపక శాఖ నుంచి ఈసారి నిరభ్యంతర ధ్రువీకరణ పత్రం(ఎన్‌వోసీ) తెస్తేనే అనుమతులిస్తామని ఇంటర్ బోర్డు స్పష్టం చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఈ నిబంధనతో 1406 ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీలు అనుమతులు పొందలేని పరిస్థితి నెలకొంది. దీనిపై ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీల యాజమాన్యాల సంఘం పలుమార్లు ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించింది. దీంతో ప్రభుత్వం నిబంధనలు సడలిస్తూ శుక్రవారం జీవో ఎంఎస్ నెంబర్-29 విడుదలచేసింది. దీనిప్రకారం కళాశాల భవనం ఎత్తు 15 మీటర్ల లోపు ఉంటే అగ్నిమాపక శాఖ నుంచి ఎన్‌వోసీ అవసరం ఉండదు. భవనంలో అగ్నిమాపక పరికరాలు ఏర్పాటు చేసుకుంటే సరిపోతుంది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా దాదాపు అన్ని ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీల భవనాల ఎత్తు 15 మీటర్ల లోపు ఉంటుంది. దీంతో 1406 కాలేజీలకు అనుమతులు లభించనున్నాయి. దీని కోసం కళాశాలలు సెల్ఫ్ డిక్లరేషన్ సమర్పించాల్సి ఉంటుంది. సానుకూలంగా స్పందించిన ప్రభుత్వానికి తెలంగాణ ప్రైవేట్ జూనియర్ కాలేజీల యాజమాన్యాల సంఘం అధ్యక్షుడు గౌరి సతీష్ ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

మాజీ తహసీల్దార్ నాగరాజుపై మరో కేసు

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): కీసర మాజీ తహసీల్దార్ నాగరాజుపై ఏసీబీ అధికారులు మరో కేసు నమోదు చేశారు. కీసర మండలం రాంపల్లిలోని వేర్వేరు సర్వేనెంబర్లలో ఉన్న 24.16 ఎకరాల భూమికి సంబంధించి నలుగురికి అక్రమంగా పట్టాదారుపాసు పుస్తకాలు జారీ చేశాడంటూ విజిలెన్స్ అధికారులు ఇచ్చిన నివేదిక మేరకు తాజా కేసు నమోదైంది. ఆయా భూముల ఫైళ్లు ఆర్డీవో వద్ద పెండింగ్‌లో ఉన్న సమయంలో నాగరాజు నిబంధనలకు విరుద్ధంగా సంతకాలు చేసి, పాసు పుస్తకాలు జారీ చేశాడు. కందడి లక్ష్మమ్మ, కందడి బుచ్చిరెడ్డి, కందడి మణెమ్మ, స్థానిక రైతు కందడి ధర్మారెడ్డికి పాసుపుస్తకాలు ఇచ్చాడు. నాగరాజు లంచం కేసులో ఏసీబీ అధికారులు అరెస్టు చేసిన అంజిరెడ్డికి ధర్మారెడ్డి సమీప బంధువు. నలుగురికి పాసుపుస్తకాలిచ్చిన భూమి మొత్తం 24.16 ఎకరాలని.. విలువ 2.68 కోట్లుగా ఉంటుందని గుర్తించారు. మార్కెట్ విలువ ప్రకారం ఆ మొత్తం విలువ రూ.48.80 కోట్లుగా ఉంటుందని గుర్తించారు. తాజా కేసుకు సంబంధించి ఏసీబీ ప్రత్యేక బృందాలు శుక్రవారం పలు చోట్ల తనిఖీలు చేపట్టాయి.

నర్సులకు సిమెంట్ కలర్ యూనిఫామ్!

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25(ఆంధ్రజ్యోతి): సర్కారీ దవాఖానాల్లో పని చేసే నర్సుల డ్రెస్ కోడ్ మారిపోనుంది. జాతీయ ఆరోగ్య మిషన్(ఎన్‌హెచ్ఎమ్)లో పని చేస్తున్న నర్సులకు సిమెంట్ రంగుతో కూడిన యూనిఫామ్ తప్పనిసరి చేయాలని వైద్య, ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ నిర్ణయించింది. ఆ శాఖ కమిషనర్ వాకాటి కరుణ ట్రైన్డ్ నర్సెస్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా, గవర్నమెంట్ నర్సెస్ అసోసియేషన్‌తో శుక్రవారం సమావేశమయ్యారు. నర్సులు ధరించే తెల్ల రంగు డ్రెస్‌కు బదులుగా సిమెంట్ రంగు డ్రెస్ ధరించాల్సి ఉంటుంది. నెత్తిన టోపీ కూడా ఉండదు.

భూ తగాదాలకు తాత, మనుమడు బలి

సర్వేలో భూమి పోయిందని కత్తితో దాడి చేసిన ప్రత్యర్థి.. వనపర్తి జిల్లా ఏటిగడ్డ శాఖాపూర్‌లో దారుణం

వనపర్తి, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): ఎనిమిది గుంటల వ్యవసాయ భూమి కోసం తలెత్తిన తగాదా ఇద్దరు వ్యక్తుల ప్రాణాలు తీసింది. పక్కపక్కనే ఉన్న రెండు కుటుంబాలకు చెందిన భూములకు సర్వే చేసి నూతన హద్దులు నిర్ణయించడంతో.. ఇన్ని రోజులుగా తాను అనుభవిస్తున్న భూమి పోయిందనే కసితో ఓ వ్యక్తి ప్రత్యర్థులపై కత్తితో దాడి చేశారు. ఈ దాడిలో తాత, మనుమడు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. వనపర్తి జిల్లా పెబ్బేరు మండలం ఏటిగడ్డ శాఖాపూర్‌లో ఈ దారుణం చోటుచేసుకుంది. గ్రామానికి చెందిన శాంతన్న, చిన్నబాలయ్య, బక్కన్న, పాపన్న అనే అన్నదమ్ములకు ఒక్కొక్కరికి 15 గుంటల చొప్పున 1.20 ఎకరాల భూమి ఉన్నది. దాని పక్కనే కిష్టన్న కుటుంబంలోని పరశురాం, శివకు 1.20 ఎకరాలు ఉంది. అయితే వీరు తమకు చెందిన కొంత భూమిని ఆక్రమించుకున్నారని శాంతన్న కుటుంబానికి అనుమానం వచ్చింది. దీంతో గతంలో గ్రామ పెద్దమనిషితో సర్వే చేయించగా ఆక్రమణ లేదని తేలింది. అయినా అనుమానం తీరని వీరు.. సర్వేయర్‌ను పిలిపించి గురువారం కొలిపించారు. అందులో 8 గుంటల మేర పరశురాం, శివ ఆక్రమించినట్లు నిర్ధారణ అయింది. ఈ మేరకు కొత్తగా రాళ్లు పాతారు. అయితే గురువారం అందుబాటులో లేకుండా కర్నూలు వెళ్లిన పరశురాం.. అక్కడే కత్తి కొనుగోలు చేశాడు. శుక్రవారం ఉదయం పెద్ద మనుషుల సమక్షంలో మాట్లాడాలని భూమి వద్దకు పిలవగా.. శాంతన్న, తన కూతురు కొడుకుతో కలిసి బైక్‌పై పొలం వద్దకు వెళ్లాడు. అయితే పరశురాం అప్పటికే వెంట తెచ్చుకున్న కత్తితో శాంతన్నపై దాడికి ప్రయత్నించారు. దీంతో మనుమడు రామకృష్ణ అడ్డం వెళ్లగా ఇద్దరిపైనా కత్తి వేట్లు పడ్డాయి. పెనుగులాటలో.. దాడి చేసిన పరుశురాంకు, గొల్ల దూలన్న అనే వ్యక్తికి కూడా గాయాలయ్యాయి. వెంటనే నలుగురినీ ఆస్పత్రికి తరలించగా.. శాంతన్న (65), రామకృష్ణ (24) మార్గమధ్యంలో మృతి చెందారు. వనపర్తి ఎస్పీ అపూర్వారావు, డీఎస్పీ కిరణ్‌కుమార్, కొత్తకోట సీఐ మల్లికార్జున్‌రెడ్డి, పెబ్బేరు ఎస్ఐ రాఘవేందర్‌రెడ్డి గ్రామంలో విచారణ చేపట్టారు

శాంతన్న, రామకృష్ణ (ఫైల్)

వ్యవసాయ బిల్లులతో కార్పొరేట్లకే మేలు: ఖర్గే

బిల్లులను సవరించకుంటే కర్రు కాల్చి వాత పెట్టాలి: భట్టి

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): కేంద్రం తీసుకొచ్చిన 3 వ్యవసాయ బిల్లుల వల్ల కార్పొరేట్ వర్గాలకే లాభం కలుగుతుందని, వీటితో రైతాంగానికి తీరని నష్టం వాటిల్లుతుందని సీడబ్ల్యూసీ సభ్యుడు మల్లిఖార్జున ఖర్గే అన్నారు. ఈ బిల్లులతో పంటలకు మద్దతు ధర లభించబోదని చెప్పారు. శుక్రవారం ఇందిరా భవన్‌లో మీడియాతో ఆయన మాట్లాడారు. బిల్లులు చట్టరూపం దాల్చితే రైతులు తమ పంటను ఇష్టమైన ధరకు అమ్ముకునే పరిస్థితి ఉండబోదన్నారు. కార్పొరేట్ కంపెనీలు విదేశాల నుంచి నేరుగా ధాన్యాన్ని దిగుమతి చేసుకుంటాయని, తమ ఇష్టానుసారంగా వ్యవహరిస్తాయని ఆరోపించారు. దేశంలో 83 శాతంగా ఉన్న చిన్న, సన్నకారు రైతులకు తీరని నష్టం వాటిల్లుతుందన్నారు. వాస్తవ పరిస్థితి ఇలా ఉంటే అధికార పక్షం మాత్రం అవాస్తవాలను ప్రచారం చేస్తోందని ఆయన మండిపడ్డారు. కాగా, కాంగ్రెస్ రాష్ట్ర వ్యవహారాల ఇన్‌చార్జి మాణికం ఠాగూర్ శనివారం హైదరాబాద్ రానున్నారు. వ్యవసాయ బిల్లులకు వ్యతిరేకంగా సోమవారం కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలో చలో రాజ్‌భవన్ యాత్ర నిర్వహించనున్నారు. సహకార బ్యాంకుల్లో పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు లేకుండానే రైతులకు పంట రుణాలు మంజూరు చేయాంటూ మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి ఆదేశించడంపట్ల ఎమ్మెల్సీ జీవన్ రెడ్డి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. రైల్వేలకు సంబంధించి ఆ శాఖ మంత్రి పీయూష్ గోయెల్ దేశంలోని ఎంపీలతో ఆన్‌లైన్‌లో శుక్రవారం మాట్లాడారు. ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న ఎంపీ రేవంత్ రెడ్డి.. పలు ప్రతిపాదనలు చేశారు. కాగా, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ ఎన్నికల నిర్వహణ అంశంపై అభిప్రాయాల సేకరణ కోసం రాజకీయ పార్టీలతో సమావేశాన్ని నిర్వహించాలని రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘాన్ని కాంగ్రెస్ నేతలు కోరారు. పీసీసీ ఎన్నికల సెల్ చైర్మన్ మర్రి శశిధర్ రెడ్డి తదితరులు శుక్రవారం ఎస్ఈసీ పార్థసారథిని కలిసి వినతిపత్రం సమర్పించారు.

నిమ్స్‌లో 'కోబాస్ 8800'

ప్రారంభించిన మంత్రి ఈటల.. రోజుకు 3వేల కరోనా పరీక్షలు!

హైదరాబాద్ సిటీ/సనత్‌నగర్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): కేవలం ఒక రోజులోనే 3వేల కరోనా పరీక్షల్ని చేయగల కోబాస్ 8800 యంత్రాన్ని వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ నిమ్స్ ఆస్పత్రిలో శుక్రవారం ప్రారంభించారు. దక్షిణ భారత దేశంలోనే తొలిసారిగా ఈ యంత్రాన్ని నిమ్స్‌లోనే ప్రవేశపెట్టడం విశేషం. కోబాస్‌తో పాటు మూత్రపిండాలు, కాలేయం, గుండె మార్పిడి, బోన్‌

కవిగానూ

బాలుడు.. బహురూపుడు

బాలు అంటే గాయకుడిగానే అందరికీ తెలుసు. కానీ, ఆయనే రచయితగా మారిన సందర్భాలూ ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకటి.. జంధ్యాల దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'పడమటి సంధ్యారాగం' సినిమాలో 'లైఫ్ ఈజ్ షబ్బీ.. విత్‌ఔట్ యూ బేబీ' అనే పాట. నేపథ్యగానం బాలు చేస్తుంటే.. తెరపై ఆ పాటకు పెదవి కదిపింది ప్రముఖ డ్రమ్మర్ శివమణి కావడం విశేషం. ఇక, తానే నిర్మాతగా మారి తీసిన 'శుభసంకల్పం' సినిమాలో 'నీలాల కన్నుల్లో సంద్రమే నింగి నీలఁవంతా సంద్రమే' అనే పాటలో.. "లైఫ్ ఈజ్ ఏ హాలీడే జాలీడే.." అంటూ ప్రియారామన్ పాడే ఆంగ్ల వరుసలను రాసింది కూడా బాలునే.

చాలా మంది గాయకుల్లాగా పాటల్ని బాగా ప్రాక్టీస్ చేసి పాడడం బాలుకు అలవాటు లేదు. స్వర జ్ఞానం బాగా ఉండడం వల్ల సంగీత దర్శకుడు ఒకసారి చెప్పగానే ఇట్టే దాంట్లోని మెళకువల్ని గమనించి పాడేసే వారు. అలా రోజుకు పది గంటల సేపు రకరకాల భాషల్లో పాడుతుండేవారు. అసలు అలా పాడడమే తనకు ప్రాక్టీసేమో అని కూడా అనేవారు. పాటల్ని సాధన చేయడం గురించి ఒకసారి అడిగితే.. "గాయకుడిగా నేను ఏనాడూ ప్రాక్టీస్ చేసింది కూడా లేదు. కష్టమైన శంకరా భరణం లాంటి క్లాసికల్ పాటలు అయితే రెండ్రోజుల ముందు ఆఫీసులో రిహార్సల్ చేసేవాళ్లం. పాటపాడాల్సిన రోజు 5 గంటలకు లేచి ఓ రెండు గంటలు ప్రాక్టీస్ చేసి రికార్డింగ్‌కి వెళ్లేవాణ్ణంతే. మొత్తమ్మీద ఈ 50 సంవత్సరాల్లో మొత్తం 45 సంవత్సరాలు రోజుకు 10 గంటలు నేను పాడుతూనే ఉన్నా. ఆ పాడ్డమే నాకు ప్రాక్టీస్ అయ్యిందేమో. గాయనీగాయకులంతా ఒక నిబద్ధతతో ఉంటారు. చల్లటి నీళ్లు తాగకూడదు, పెరుగు తినకూడదు..లాంటివి. నేను ప్రొఫెషన్‌కు ఎంత మర్యాదిస్తానో జీవితాన్ని అంత ప్రేమిస్తాను. అందుకే సాధారణ సగటు మనిషిలాగానే ఉండేవాడిని. 20 సంవత్సరాలపాటు సిగిరెట్ తాగాను. ఆ తర్వాత మానేశాననుకోండి. సిగరెట్ తాగడం అస్సలు మంచిది కాదు. గాయకులకు అసలే మంచిది కాదు. అయినా నా గొంతు అలా ఎందుకు ఉందో నేను చెప్పలేను." అని చెప్పారు.

అమెరికాలో ఆ రికార్డు స్వరకర్తగా బాలూదే!

అమెరికాలో తొలి తెలుగు పాట రికార్డు చేసిన ఘనత బాలుదే. 'ఆనందభైరవి' విజయోత్సవానికి అక్కడికి వెళ్లినప్పుడు జంధ్యాల దర్శకత్వంలో ప్రవాసాంధ్రులు ఓ సినిమా నిర్మించాలని సంకల్పించారు. అదే 'పడమటి సంధ్యారాగం'. ఆ టైటిల్ సూచించింది బాలునే. యాదృచ్ఛికంగా అప్పటికప్పుడు తనతో కచేరి చేయడానికి అమెరికా వచ్చిన వాద్య బృందంతో 'పిబరే రామరసం...' గీతాన్ని స్వరపరిచి దాన్ని వాషింగ్టన్ డి.సి. లోని ఒమేగా స్టూడియోలో రికార్డు చేశారు.

స్వరపేటికకు 2 సార్లు సర్జరీలు

ఒకవైపు పాటలు పాడుతూనే.. మరోవైపు కమలహాసన్‌కు, నాజర్‌కి, ఇలా చాలామందికి డబ్బింగ్ చెప్పడం వల్ల బాలు స్వరపేటికకు రెండుసార్లు సర్జరీ చేయాల్సి వచ్చింది. 'హాయిగా పాటలు పాడుకోకుండా డబ్బింగ్ ఎందుకు' అని సీనియర్ గాయకులు ఆయనకు చెప్పినా.. డబ్బింగ్‌పై ఇష్టంతో చెప్పేవారు.

కవలల తాతయ్య

బాలు పిల్లలు చరణ్, పల్లవి. ఇద్దరికీ కవల పిల్లలే పుట్టారు. కుమారుడు చరణ్‌కు ఇద్దరు అమ్మాయిలు పుట్టగా.. కుమార్తె పల్లవికి ఒక అమ్మాయి, ఒక అబ్బాయి పుట్టారు. అందుకే.. తెలిసినవారంతా ఆయన్ను కవలల తాతయ్య అంటుంటారు.

కెరీర్ పతాకస్థాయిలో ఉండడంతో తన పిల్లల బాల్యాన్ని అంతగా ఆస్వాదించని బాలు.. ఆ లోటును తన మనవలతో తీర్చుకున్నానని చెప్పేవారు.

లక్ష్మీకాంత్ ప్యారేలాల్ వద్దన్నా..

'తేరే మేరే బీచ్ మే కైసా హై ఏ బంధన్..' అంటూ ఉచ్చస్వరంలో బాలు పాడిన హిందీ పాట గుర్తుందా? హిందీలో ఆయన పాడిన తొలి పాట ఇది. 'మరోచరిత్ర' సినిమాను హిందీలో 'ఏక్ దూజే కేలియే'గా రీమేక్ చేసినప్పుడు ఆ సినిమాకు లక్ష్మీకాంత్ ప్యారేలాల్ సంగీత దర్శకత్వం వహించారు. ఆ సినిమాలో కమల్‌హాసన్‌కు బాలుతో పాడించాలని బాలచందర్ అంటే.. అందుకు వారు ఒప్పుకోలేదు. బాలు హిందీని స్థానిక హిందీవారిలా పలకలేడని.. దక్షిణాది యాస ఉంటుందని వద్దన్నారు. అయితే బాలచందర్.. 'ఈ సినిమాలో హీరో కమల్‌హాసన్ హిందీయేతరుడు, తమిళియన్. కాబట్టి బాలు పాడితే తప్పేంటి?' అనే అద్భుతమైన లాజిక్‌తో వాదించేసరికి చేసేది లేక వారు సరేనన్నారు. ఆ పాట ఉత్తరాదిన ఎంత సూపర్ హిట్ అయ్యిందో అందరికీ తెలిసిందే. ఆ తర్వాత 'మైనే ప్యార్ కియా' సినిమాతో మొదలుపెట్టి సల్మాన్‌ఖాన్‌కు పలు సినిమాల్లో బాలు పాడారు. అయినాగానీ, హిందీలో బాలుకు వచ్చిన అవకాశాలు తక్కువే. సల్మాన్ మినహా మిగతావారు పెద్దగా ఆసక్తి చూపకపోవడమే ఇందుకు కారణం. సల్మాన్ కూడా 'వాంటెడ్' సినిమా నుంచి వేరే గాయకులతో పాడించుకుంటున్నాడు.

అన్నగారి అభినందన..: ఎన్టీఆర్ చేతుల మీదుగా పురస్కారం

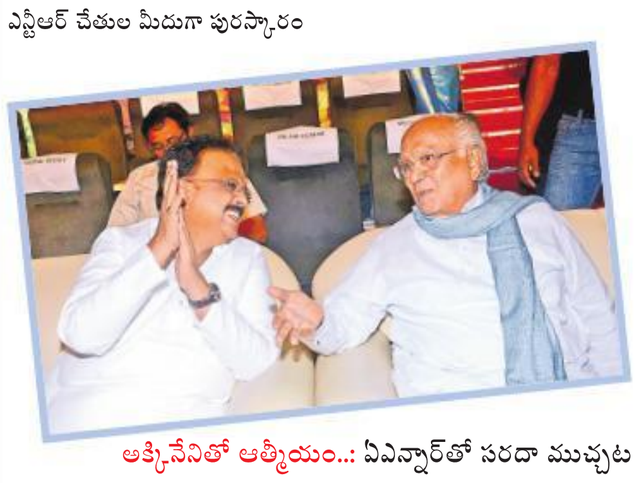
అక్కినేనితో ఆత్మీయం..: ఏఎన్నార్‌తో సరదా ముచ్చట

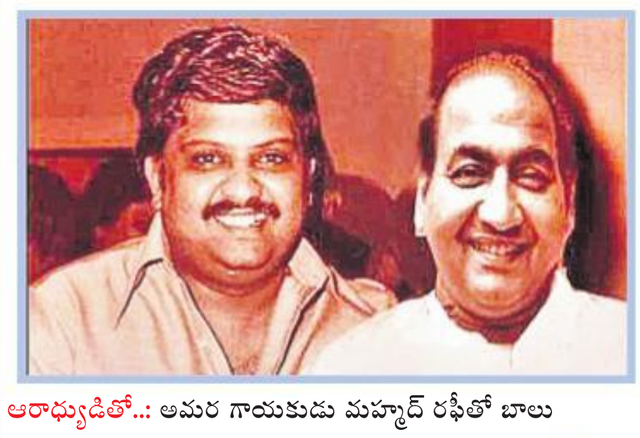
ఆరాధ్యుడితో..: అమర గాయకుడు మహ్మద్ రఫీతో బాలు

ఎస్పీబీ.. పీబీఎస్..: బాలును ముద్దాడుతున్న పీబీ శ్రీనివాస్

దిగ్గజ గాన త్రయం.. వాణీజయరాం, పి.సుశీలతో ఎస్పీబీ

మా బంధం.. మర్చిపోలేని 'మరో చరిత్ర'

'బాషా'తో బహు భాషా గాయకుడు

అసలేమైంది బాలూ!

- కరోనా తగ్గినా కోలుకోలేదు
- ఊపిరితిత్తులకు ఇన్‌ఫెక్షన్
- ఎక్మోతోనూ అందని ఫలితం

(అమరావతి - ఆంధ్రజ్యోతి)

ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం కరోనా నుంచి కోలుకున్నారన్నారు! నెగెటివ్ రిపోర్టు వచ్చిందన్నారు! జ్యూస్ తాగారని, కూర్చున్నారని చెప్పారు. త్వరలోనే డిశ్చార్జ్ అయ్యే అవకాశం కూడా ఉందన్నారు. అంతలోనే... ఆయన మృత్యుఒడికి చేరుకున్నారు. దీనికి కారణమేంటి? అసలు బాలుకు ఏమైంది? అంటే...

ఎస్పీ బాలు చెన్నై ఎంజీఎం ఆస్పత్రిలో చేరడానికి నాలుగైదు రోజుల ముందు... హైదరాబాద్ వెళ్లి రెండు కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు. వాటిలో ఒకటి బహిరంగ వేదికకాగా, మరొకటి సెంట్రలైజ్డ్ ఏసీ హాల్లో నిర్వహించిన కార్యక్రమం. రెండో కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న వారిలో కొందరికి ఆ తర్వాత కరోనా సోకింది. ఆగస్టు 3న బాలు కాస్త నలతగా ఉన్నారు. మర్నాడు కొవిడ్ లక్షణాలు కనిపించడంతో 5న ఉదయం ఎంజీఎం ఆస్పత్రిలో చేరారు. ఆయనకు ఎలాంటి ఇబ్బందీ లేనప్పటికీ సెల్ఫ్ క్వారంటైన్ కంటే ఆస్పత్రిలో ఉంటే మంచిదన్న ఉద్దేశంతో అక్కడ చేరారు. ఈ విషయం బయటకు పొక్కి అందరూ ఆందోళన చెందుతారన్న ఉద్దేశంతో తనకెలాంటి ఇబ్బందీ లేదని, క్షేమంగా బయటకు వస్తానని సెల్ఫీ వీడియో సందేశం పంపించారు. అక్కడ ఐదారు రోజులు బాగానే ఉన్నారు. కుటుంబీకులు, సన్నిహితులకు ఫోన్లు చేసి మాట్లాడారు. 11వ తేదీన శ్వాసకోశ సమస్య తలెత్తడంతో ఆయన్ను ఐసీయూలోకి మార్చారు. కరోనా 'నెగెటివ్' వచ్చినప్పటికీ... ఊపిరితిత్తులపై వైరస్ బాగా ప్రభావం చూపినట్లు వైద్యులు గుర్తించారు. ఈ కారణంగా శ్వాస తీసుకోవడం జటిలమైపోయింది. దీంతో వెంటిలేటర్ అమర్చారు. అప్పటికీ ఫలితం లేకపోవడంతో 'ఎక్మో' చికిత్స ప్రారంభించారు. అనంతరం ఆయన కొంత కోలుకున్నట్లుగా గుర్తించారు. ఎక్మోపై చికిత్స కొనసాగిస్తూనే బెడ్‌పై నుంచే ఆయనతో తేలికపాటి వ్యాయామం చేయించేందుకు వైద్యులు ప్రయత్నించారు. ఐదు రోజుల క్రితం కొద్దిసేపు ఆయన బెడ్‌పై కూర్చోవడంతో పాటు జ్యూస్ కూడా తాగారని ఆస్పత్రి వర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఇంతలో ఊపిరితిత్తుల్లో ఇన్ఫెక్షన్ తీవ్రరూపం దాల్చడంతో పాటు తీవ్ర జ్వరం తోడైంది. దాంతో బుధవారం సాయంత్రం నుంచే ఆయన ఆరోగ్యం ఆందోళనకరంగా మారింది. గురువారం ఉదయానికి ఆయన మెదడుకు ఆక్సిజన్ అందడం లేదని వైద్యులు గుర్తించారు. మెదడులో రక్తస్రావం జరగడంతో శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 1.04 గంటలకు తుదిశ్వాస విడిచారు. కాగా ఊబకాయంతో బాధపడుతున్న ఎస్పీ బాలు 2012లో బేరియాట్రిక్ సర్జరీ చేయించుకున్నారు. 135 కిలోల బరువున్న ఆయన 96 కిలోలకు తగ్గారు. అనారోగ్యం తీవ్రరూపం దాల్చడానికి అదీ ఓ కారణమై ఉంటుందని వైద్య నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఆ సర్జరీతో ఆయన శరీరంలో రోగ నిరోధక శక్తి తగ్గిపోయిందని, కరోనా సమయంలో ఇది తీవ్ర ప్రభావం చూపిందని సమాచారం.

తెలుగు సినిమా చరిత్ర.. ఇక చెప్పేదెవరు?

సాధారణంగా ఎవరైనా మరణించినప్పుడు.. వారి మరణం వారు కృషి చేసిన రంగానికి తీరనిలోటు అంటుంటారు. ఇది చాలా మంది నోటిమాటగా చెప్పేదే. కానీ.. బాలసుబ్రమణ్యం విషయంలో అది అక్షరాలా నిజం. బాలు మృతితో.. తెలుగు సినిమా చరిత్రలో కొంత కాలగర్భంలో కలిసిపోయినట్టే. సినీ పరిశ్రమకు సంబంధించిన చాలా విషయాలకు బాలు ప్రత్యక్షసాక్షి. ఆయన వ్యాఖ్యాతగా చేసిన కార్యక్రమాల్లోగానీ, ఇంటర్వ్యూల ద్వారా గానీ, పుస్తకాల ద్వారాగానీ, చివర్లో యూట్యూబ్‌చానల్ ద్వారా గానీ అప్పటి సంగతులను ఎంతో ఆసక్తికరంగా చెప్పేవారు. అలా తెలుగు, తమిళ, కన్నడ సినిమాలకు, సంగీత దర్శకులకు సంబంధించి చాలా చరిత్రను బాలు రికార్డ్ చేశారు. కానీ, అది మహాసముద్రంలో నీటిబొట్టంత. బాలు పనిచేసిన మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ల గురించి ఆయనతో మాట్లాడితే.. ఒక్కో సంగీత దర్శకుడి గురించి పదేసి గంటల వీడియోలు చేయొచ్చు. సినిమాలకు సంబంధించి వెయ్యి పుస్తకాలు రాయగలిగిన సమాచారం ఆయనవద్ద ఉందంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఎన్ని ప్రపంచాలో

సాధారణంగా ఏ మనిషికైనా తనదంటూ ఒక ప్రపంచం ఉంటుంది. కానీ.. ఒక్కడైన బాలుకు అనేక ప్రపంచాలు ఉండేవి. చక్కటి తెలుగులో మాట్లాడుతూ.. తెలుగు సినిమాల విశేషాలు వివరిస్తూ తెలుగు ప్రేక్షకులను ఎంతగా రంజింపజేస్తారో, తమిళులతోనూ అంతగా మమేమకయ్యారాయన. కన్నడ ప్రేక్షకులతోనూ అంతే. ఆ విశేషాలు చెబుతున్నప్పుడు తమిళ, కన్నడ ప్రేక్షకులూ మనలాగానే ఎంతగానో పరవశిస్తారు. తమిళులు, కన్నడిగులు ఎవరికివారు బాలును తమవాడిగానే పరిగణిస్తారు తప్ప పరాయి వ్యక్తిగా భావించరు.

పని రాక్షసుడు

బాలును సన్నిహితులు 'పని రాక్షసుడు' అని ముద్దుగా పిలుచుకునేవారు. ఆయన షెడ్యూలు అలా ఉండేది. తెలుగు, తమిళం, కన్నడం, హిందీ.. ఇలా అన్ని భాషల్లోనూ పాడడమే కాదు, నటన, డబ్బింగ్, సంగీత దర్శకత్వం.. అన్నింటిలోనూ ఆయనది విశ్వరూపమే. దీంతో ఆయన షెడ్యూలు ఎప్పుడూ చాలా పకడ్బందీగా ఉండేది. మద్రాస్‌లో తెలుగు, తమిళ్ పాటలతో ఎక్కువ బిజీగా ఉండే బాలు.. శనివారం కన్నడ పాటలకు కేటాయించేవారు. ఆ ఒక్కరోజే అక్కడికి వెళ్లి 10 పాటల దాకా పాడేసేవారు. కన్నడ పాటల రికార్డింగ్ ఏదైనా ఉంటే శనివారమే పెట్టుకోవాలని సూచించేవారు. అవసరమైతే ఆదివారం కూడా అక్కడే ఉండి అన్ని పాటలూ పాడి మళ్లీ మద్రాసుకు వచ్చేసేవారు. 1981లో ఒకేరోజు 21 కన్నడ పాటలు పాడి రికార్డు సృష్టించారు. తమిళ్‌లో 19 పాటలు, హిందీలో 16 పాటలు ఒకేరోజు పాడారు. సంగీత దర్శకుడు స్వరం చెప్పగానే ఇట్టే పట్టేసి వేగంగా పాడే సామర్థ్యం వల్లనే ఆయన ఈ అద్భుతాల్ని చేయగలిగారు.

ఓ సొగసరి..

ఇదే బాలు చివరి పాట

దాదాపు 37 వేల పాటలు పాడిన బాలు పాడిన చివరి తెలుగు పాట.. 'పలాస 1978' సినిమాలోని 'ఓ సొగసరి' అనే పాట. లక్ష్మీ భూపాల రాసిన ఆ పాటను రఘు కుంచె స్వరపరిచారు. బాలు, బేబి పాడారు.

అలా చనిపోవాలనుకున్నారు!

"ఈ జీవితంతో నేను చాలా సంతృప్తిగా ఉన్నాను. నాకు దక్కాల్సినదానికంటే దేవుడు ఎక్కువే ఇచ్చాడు. నేను దేవుణ్ని కోరుకునేది ఒక్కటే. చనిపోతున్నాననే విషయం తెలియకుండా నేను చనిపోవాలి. ఆస్పత్రికి వెళ్లకూడదు. ఆరోగ్యంగా నిద్రలో చనిపోవాలి."

..'ఓపెన్ హార్ట్ విత్ ఆర్కే'లో ఎస్పీ బాలు

హాస్యచతురత.. సమయస్ఫూర్తి.. వ్యాఖ్యాతగా బాలు ఘనతలెన్నో!

ఏ భాష అయినా సరే.. ఏ మాట ఎలా పలకాలో.. ఎక్కడ ఏ తూగులో మాట్లాడాలో.. బాలుకు తెలిసినంతగా మరెవ్వరికీ తెలియదంటే అతిశయోక్తి కాదు. అందుకే.. వ్యాఖ్యాతగా కూడా బాలు విశ్వరూపం చూపారు. పలు కార్యక్రమాల్లో ఆయన వ్యాఖ్యానం కోసం.. మధ్యమధ్యలో ఆయన చెప్పే ఆసక్తికరమైన సినీ విశేషాల కోసం అందరూ ఆసక్తిగా ఎదురుచూసేవారు. ఉదాహరణకు ఒక కార్యక్రమంలో ఆయన 'శంకరాభరణం'లోని 'దొరకునా ఇటువంటి సేవ' పాట గురించి ఒక ఆసక్తికరమైన విషయం చెప్పారు. ఆ పాటలోని రెండో వరుస.. "నీ పద రాజీవముల చేరు నిర్వాణ సోపానమధిరోహణము చేయు త్రోవ" అని చాలా పెద్దగా ఉంటుంది. ఆ పాట విన్న ఆత్రేయగారు.. 'ఏంటయ్యా రెండో లైన్ ఇంత పెద్దగా రాశావు. పాడేవాడు చచ్చిపోతాడు' అని వేటూరితో అన్నారట. దానికి వేటూరి 'అది పాడేవాడు చచ్చిపోయే సీనే అండీ' అన్నారట. ఆ సంభాషణ గురించి చెప్పిన బాలు.. 'ఈయన అడిగారు. ఆయన చెప్పారు బాగానే ఉంది. కానీ, నేను పాడాలి, చచ్చిపోకూడదు. అంత బాగా ట్యూన్ చేసింది కేవీ మహదేవన్' అని మహదేవన్‌పై తనకున్న ఇష్టాన్ని చాటుకున్నారు. ఇలాంటి సంఘటనల గురించి కోకొల్లలుగా చెప్పేవారాయన. అలాగే, వ్యాఖ్యాతగా అద్భుతమైన సమయస్ఫూర్తితో వ్యవహరించడం బాలుకు వెన్నతో పెట్టిన విద్య. ఉదాహరణకు ఒకసారి.. ఒక కార్యక్రమంలో స్టేజీపై ఎస్పీ శైలజ పాట పాడేటప్పుడు కొంచెం తడబడ్డారు. ఆ తర్వాత బాలు.. 'మౌనమేలనోయి' పాట పాడుతూ.. 'పలికే పెదవి.. వణికింది ఎందుకో' అనే పాదాల దగ్గరకు వచ్చేసరికి నర్మగర్భంగా శైలజ వంక చూశారు. దీంతో ఆ కార్యక్రమానికొచ్చిన ఆహూతులు ఆనందంతో చప్పట్లు కొట్టారు. ఆయన న్యాయనిర్ణేతగా వ్యవహరించిన కార్యక్రమాల్లో వర్ధమాన గాయకులను ఉద్దేశించి మృదుమధురంగా చెప్పే సూచనలు.. వారి మంచి కోరి ఒక్కోసారి కొంచెం కఠినంగా చెప్పే సలహాలు.. అన్నీ బాలు వ్యక్తిత్వానికి అద్దం పట్టేవే.

ఘంటసాల లేని లోటును తీరుస్తూ ఆ మధుర వారసత్వాన్ని పుణికిపుచ్చుకొన్న సుస్వరం ... బాలుది.
ఈ స్వరపల్లవం అందుకోని శిఖరం లేదు.
ఆలపించని సుస్వరం లేదు.
తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, కన్నడ, హిందీ, ఒరియా, బెంగాలీ, తుళు భాషల్లో ఆయన పాడిన పాటలు శ్రోతల గుండెల్లో సలలిత రాగాల్ని శ్రుతి చేశాయి.
పన్నెండు గంటల్లో పదిహేను పాటలు పాడడం, 26 సెకన్లపాటు గుక్క తిప్పుకోకుండా పాట పాడడం.. బాలుకు మాత్రమే సాధ్యం!
తెలుగునాట ఓ ప్రభంజనం సృష్టించిన ఈ గాత్రం ఇప్పుడు మూగబోయింది.

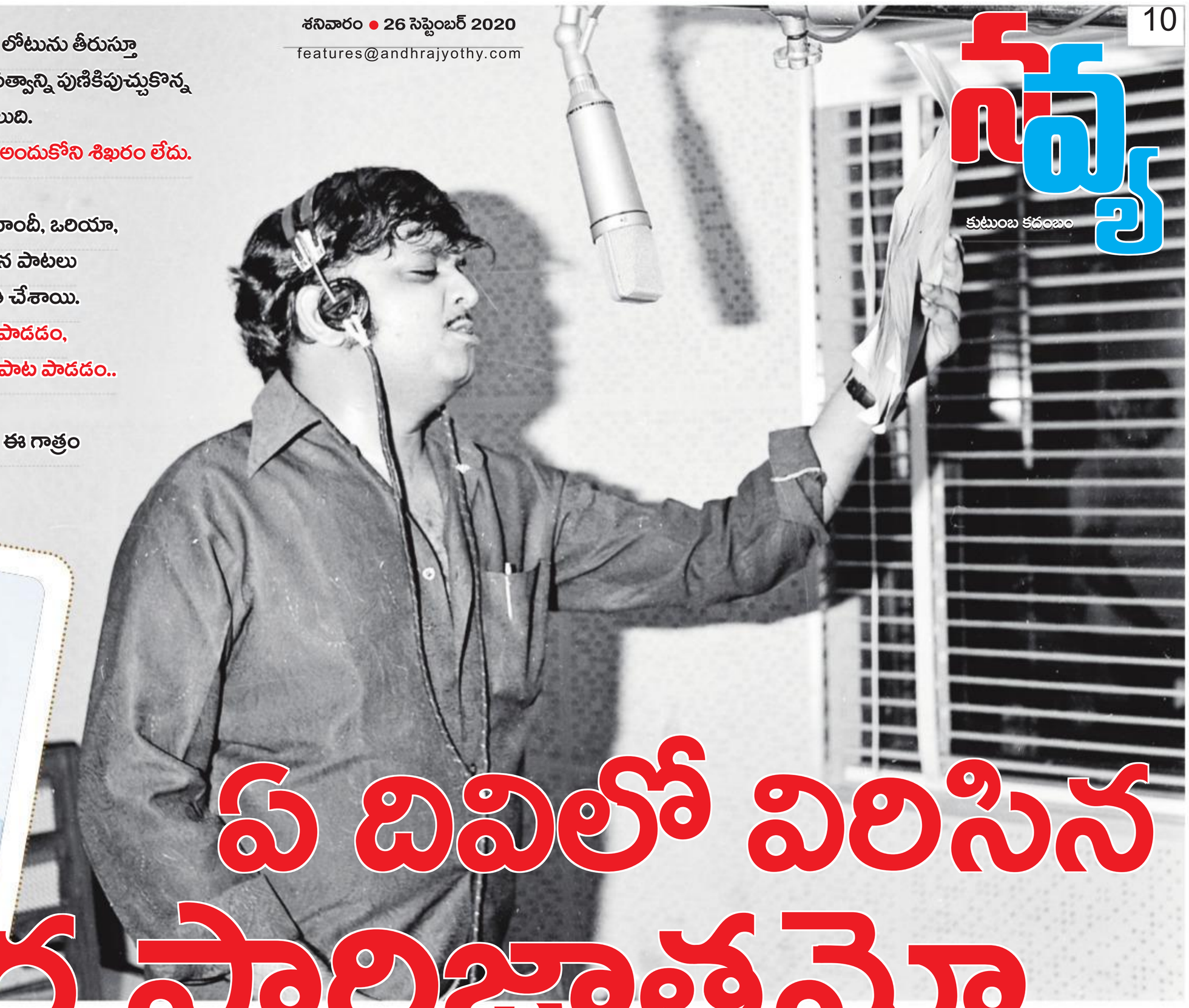

ఏ దివిలో విరిసిన స్వర పారిజాతమో...

అది 1963వ సంవత్సరం. మద్రాసులోని ఆంధ్రా సోషల్ కల్చరల్ అసోసియేషన్ (ఆస్కా) వారు ఆ ఏడాది జాతీయస్థాయి డ్రామా, మ్యూజిక్ కాంపిటీషన్ పెట్టారు. ఆ విషయం తెలిసినా బాలసుబ్రమణ్యం దానికి పేరివ్వలేదు. బాలు రూమ్‌మేట్ మురళి.. ఆయనకు తెలియకుండా పది రూపాయలు కట్టి బాలు పేరు ఇచ్చొచ్చారు. అక్కడ షరతు ఏంటంటే.. సినిమాపాటలు పాడకూడదు. జడ్జీలు ఘంటసాల మాస్టారు, పెండ్యాల మాస్టారు, సుసర్ల దక్షిణామూర్తి మాస్టారు.. ఇలా అందరూ దిగ్గంతులే! తీరా పాడ్డానికి వెళ్లాక అక్షర క్రమంలో 'ఏ' అనే అక్షరంతో పేరు వచ్చేవారెవరూ లేరు. దీంతో మొదటి పేరు బాలుదే అయ్యింది. అక్కడున్న జడ్జీలను చూసి భయపడిపోయిన బాలు.. తానే రాసి, ట్యూన్ కట్టుకున్న "రాగము అనురాగము జీవనరాగములొగా..' అనే పాటను కళ్లు మూసుకుని పాడేశారు. ఆయన తర్వాత మరో 70 మంది పాడాల్సినవాళ్లున్నారు. వచ్చి కూర్చుని చూస్తుండగా.. ఆయన వద్దకు ఒకాయన వచ్చి.. 'ఏవయ్యా సినిమాల్లో పాడతావా?' అని అడిగారు. ఎవరో తనను ఎద్దేవా చేస్తున్నారనుకున్న బాలు.. 'పాడనండీ' అన్నారు. ఆయన ఆశ్చర్యపోయారు. 'ఏం ఎందుకు పాడవు?' అని అడిగారు. 'నాకిష్టం లేదు నేను పాడనండీ.. ఎందుకు పాడాలి?' అని బాలు కూడా గట్టిగానే అన్నారు. దానికాయన.. 'కాదయ్యా, నేను సీరియస్‌గా చెబుతున్నాను. నువ్వు బాగా పాడుతున్నావు' అంటే.. 'తమరెవరండీ' అని అడిగారు బాలు. 'నా పేరు కోదండపాణి, నేను మ్యూజిక్ డైరెక్టర్‌ని' అన్నారాయన. ఈ సంభాషణ జరుగుతున్నంతసేపూ కోదండపాణి నిలబడే ఉండగా.. బాలు కూర్చునే ఉన్నారు. కుర్చీలోంచి లేవలేదు. ఆయన పేరు వినగానే.. పైకి లేచి.. నమస్కారం పెట్టారు. నిజానికి బాలును 'సినిమాల్లో పాడతావా?' అని అడిగే సమయానికి కోదండపాణి కూడా రెండు, మూడు సినిమాలే చేశారు. కానీ, కొత్తదనం తీసుకొస్తున్నారన్న పేరు ఆయనకుంది. కోదండపాణి సూచన మేరకు మర్నాడు బాలు నిర్మాత ఎస్.భావనారాయణ ఆఫీసుకు వెళ్లారు. బాలు పాట విన్న భావనారాయణ.. "బానే పాడుతున్నాడ్రా వీడు, కానీ వీడి గొంతు మరీ పిల్లలకు ఉపయోగించలేం, పెద్దవాళ్లకు ఉపయోగించలేం. ఒక్కటే పాట మిగిలిపోయింది మనకి. ఆ పాట పీబీ శ్రీనివాస్‌కు ఇస్తామన్నాం కదా' అన్నారు. 'శ్రీనివాస్‌గారిని నేను బతిమాల్తాను బాబాయ్. ఈ కుర్రాడికి అవకాశం ఇద్దాం' అని కోదండపాణి ఏదో చెప్పబోతే.. 'ఎందుకురా ఇప్పడవన్నీ, నెక్స్ట్ పిక్చర్‌లో ఇద్దాంలే' అని ఆయనతో

ఘంటసాల పాడాల్సిన పాట అది

కె.విశ్వనాథ్ దర్శకత్వంలో శోభన్‌బాబు, వాణిశ్రీ జంటగా నటించిన 'చెలెలి కాపురం' చిత్రంలో 'చరణకింకిణులు ఘల్లుఘల్లుమన... కరకంకణములు గలగలలాడగ" అంటూ డాక్టర్ నారాయణరెడ్డి రాసిన పాట ఉంది. ఈ సినిమాలో శోభన్‌బాబు కవి. సినిమాలోని చివరి సన్నివేశంలో తన ప్రతాపాన్ని ప్రదర్శించే సందర్భగీతమది. నారాయణరెడ్డి తన కలానికి మరింత పదును పెట్టి ఆ పాట రాశారు. సంగీత దర్శకుడు మహాదేవన్ అద్భుతంగా స్వరపరిచారు. కఠినమైన పదాలను ఉచ్చరిస్తూ గుక్కతిప్పుకోకుండా ఆ పాట పాడాలి. ఏ గాయకుడికైనా ఆ పాట ఒక ఛాలెంజే. వాస్తవానికి ఘంటసాల పాడాల్సిన పాట అది. కానీ అనారోగ్యం కారణంగా ఆయన పాడలేకపోయారు. ఎదుగుతున్న గాయకుడు బాలుకు ఆ అవకాశం వచ్చింది. ఒకరకంగా అది ఆయన ప్రతిభకు అగ్నిపరీక్షే. ఆ పరీక్షలో నెగ్గి ఆయన అందరి చేతా 'శభాష్' అనిపించుకొన్నారు బాలు. తెలుగు సినిమా గీతాల్లో ఓ ఆణిముత్యంలా ' ఆడవే మయూరి నటనమాడవే మయూరీ' నిలిచింది.

అని, బాలు వైపు తిరిగి 'నువ్వు బాగా చదువుకో నాయనా' అని వెళ్లిపోయారు భావనారాయణ. బాలు అక్కణ్నుంచీ వెళ్లిపోతానంటే.. కోదండపాణి ఆపి, 'నేను ఇంకో రెండు, మూడు సినిమాలు చేస్తున్నా, ఫలానా రోజున వచ్చి నన్ను కలువు' అని చెప్పారు. కానీ, బాలు ఆయన్ను ఆరోజున కలవలేదు. అప్పుడే కాదు.. ఆ తర్వాత సంవత్సరన్నర పాటు ఆయన దగ్గరకు వెళ్లలేదు. బాలు కలవకపోయినా.. ఆయన మాత్రం బాలును మర్చిపోలేదు. సంవత్సరన్నరపాటు బాలు కోసం వెతికారు. చివరికి ఆచూకీ తెలుసుకుని.. ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో క్లాసులో ఉన్న బాలును బయటకు పిలిపించి, నేరుగా నటుడు పద్మనాభం దగ్గరకు తీసుకెళ్లి పరిచయం చేశారు. ఆ తర్వాత నాలుగు దశాబ్దాలకు పైగా సినీ సంగీత సామ్రాజ్యాన్ని ఏలిన ఒక గంధర్వ గాయకుడిని సినీ పరిశ్రమ అక్కున చేర్చుకున్న క్షణమది! పద్మనాభం నిర్మాతగా, హీరోగా తీసిన 'శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్న' చిత్రంలో తొలిసారి 'బాలు'డి స్వరం "ఏమి ఈ వింత మోహం" అంటూ వెండితెరకు కొత్త మధురిమలు అద్దింది. బాలు పాటకు తెరపై అభినయించింది.. అందాలనటుడు శోభన్ బాబు. తొలి రికార్డింగ్‌లోనే.. సుశీల, పీబీ శ్రీనివాస్, ఈలపాట రఘురామయ్య వంటివారితో కలిసి పాడే అదృష్టం బాలుకు లభించింది. 1966 డిసెంబరు 15న ఈ తొలి రికార్డింగ్ జరిగింది. అంటే బాలు.. 50 ఇయర్స్ ఇండస్ట్రీ!!

చాన్స్ వచ్చినా..

శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్నలో చాన్స్ వచ్చినా.. సినిమాల్లో గాయకుడిగా స్థిరపడదామన్న ఆలోచనేదీ బాలుకు లేదు. ఘంటసాల, పీబీ శ్రీనివాస్, పిఠాపురం, మాధవపెద్ది వంటి హేమాహేమీలున్న సినీ రంగంలో తనకేం అవకాశాలు వస్తాయనే ఆయన అనుకున్నారు. 'ఏదో వెండితెర మీద పేరు చూసుకున్నట్టు ఉంటుంది' అని నాలుగైదు పాటలు పాడి వెళ్లిపోదామనుకున్నారు. కానీ, విధి ప్లాన్ వేరేలా ఉంది. కోదండపాణి బాలును గాయకుడిగా పరిచయం చేయడమే కాక.. తనకు సహాయకుడిగా ఉండాలని అడిగారు. 'నాకు సంగీతం రాదు' అని చెప్పినా వినిపించుకోలేదు. 'సంగీతం రాదు కాబట్టే అసిస్టెంట్ అన్నాను. నువ్వు ఇక్కడికొచ్చి నేర్చుకోవచ్చు' అని పట్టుబట్టి తనదగ్గర చేర్చుకున్నారు. అలా నెలకొకపాట.. రెండు పాటలతో మొదలై ఒకదశలో కాలేజీకి వెళ్లడానికి ఇబ్బందిగా మారింది. తండ్రి దగ్గరకు వెళ్లి సలహా అడిగితే.. 'నువ్వు ఏం చేయదల్చుకున్నా.. జోడు గుర్రాల స్వారీ మాత్రం చేయకు. కావాలంటే చదువుపై శ్రద్ధ పెట్టి సినిమాలను వదిలెయ్. లేదా దీనిపై (సినిమాలపై) ఇష్టం ఉంటే చదువును పక్కనపెట్టు' అని నిర్ణయాన్ని బాలుకే వదిలేశారు. బాలు సంగీతాన్నే ఎంచుకున్నారు. ఆ తర్వాతంతా చరిత్రే.

తొలిపాట అదే అయినా..

సినిమాల్లో బాలు పాడిన తొలి పాట శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్నలోని 'ఏమి ఈ వింత మోహం' అయినా.. విడుదలైన సినిమా మాత్రం 'కాలచక్రం'. ఎంజీఆర్ సినిమాను తెలుగులోకి ఆ పేరుతో డబ్ చేసిన ఎమ్మెస్ రెడ్డి బాలుతో అన్ని పాటలూ పాడించారు. అంటే బాలు పాటతో విడుదలైన తొలి సినిమాలో అన్ని పాటలూ ఆయనవే కావడం విశేషం. 1967 మొదట్లో కాలచక్రం విడుదల కాగా.. రెండు నెలల తర్వాత శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్న విడుదలైంది.

జాతీయ అవార్డు తీసుకొంటూ...

స్థాయి పెంచిన 'శంకరాభరణం'

పాశ్చాత్య సంగీత ప్రభావానికి తట్టుకోలేక శాస్త్రీయ సంగీతం తన ఉనికిని కోల్పోతున్న తరుణంలో విడుదలైన 'శంకరాభరణం' చిత్రం శాస్త్రీయ సంగీతపు మధురిమల్ని చవి చూపించింది. ఆ సినిమాలోని పాటల ప్రభావంతో ఎంతోమంది యువతీయువకులు సంగీతం నేర్చుకోవడం ప్రారంభించారంటే అతిశయోక్తి కాదు. బాలు అంతవరకూ పాడిన పాటలన్నీ ఒక ఎత్తయితే 'శంకరాభరణం' సినిమాలోని పాటలు మరో ఎత్తు. శాస్త్రీయ సంగీతం కథాంశంతో తీసే ఈ చిత్రంలోని పాటలు బాలు పాడుతున్నారని తెలియగానే విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. 'సంగీతం నేర్చుకోని బాలు ఇందులో పాడుతున్నాడా.. ఇక ఆ సినిమా ఆడినట్లే ' అన్న వాళ్లు ఎంతమందో! నిజం చెప్పాలంటే 'శంకరాభరణం' చిత్రంలో పాటలు పాడడానికి బాలు కూడా వెనకడుగు వేశారు. 'నా వల్ల కాదు.. సంగీతం తెలిసిన వారితో పాటలు పాడించండి' అని ఆయన తప్పుకోవాలని చూశారు కానీ మహాదేవన్ అసిస్టెంట్ పుహళేంది వదిలిపెట్ట లేదు. దర్శకుడు కె.విశ్వనాథ్ కూడా బాలూనే పాడాలని పట్టుబట్టారు. దాంతో బాలు ప్రతి పాటనూ ఎంతో సాధన చేసి పాడారు. ఆ పాటలు విన్నాక.. విమర్శించినవాళ్ల నోళ్లు మూతపడ్డాయి. 'శంకరాభరణం' పాటలతో గాయకుడిగా బాలు స్థాయి పెరిగింది. సంగీతాభిమానుల్లో గౌరవం పెరిగింది.

జానకి జోస్యం

నెల్లూరు జిల్లా గూడూరులోని కాళిదాస కళానికేతనం సంస్థ నిర్వహించిన పాటల పోటీల్లో బాలసుబ్రమణ్యం పాడారు. ఆ పోటీకి జడ్జిగా వ్యవహరించడానికి వచ్చిన ఎస్.జానకి.. 'నువ్వెందుకు సినిమాల్లో ప్రయత్నించకూడదు?' అన్నారు. అప్పటికి బాలు వయసు 17-18 ఏళ్లు. దానికి బాలు.. 'నాకేమీ రాదండీ సంగీతం, ఘంటసాల మాస్టారు పాడిన పాటలు పాడుతున్నానంతే' అని చెప్పారు. అప్పుడావిడ.. 'నాకూ సంగీతం రాదయ్యా, నేను పాడట్లేదా సినిమాలో' అన్నారు. అంతేకాదు.. 'నిజంగా నేను సంగీతం నేర్చుకోలేదు బాలసుబ్రమణ్యం. నీ గాత్రంలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉంది. నీకంటూ ఒక బాణీ కనపడుతోంది. నీ గాత్రాన్ని సిన్సియర్‌గా సంగీతానికి మల్చుకోగలిగితే నీకు మంచి భవిష్యత్తు ఉంటుంది' అన్నారు. 'సంగీతం మనకు అన్నం పెడుతుంది' అనే ఆలోచన ఎస్పీబీ మనసులో రావడానికి కారణం నాడు జానకి ఇచ్చిన ప్రోత్సాహమే.

ఆఖరు క్షణంలో మార్చేశారు!

'ఎన్నాళ్లో వేచిన ఉదయం.. ఈనాడే ఎదురవుతుంటే..' (మంచి మిత్రులు) పాట గుర్తుందా? ఆ పాటలో మొదట అనుకున్నదాని ప్రకారం.. కృష్ణకు బాలు పాడాలి, శోభన్‌బాబుకు ఘంటసాల పాడాలి. ఇద్దరూ ఎవరి వెర్షన్‌ను వారు సాధన చేశారు. తీరా రికార్డింగ్ థియేటర్‌కు వెళ్లేసరికి.. "ఈ సినిమాలో శోభన్‌బాబుకు నువ్వే పాటలు పాడావు కాబట్టి, ఈ పాటలో కూడా శోభన్‌బాబుకు నువ్వే పాడు. ఘంటసాల మాస్టారు కృష్ణకు పాడతారు" అని కోదండపాణి చెప్పారు. బాలు వెళ్లి ఘంటసాలతో ఆ విషయం చెప్తే.. ఆయన సరేనన్నారు. అలా ఆఖరు క్షణంలో మార్పు జరిగినా ఆ పాట ఎంత అద్భుతంగా వచ్చిందో అందరికీ తెలిసిందే.

ఇంజనీర్ కావాలనుకుని..

బాలు తన తండ్రి కోరిక మేరకు ఇంజనీరింగ్ చదవాలనుకున్నారు. తండ్రి కలనే తన కలగా భావించి అందులో చేరారు కూడా. అందులోనూ తనకు సంగీతం రాదు కాబట్టి సినిమాల్లో పాడడాన్ని వృత్తిగా మలచుకోవాలని ఆయన అనుకోలేదు. అయినా గాయకుడు కావడం విధి లీలే అంటారాయన. "నాకు సంగీతం రాదు. ఎవ్వరూ నమ్మరు ఈ నాటికీ. ఏ గురుముఖతా నేను వెళ్లి నేర్చుకోలేదు. నా చిన్నప్పుడు నేను కలలు కన్నది ఇంజనీర్ కావాలని. ఇంజనీరై గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం చేసి జీపులో వెళ్తూ.. ఆ రోజుల్లో 250 రూపాయల జీతం సంపాదించాలని కోరిక. కానీ, విధి వేరుగా ఉంది. పాడటం కోసమే భగవంతుడు నాకీ జీవితాన్నిచ్చాడేమో. నేను వచ్చినప్పుడు ఘంటశాల, మాధవపెద్ది సత్యం, పిఠాపురం, పీబీ శ్రీనివాస్‌గారు, నాకంటే నాలుగేళ్ల ముందు పరిచయమైన ఏసుదాసు.. ఇలా చాలామంది హేమాహేమీలున్నారు. అంతమంది ఉన్నప్పుడు చాలా మామూలుగా పాడే నాకు అన్ని అవకాశాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం పరిశ్రమకు లేదు. వాళ్లందరికంటే నేను గొప్పగా ఊడబొడిచినవాణ్ని కాను. లేత గొంతుక, చిన్నవాణ్ని కాబట్టి నాకు అవకాశాలిచ్చారేమో. పరిశ్రమ నా తప్పుల్ని భరించిందో, క్షమించిందో.. అని ఆలోచిస్తే.. విధి అనిపిస్తుంది. అంతకంటే వేరే ఏం లేదు." అని చెప్పేవారు.

ఇద్దరినీ పాడించిన ఘనత

సంగీత దర్శకులు ఎమ్మెస్ విశ్వనాథన్, ఇళయరాజా స్వరపరిచిన పలు గీతాలను ఎస్పీబీ ఆలపించారు. అవి ఆయనకు ఎంతో పేరు తీసుకొచ్చాయి. అయితే, వాళ్లిద్దరి చేతా ఓ పాట పాడించిన ఘనత మాత్రం ఎస్పీబీదే. తన కుమారుడు చరణ్ నిర్మించిన తమిళ చిత్రం 'ఉన్నై శరణడైన్దేన్' (2003)లో తాను స్వరపరిచిన 'పానక్కు నిలమూడు' పాటను ఆ దిగ్గజ సంగీత దర్శకుల చేత ఆయన పాడించారు. వారితోనే కాదు.. మరికొందరు ప్రముఖులతో కూడా బాలు పాడించారు. ఉదాహరణకు.. 'కొంగుముడి'లో 'రాదా మళ్లీ వసంతకాలం' పాటను ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడు రమేశ్ నాయుడి చేత, తమిళ చిత్రం 'శిగరం' టైటిల్ సాంగ్‌ను జె.ఏసుదాసుతో, అందులో మరో పాటను మంగళంపల్లి బాలమురళీ కృష్ణతో, 'కళ్లు' చిత్రంలో 'తెల్లారింది లెగండోయ్...' పాటను రచయిత 'సిరివెన్నెల'తో పాడించారు. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది కన్నడ చిత్రం 'ముద్దినమావ'లో కన్నడ కంఠీరవ రాజ్‌కుమార్‌తో పాడించడం. ఆ సినిమాలో రాజ్‌కుమార్ గాత్రానికి బాలు తెరపైన నటించారు కూడా.

స్వరాభినిష్క్రమణం

గొప్ప స్నేహితుడిని కోల్పోయాను

ఎస్పీబీలా ప్రతిభతోపాటు సంస్కారం, వివేచన ఉన్న కళాకారులు అరుదు. స్నేహం విషయంలో ఆయనది గొప్ప కమిట్‌మెంట్. స్నేహబంధాన్ని వదిలే యకూడదన్నది ఆయన సిద్ధాంతం. గొప్ప స్నేహితుడిని కోల్పోయాను.

-వరప్రసాద్ రెడ్డి (శాంతాబయోటెక్)

ఏమిటీ ఉపద్రవం?

ఏమిటీ ఉపద్రవం? సరస్వతీదేవి తన వీణకు మరొక తంత్రి కావాలనుకుందా? గంధర్వులు తమ గానానికి మరొక గమకాన్ని ఎన్నుకున్నారా? ఆ గానలోలుని వేణువు వినీ విసుగెత్తి రాధ మరో ప్రణవాన్ని పిలిపించుకుందా?

-వీఏకే రంగారావు

భారమైన మనసుతో కన్నీటి వీడ్కోలు

అన్నయ్య (బాలు) లాంటి కొందరు కళాకారులకే వారి ప్రతిభాపాటవాలకు సంబంధించి జీవించిన కాలంలోనే కీర్తి ప్రతిష్ఠలు లభిస్తాయి. కన్నీటితో ఆయనకు వీడ్కోలు పలుకుతున్న కోటానుకోట్ల అభిమానుల్లో నేనూ ఒకడిని.

- కమల్‌హాసన్

ప్రార్థనలు ఫలించలేదు

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కోట్లమంది ప్రజలు చేసిన ప్రార్థనలు ఫలించలేదు. నాకు దుఃఖం ఆగడం లేదు.

- భారతీరాజా

ఒక శకం ముగిసింది

బాలుగారి విషయంలో ఇలాంటి వార్త వినాల్సి వస్తుందని ఊహించలేదు. ప్రపంచ సంగీతానికి ఇది చీకటి రోజు. బాలు మరణంతో ఓ శకం ముగిసింది. ఆయన స్థానాన్ని భర్తీ చేయాలంటే మళ్లీ బాలునే పుట్టాలి.

- చిరంజీవి

మిస్ అవుతున్నా

బాలు సర్.. గత కొన్నేళ్లుగా మీరు నా స్వరం అయ్యారు. మీ జ్ఞాపకాలు, మీ స్వరం నాతో ఎప్పటికీ ఉంటాయి. మిమ్మల్ని మిస్ అవుతున్నా

- రజనీకాంత్

దేశం గర్వించతగ్గ గాయకుడు

16 భాషల్లో 40వేలకు పైగా పాటలు పాడి, దేశం గర్వించే గాన గంధర్వుడు బాలు గారి నిష్క్రమణ యావత్ సినీ ప్రపంచానికి తీరనిలోటు.

- బాలకృష్ణ

ఆయనతో కలిసి నటించడం అదృష్టం

ఓ లెజెండ్‌ను కోల్పోయాం. నా కెరీర్‌లో హిట్లుగా నిలిచిన 'ప్రేమ', 'పవిత్ర బంధం' సినిమాల్లో ఆయనతో కలిసి పనిచేయడం నా అదృష్టం

- వెంకటేశ్

నా జీవితంలో ఓ భాగం

బాలు గారితో ముచ్చట్లు, ఆయన జ్ఞాపకాలు ఒక్కసారిగా గుర్తొచ్చేసరికి కన్నీరు ఆగడం లేదు. దాచుకో స్వామి మా బాలుని జాగ్రత్తగా దాచుకో..!

- అక్కినేని నాగార్జున

ఆయన మార్గనిర్దేశంతోనే..

ఎస్.పి.బాలు మరణంతో ఓ శకం ముగిసింది. ఆయన మార్గనిర్దేశంతో నేనొక ఉత్తమ గాయనిగా గుర్తింపు తెచ్చుకున్నా. ఆయనకు కృతజ్ఞతలు చెప్పడానికి మాటలు చాలవు. భవిష్యత్తులో మీ ఉనికి లేని సంగీత కచేరీలను ఊహించుకోలేకపోతున్నా బాలుగారూ!

- కె.ఎస్.చిత్ర, గాయని

కన్నీళ్లు ఆగడం లేదు

నా కన్నీటిని ఆపుకోలేకపోతున్నా మామ. నా హృదయం బాధతో నిండిపోయింది. మీ ప్రేమ, భక్తి, ఆనందం అన్నింటినీ మిస్ అవుతున్నాం

- ఎ.ఆర్.రెహమాన్

నా హృదయంలో ఎప్పుడూ ఉంటారు

అన్ని దేవుళ్ల పాటలూ పాడి ఆ దేవుళ్లనందరినీ మెప్పించిన గాన గంధర్వుడు బాలు.ఆయన మరణం చిత్రసీమకి, వ్యక్తిగతంగా నాకు ఎంతో లోటు. నా హృదయంలో ఆయన ఎప్పుడూ ఉంటారు.

- మోహన్‌బాబు

పాటలతో ఆయన మనతోనే

ఘంటసాలగారు పీక్‌లో ఉన్నప్పుడు కూడా నా సినిమాలన్నింటికీ బాలునే పాడేవారు. వ్యక్తిగతంగానూ మేమెంతో ఆత్మీయులం. బాలు హఠాత్తుగా దూరమవడం నాకెంతో బాధగా ఉంది. బాలు మనతో లేకపోయినా ఆయన పాడిన అద్భుతమైన పాటలతో మనతో కలిసే ఉంటారు.

- కృష్ణ

సంగీత ప్రపంచానికి దుర్దినం

అందరూ మంచివాళ్లు అవ్వాలనుకోవడం ఎంత అత్యాశో.. మంచివాళ్లు అందరూ సుఖంగా ఉంటారని ఆశించడం పొరపాటు అని చెప్పి భగవంతుడు నిరూపించాడు. బాలును తీసుకెళ్లాడు. ఇది సంగీత ప్రపంచానికి దుర్దినం

- ఎంఎం కీరవాణి, సంగీత దర్శకుడు

దేవుడిది అన్యాయం

భగవంతుడు ఇంత అన్యాయం చేస్తాడని అనుకోలేదు. వాడు(బాలు) నా సోదరుడే కాదు... నా ఆరో ప్రాణం. అటువంటిది ఇంత తొందరగా జరుగుతుందని అనుకోలేదు. వాడి ఆత్మకు శాంతి చేకూర్చాలని కోరుకుంటున్నా.

- దర్శకుడు కె. విశ్వనాథ్

మధురభాషి

ప్రతిభావంతుడైన గాయకుడు, మధురభాషి బాలు ఇక లేరు అనే వార్త నా మనసును కలచివేసింది. మేం ఇద్దరం పాడిన, సంగీత కచేరీల్లో పాల్గొన్న క్షణాలు గుర్తుకొస్తున్నాయి. భగవంతుడు వారి ఆత్మకు శాంతి కలిగించాలి

- లతామంగేష్కర్, గాయని

సినీ సాహిత్యానికి గొంతుతో ప్రాణం పోశారు

అమృతం గొంతు నిండా నింపుకొన్న స్వరంతో సినీ సాహిత్యానికి ప్రాణం పోశారు ఎస్పీబీ. తెలుగు మీద ఆయనకు ఉన్న మమకారం, పదాన్ని తప్పులేకుండా పలకాలనే తపన.. నవతరం గాయకులకు ఆదర్శప్రాయమైనవి

- పవన్ కల్యాణ్

అకాల సూర్యాస్తమయం

మా అన్నయ్య వెళ్లి పోయాడు. ఇది అకాల సూర్యాస్తమయం. మనందరి గుండెల్లోనూ ఉన్న బాలూ స్థానం వేరు. 40 వేల పాటలు పాడారు. ప్రపంచ ప్రసిద్ధి చెందారు. మళ్లీ ఆయన పేరుతో తెలుగువాళ్ల ఇళ్లలో పాట పుట్టాలి.

- సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి

గాన గంధర్వుడు ఎస్పీ బాలు కన్నుమూత

చెన్నై, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): పాత కొత్త పాటలకు వారధి.. నవ యువ గాయకుల తయారీ సారథి.. స్వచ్ఛమైన స్వరానికి సరైన చిరునామా.. ఎస్పీ బాల సుబ్రహ్మణ్యం(74) ఇక లేరు! కరోనా బారిన పడిన ఆయన, ఆ మహమ్మారి నుంచి బయటపడినప్పటికీ తిరిగి కోలుకోలేకపోయారు. శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 1.04 గంటల సమయంలో చెన్నైలోని ఎంజీఎం ఆస్పత్రిలో బాలు తుది శ్వాస విడిచారు. ఆయన కుమారుడు ఎస్పీ చరణ్ ఈ విషయం ప్రకటించారు. అభిమానులు ఎస్పీ బాలు అని ఆత్మీయంగా పిలుచుకునే శ్రీపతి పండితారాధ్యుల బాలసుబ్రహ్మణ్యం 1946 జూన్ 4వ తేదీన నెల్లూరులో జన్మించారు. 16 భారతీయ భాషల్లో సుమారు 37వేల పాటలు పాడి గిన్నిస్ రికార్డు సాధించారు. గాయకుడిగానే కాదు... సంగీత దర్శకుడిగా, వ్యాఖ్యాతగా, నటుడిగా, నిర్మాతగా, రచయితగా, డబ్బింగ్ కళాకారుడిగా బాలు బహుముఖ ప్రజ్ఞ చాటుకున్నారు. సినీ సంగీత ప్రపంచంలో సమున్నత శిఖరాలకు ఎదిగిన ఆయన చెన్నైలో స్థిరపడ్డారు. అక్కడే... తుది శ్వాస విడిచారు.

కరోనా పోయినా...

కరోనా బారిన పడ్డ బాలు ఆగస్టు 5వ తేదీన చెన్నైలోని ఎంజీఎం ఆస్పత్రిలో చేరారు. వారం తర్వాత ఆయనకు వెంటిలేటర్‌పై చికిత్స అవసరమైంది. కొన్నాళ్లుగా 'ఎక్మో' ద్వారా చికిత్స అందిస్తూ వచ్చారు. 36 రోజుల అనంతరం 'కరోనా నెగెటివ్' వచ్చింది. ఈ నెల 20వ తేదీ నుంచి బాలు హెల్త్ బులెటిన్ కూడా విడుదల చేయకపోవడంతో అంతా కుదుటపడిందనే అనుకున్నారు. కానీ, బాలు ఆరోగ్యం అత్యంత విషమంగా ఉందంటూ గురువారం రాత్రి ఎంజీఎం ఆస్పత్రి ఒక ప్రకటన జారీ చేసింది. "ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం పరిస్థితి బాగా విషమించింది. గరిష్ఠ స్థాయిలో లైఫ్ సపోర్ట్ అవసరమవుతోంది" అని ఎంజీఎం హెల్త్‌కేర్ పేర్కొంది. ఆ వెంటనే ఆయన అభిమానులు, సన్నిహితుల్లో తీవ్ర ఆందోళన మొదలైంది. ఒక్కొక్కరుగా ఆస్పత్రి వద్దకు చేరుకోసాగారు. రాత్రి 7.30 గంటల సమయంలో బాలు సన్నిహితుడు, నటుడు కమల్ హాసన్ ఆస్పత్రికి వచ్చారు. వైద్యులను వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. గురువారం రాత్రి 9 గంటలకు బాలు సతీమణి సావిత్రి, తనయుడు చరణ్, ఇతర కుటుంబ సభ్యులు ఆస్పత్రికి చేరుకున్నారు. దీంతో ఆస్పత్రి వద్ద ఉద్వేగ భరిత వాతావరణం నెలకొంది. అప్పటి నుంచి క్షణమొక యుగంగా గడిచింది. బాలు కోలుకోవాలని, తిరిగి రావాలని చేసిన ప్రార్థనలు ఫలించలేదు. నిజానికి... బుధవారం రాత్రే ఆయన శ్వాసకోశాలు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయని, మెదడులో రక్త నాళాలు చిట్లడంతో ఆరోగ్యం ఆందోళనకరంగా మారిందని తెలిసింది. వైద్యులు శతవిధాలా ప్రయత్నించినా ఫలితం లేకపోయింది. ఎస్పీ బాలు భౌతిక కాయాన్ని నుంగంబాక్కం కామదార్ నగర్‌లోని ఆయన నివాసగృహానికి తరలించారు. బాలును చివరిసారి చూసేందుకు వేలాది మంది అభిమానులు బారులు తీరారు. ఆయనకు నివాళులు అర్పించేందుకు ప్రముఖులు తరలివచ్చారు. ఎస్పీ బాలు అంత్యక్రియలను శనివారం చెన్నై శివారు రెడ్‌హిల్స్‌కు 16 కిలోమీటర్ల దూరంలోని తామరైపాక్కంలో ఉన్న ఆయన ఫామ్‌హౌస్‌లో నిర్వహించనున్నారు.

బాలు పార్థివ దేహానికి నివాళులు అర్పిస్తున్న అభిమానులు

ఆగస్టు 5: కరోనా సోకిందంటూ ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం స్వయంగా ఓ వీడియో సందేశంలో పేర్కొన్నారు. 2-3 రోజులు చికిత్స తీసుకుంటే నయమవుతుందని చెప్పారు.

ఆగస్టు 14: బాలు ఆరోగ్యం ఆందోళనకరంగా ఉన్నట్లు ఎంజీఎం ఆస్పత్రి ఓ బులెటిన్‌లో పేర్కొంది. బాలు చికిత్సకు అయ్యే పూర్తి ఖర్చులను ప్రభుత్వమే భరిస్తుందని తమిళనాడు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

ఆగస్టు 15: బాలు త్వరగా కోలుకోవాలని సూపర్‌స్టార్ రజనీకాంత్ వీడియో సందేశంలో ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు.

ఆగస్టు 19: బాలు కోలుకోవాలని ఎంజీఎం ఆస్పత్రి వద్ద హిజ్రాల ప్రార్థనలు. బాలుకు ఎక్మో పరికరంతో చికిత్స ప్రారంభం.

ఆగస్టు 20: బాలు కోలుకోవాలని సంగీత దర్శకులు ఇళయరాజా, ఏఆర్ రెహ్మాన్, అనిరుధ్, నటులు రజనీకాంత్, సత్యరాజ్ ప్రార్థనలు.

ఆగస్టు 24: బాలుకు నెగెటివ్ వచ్చిందని ఆయన తనయుడు ఎస్పీ చరణ్ పీఆర్వో ప్రకటన జారీ. దాన్ని ఖండించిన చరణ్.

ఆస్పత్రి నుంచి ఆఖరి శ్వాస వరకు!

ఆగస్టు 25: బాలు తరచూ స్పృహలోకి వస్తున్నారని చరణ్ ప్రకటన.

సెప్టెంబరు 4: బాలు అభిమానులు మూడు-నాలుగు రోజుల్లో శుభవార్త వినబోతున్నారని ఎస్పీ చరణ్ వీడియో సందేశంలో పేర్కొన్నారు.

సెప్టెంబరు 7: బాలుకు కరోనా నెగెటివ్ వచ్చిందని చరణ్ ప్రకటన.

సెప్టెంబరు 10: బాలు ఆస్పత్రి నుంచి డిశ్చార్జ్ అవుతున్నారని ప్రసార మాధ్యమాల్లో వచ్చిన వార్తలను చరణ్ ఖండించారు.

సెప్టెంబరు 12: బాలు పావుగంటసేపు కూర్చోగలుగుతున్నారని, శ్వాసప్రక్రియ మెరుగైందని చరణ్ పేర్కొన్నారు.

సెప్టెంబరు 20: తేలికపాటి ఆహారాన్ని స్వీకరిస్తున్నట్లు వెల్లడి.

సెప్టెంబరు 24: బాలు ఆరోగ్య పరిస్థితి హఠాత్తుగా విషమించిందని, విదేశీ వైద్యులు ఆయనకు చికిత్సను కొనసాగిస్తున్నారని ఎంజీఎం బులెటిన్ విడుదల. విశ్వనటుడు కమల్ హాసన్ ఆస్పత్రికి వచ్చి బాలు ఆరోగ్యంపై డాక్టర్లతో మాట్లాడారు. బాలు కుటుంబ సభ్యులు కూడా ఆస్పత్రికి చేరుకున్నారు.

సెప్టెంబరు 25: మధ్యాహ్నం 1.04 గంటలకు బాలు స్వర్గస్తులయ్యారని చరణ్ వెల్లడించారు.

ఆ స్వరానికి పురస్కారాభిషేకం

- 2001లో పద్మశ్రీ, 2011లో పద్మ భూషణ్
- ఆరుసార్లు జాతీయ ఉత్తమ గాయకుడు

ఒకటీ రెండు కాదు ఇరవై నాలుగు నంది అవార్డులు.. ఆరు సార్లు జాతీయ ఉత్తమ గాయకుడు.. పద్మ శ్రీ, పద్మ భూషణ్..! ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం కీర్తి కిరీటంలో లెక్కపెట్ట లేనన్ని మణులు. ఎన్టీఆర్ జాతీయ పురస్కారం సహా.. సుమధుర గాయకుడిగా ఆయన అందుకున్న అవార్డులు వందలు..! 2016లో గోవాలో జరిగిన అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవాల్లో శతవసంత భారతీయ చలనచిత్ర మూర్తిమత్వ పురస్కారం (సెంటినరీ అవార్డ్ ఫర్ ఇండియన్ ఫిల్మ్ పర్సనాలిటీ ఆఫ్ ద ఇయర్) అందుకున్నారు. భారతీయ చలన చిత్ర పరిశ్రమకు చేసిన సేవలకు 2012లో ఎన్టీఆర్ జాతీయ అవార్డు దక్కింది. తమిళంలో 4 సార్లు, కన్నడలో మూడుసార్లు ఉత్తమ నేపథ్య గాయకుడిగా పురస్కారం పొందారు.

భారత ప్రభుత్వం నుంచి..	
పద్మ శ్రీ	2001లో
పద్మభూషణ్	2011లో

ఫిలింఫేర్ అవార్డులు

	సినిమా	పాట
1981	ఏక్ దూజే కేలియే	'తేరే మేరే బీచ్ మే'
1989	మైనే ప్యార్ కియా	'దిల్ దివానా'
1991	సాజన్	'తుమ్‌సే మిల్‌నె కి'
1994	హమ్ ఆప్‌కే హై కౌన్	'హమ్ ఆప్‌కే హై కౌన్'

జాతీయ ఉత్తమ గాయకుడిగా..

'ఓంకార నాదానుసంధానమౌ' (చిత్రం: శంకరాభరణం- తెలుగు 1979), 'తేరే మేరే బీచ్ మే' (చిత్రం:ఏక్ దూజే కేలియే- హిందీ 1981), 'వేదం.. అణువణువున నాదం' (చిత్రం:సాగర సంగమం -1983), 'చెప్పాలని ఉంది' (చిత్రం:రుద్రవీణ -1988), 'ఉమందు ఘుమందు గాన గరాజె బదర' (చిత్రం:సంగీత సాగర గాన యోగి పంచాక్షర గవయ్ -కన్నడ-1995), 'తంగత్తామరై' (చిత్రం:మిన్సార కనవు -తమిళం 1996) పాటలకు జాతీయ ఉత్తమ గాయకుడిగా పురస్కారం అందుకున్నారు.

అమరం.. ఆ గానం!

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 25: ఎస్పీబీ మృతిపట్ల పలువురు రాజకీయ, సినీ రంగ ప్రముఖులు దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఆయన మరణం సినీరంగంతో పాటు యావద్దేశానికి తీరని లోటని సంతాపం ప్రకటించారు.

రాష్ట్రపతి, ప్రధాని దిగ్భ్రాంతి

భారతీయ సంగీతం ఓ మధురమైన కంఠస్వరాన్ని కోల్పోయిందని, ఆయన కుటుంబసభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలియజేస్తున్నానని రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్ కోవింద్ పేర్కొన్నారు. ఎస్పీబీ.. దేశంలోని ప్రతి ఇంటికీ సుపరిచితుడని, ఆయన తన మధురమైన గానంతో దశాబ్దాల పాటు సంగీత అభిమానులను అలరించారని ప్రధాని మోదీ అన్నారు. బాలు భౌతికంగా దూరమైనా.. తన మధుర గానంతో ఎప్పటికీ మన జ్ఞాపకాల్లో నిలిచి ఉంటారని కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా, కిషన్‌రెడ్డి సంతాపం ప్రకటించారు. ఎస్పీబీ స్వరం ఎప్పటికీ వినిపిస్తూనే ఉంటుందని కాంగ్రెస్ నేత రాహుల్‌గాంధీ అన్నారు.

ఎస్పీబీ మృతి పట్ల వెంకయ్య దిగ్భ్రాంతి

ఎస్పీ బాలసుబ్రమణ్యం మృతిపట్ల ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్య నాయుడు తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఆయన మరణం భారతీయ సంగీతానికి తీరని లోటన్నారు.

దురదృష్టకరం: జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ

బాలు మరణం దురదృష్టకరమని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ అన్నారు. తెలుగు భాష, సంస్కృతి ఔన్నత్యానికి ఆయన ఎనలేని కృషి చేశారని, ఆయన మృతి సంగీత ప్రపంచానికి తీరని లోటని వ్యాఖ్యానించారు. ఆయన కుటుంబానికి ప్రగాఢ సానుభూతి తెలిపారు. దేశం ఓ గొప్ప సంగీత కళాకారుడిని కోల్పోయిందని మాజీ ప్రధాని దేవెగౌడ పేర్కొన్నారు. ఎస్పీబీ మృతి పట్ల కర్ణాటక సీఎం యడియూరప్ప, బెంగాల్ సీఎం మమతాబెనర్జీ, పుదుచ్చేరి సీఎం వి.నారాయణస్వామి, కర్ణాటక మాజీ సీఎంలు ఎస్ఎం కృష్ణ, కుమారస్వామి, సిద్దరామయ్య సంతాపం ప్రకటించారు.

'బాలు'డై పుట్టి... గానమై నిలిచి!

- అమ్మమ్మగారింట కోనేటమ్మపేటలో జననం
- నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో విద్యాభ్యాసం

(చెన్నై, నెల్లూరు - ఆంధ్రజ్యోతి)

ఎస్పీ బాలు పూర్తి పేరు... శ్రీపతి పండితారాధ్యుల బాలసుబ్రహ్మణ్యం. ఆయన తల్లిదండ్రులు సాంబమూర్తి, శకుంతల. 1946 జూన్ 4న అప్పటి చిత్తూరు జిల్లా, ఇప్పుడు తమిళనాడులోని తిరువళ్లువర్ జిల్లాలో ఉన్న కోనేటమ్మపేటలో పసి 'బాలు'డు కళ్లు తెరిచాడు. అది బాలు అమ్మమ్మగారి ఊరు. తండ్రి సాంబమూర్తి నెల్లూరు వాస్తవ్యుడు. ఆయన హరికథా గాయకుడు. తండ్రితోపాటు హరికథా గానం చేస్తూ, స్నేహితుల మధ్య సినిమా పాటలు పాడుతూ... చిన్నచిన్న నాటకాలు ప్రదర్శిస్తూ ప్రత్యేకతను చాటుకున్నారు. హరికథా గానం కోసం సాంబమూర్తి నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో పర్యటించేవారు. ఆ తర్వాత నగరిలో స్థిరపడ్డారు. బాలు విద్యాభ్యాసం నెల్లూరు, నగరి, శ్రీకాళహస్తి, తిరుపతిలో సాగింది. ఆయన 1962లో అనంతపురంలోని జేఎన్‌టీయూ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో చేరారు. అక్కడ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొనేవారు. వేదికలపై ఎక్కువగా హిందీ పాటలను ఆలపించేవారు. ఇక... రెండో ఏడాదిలోనే ఇంజనీరింగ్ చదువు వదిలేసి తెలుగు, తమిళ సినిమాలకు కేంద్రమైన చెన్నపట్నానికి వెళ్లారు. అక్కడ ఏఎంఈఐ కోర్సులో చేరారు.

మద్రాసు కర్మభూమి...

ఎస్పీ బాలుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ జన్మభూమి! మద్రాసే కర్మభూమి! తెలుగు సినీ పరిశ్రమ హైదరాబాద్‌కు తరలివెళ్లినా... బాలు మాత్రం చెన్నై వదల్లేదు. ఎంతో మంది సినీ పెద్దలు, నేతలు హైదరాబాద్‌కు వచ్చేయమని బ్రతిమలాడినా సున్నితంగా తిరస్కరించారే తప్ప, చెన్నైతో తన బంధం తెంచుకోలేదు. ఎక్కడ ఎలాంటి కార్యక్రమాలు జరిగినా... తిరిగి చెన్నైలోని సొంత ఇంటికి చేరుకునేవారు. బాలులోని పాటకు పట్టంకట్టి, పరుగులు తీయించింది ఈ మహానగరమే. చెన్నైలో ఏఎంఈఐ కోర్సు చదువుతూనే... వివిధ సంగీత పోటీల్లో పాల్గొనేవారు. 1963లో చెన్నైలోని 'ఆంధ్రా సోషల్ అండ్ కల్చరల్ అసోసియేషన్' (ఆస్కా) నిర్వహించిన పాటల పోటీలో తొలిసారిగా బహుమతి అందుకున్నారు. పెండ్యాల, ఘంటసాల, సుసర్ల వంటి దిగ్గజాలు న్యాయ నిర్ణేతలుగా వ్యవహరించిన పోటీ అది! ప్రేక్షకుల్లో ఒకరిగా కూర్చుని ఆ పాట విన్న సంగీత దర్శకుడు కోదండపాణి... బాలు స్వరంలోని చమక్కును ఇట్టే కనిపెట్టారు. 'నీతో సినిమా పాట పాడిస్తా' అని చెప్పారు. ఆ తర్వాత మూడేళ్లకు... బాలు చేత 'శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామన్న' కోసం కోదండపాణి తొలి సినిమా పాట పాడించారు. ఆ తర్వాత కాలంతోపాటు నేపథ్య గాయకుడిగా బాలు ప్రస్థానం కూడా పరుగులు తీసింది. ఎంతగా అంటే... నలభై ఏళ్లలో 16 భారతీయ భాషల్లో దాదాపు 37వేల పాటలు పాడేంత! ఒకేరోజు 19 తమిళ పాటలు రికార్డు చేసేంత బిజీ గాయకుడయ్యారు. హిందీలోనూ ఒకేరోజు 16 పాటలు పాడారు. సినిమా సంగీతంలో కొత్త గళాలు వినిపించడం మొదలైనా బాలు ప్రాభవం తగ్గలేదు.

కుటుంబ సభ్యులతో బాలు

లోటు పూడ్చలేనిది: సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): ఎస్పీ బాల సుబ్రహ్మణ్యం మృతిపట్ల సీఎం కేసీఆర్ దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఆయన లేని లోటు ఎన్నటికీ పూడ్చలేనిదని పేర్కొన్నారు. గాయకుడిగా, నటుడిగా, సంగీత దర్శకుడిగా ఆయన సినీ లోకానికి ఎనలేని సేవలందించారని కొనియాడారు. ఎన్నో సుమధుర గీతాలు ఆలపించిన బాలు.. భారతీయులందరి అభిమానం పొందారని గుర్తుచేశారు. బాలు కుటుంబసభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలిపారు. ఎస్పీబీ మృతి తనను తీవ్రంగా కలిచివేసిందని గవర్నర్ తమిళిసై పేర్కొన్నారు. బాలు.. తెలుగు జాతి ముద్దుబిడ్డ అని, ఆయన మృతి భారత చిత్ర పరిశ్రమకు, యావత్ సంగీత ప్రపంచానికి తీరని లోటు అని టీడీపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు, ఏపీ మాజీ సీఎం చంద్రబాబు విచారం వ్యక్తం చేశారు. బాలు మృతిపట్ల మంత్రి కేటీఆర్, హిమాచల్ గవర్నర్ దత్తాత్రేయ, ఏపీ గవర్నర్ విశ్వభూషణ్ హరిచందన్, ఏపీ సీఎం జగన్, సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి నారాయణ, టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు ఉత్తమ్, ఎమ్మెల్యే జగ్గారెడ్డి తీవ్ర సంతాపం వ్యక్తం చేశారు.

చిత్ర సన్నివేశం

పాడటమే కాదు.. నటనా వైదుష్యం కూడా బాల్యంలో బాలుకు అవలీలగా వచ్చిందేమో! చిన్నతనంలో తండ్రితో కలిసి ఓ నాటకం వేశారాయన. తండ్రిది రామదాసు పాత్ర అయితే... బాలూది రఘురాముడి పాత్ర. దాంట్లో ఆయన పద్యాలు పాడుతుంటే ప్రేక్షకులు చప్పట్లు కొట్టారు. తర్వాత వెండితెరపైనా తనదైన నటనతో మిగతా నటుల మధ్య ప్రత్యేకంగా నిలిచారు. ప్రేక్షకుల ప్రశంసలు అందుకున్నారు. వెండితెరపై ఎస్పీబీ తొలిసారి కనిపించిన చిత్రం 'మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ (1972). ఆ తర్వాత ఐదేళ్లకు దాసరి దర్శకత్వంలో 'కన్యాకుమారి'లో కనిపించారు. నటుడిగా పాత్ర నిడివి గురించి ఆయనెప్పుడూ ఆలోచించలేదు. మనసుకు నచ్చితే, తన శరీరానికి నప్పుతుందనుకుంటే నటించారు. సుమారు 60 చిత్రాల్లో ఆయన కనిపించారు. ఓ తరం అగ్ర హీరోలు చిరంజీవి, బాలకృష్ణ, నాగార్జున, వెంకటేశ్... నలుగురితోనూ తెర మీద కనిపించారు. 'పవిత్ర బంధం'లో వెంకటేశ్‌కి తండ్రిగా చేసింది ఆయనకు బాగా నచ్చిన పాత్ర. అదే పాత్ర తమిళం, కన్నడలోనూ ఆయనే చేశారు. హిందీలో చేయాలని అడిగినప్పటికీ... భాష పూర్తిగా రాని కారణంగా సున్నితంగా తిరస్కరించారు. అలాగే 'ప్రేమికుడు'లో ప్రభుదేవాకి తండ్రిగా చేసిన పాత్ర కూడా తనకు ఇష్టమని చెప్పారు. 'వివాహ భోజనంబు'లో పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌గా సంగీతాన్ని పలికిస్తూ, వినోదాన్ని పండించారు. చిరంజీవి 'ఇంద్ర'లో నిజజీవిత పాత్ర పోషించారు. అతిథి పాత్రలో ఎస్పీబీగా కనిపించారు. అలాగే... 'కళ్లు', 'చెన్నపట్నం చిన్నోళ్లు', 'రూమ్మేట్స్' చిత్రాల్లో అతిథిగా నిజజీవిత పాత్రల్లో కనిపించారు. 'గొప్పింటి అల్లుడు'లో బాలకృష్ణకు, 'రక్షకుడు'లో నాగార్జునకు, 'ప్రేమదేశం'లో టబుకు, 'ఆరో ప్రాణం'లో వినీత్‌కి, 'మనసు పడ్డాను కానీ'లో రాశికి, 'ప్రేమికుడు'లో ప్రభుదేవాకు తండ్రిగా నటించారు. ఆయన నటించిన చిత్రాల్లో 'మైనా' (1996) విడుదల కాలేదు.

స్టేజీపై రఘురాముడు..

సినిమాల్లో స్పెషల్ ఆర్టిస్టు!

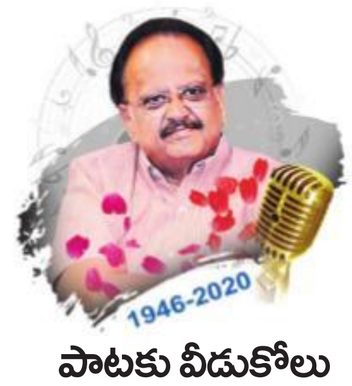

పాటకు వీడుకోలు

సంగీత దర్శకుడిగా కొన్ని సినిమాలే తండ్రి రాసిన పాటకు తొలి బాణీ!

సంగీత దర్శకుడిగా ఘంటసాల చాలా ఎక్కువ సినిమాలు చేశారు. కానీ, బాలు ఆయనతో పోలిస్తే చాలా తక్కువ సినిమాలే చేసినట్టు లెక్క. ఎందుకంటే రోజుకు పదిగంటల సేపు రకరకాల భాషల సినిమాలకు పాడడం, దానికితోడు డబ్బింగ్, అప్పుడప్పుడూ నటన.. దీంతో ఆయనకు తీరికనేదే ఉండేది కాదు. అంత హడావుడిలోనూ కొన్ని సినిమాలకు బాలు సంగీతం చేశారు. సంగీత దర్శకుడిగా బాలు తొలి చిత్రం 'కన్యాకుమారి'(1977). దానికి దాసరి దర్శకుడు. అయితే, అంతకు ముందు తెరపై తొలిసారి 'తెలుగు తల్లి'కి స్వరకర్తగా పేరు పడింది. దానికి నేపథ్య సంగీతంతో పాటు ఓ పాట చేశారు. అది పేకేటి శివరామ్ దర్శకత్వం వహించిన డాక్యుమెంటరీ. 'తెలుగు తల్లి'కి, 'కన్యాకుమారి'కి మధ్య ప్రాణమిత్రుడు యోగి పట్టుపట్టడం, పైగా దర్శకునిగా స్నేహితుని తొలి చిత్రం కావడంతో కాదనలేక 'యువకుల్లారా లేవండి' చిత్రానికి స్వరసాయం చేయడానికి ఒప్పుకొన్నారు. రెండు పాటల రికార్డింగ్ పూర్తయ్యాక సినిమా ఆగిపోయింది. ఇక, ఆ తర్వాత దాసరి 'కన్యాకుమారి'తో వెండితెరకు సంగీత దర్శకుడిగా పరిచయమయ్యారు. అందులోని 'ఇది తొలి పాట...' ఎస్పీబీ స్వరపరిచిన తొలి గీతం కావడం విశేషం. అయితే, అంతకు ముందు 15 ఏళ్ల క్రితమే ఆయనలో స్వరకర్త మేల్కొన్నారు. ఎక్కడా సంగీతం నేర్చుకోని ఆయన, చిన్నతనం నుంచే బాణీలు కట్టడం, పాటలు రాయడం ప్రారంభించారు. ఆలిండియా రేడియో పోటీల కోసం 1961-62లో తండ్రి సాంబమూర్తి రాసిన పాటలకు తొలిసారి బాణీలు కట్టారు. 'పాడవే పల్లకీ...', 'పచ్చని వెచ్చని పచ్చిక సుడిలో...' పాటలకు స్వరకల్పన చేశారు. బాలు గాత్రానికి, బాణీకీ 'పాడవే పల్లకీ...' మంచి పేరు తీసుకొచ్చింది. తర్వాత 1963లో మద్రాస్ కల్చరల్ క్లబ్‌లో పాటల పోటీల కోసం తన స్వీయ రచన 'రాగమో... అనురాగమో' పాటకు ఆయనే స్వరకల్పన చేశారు. మళ్లీ, సినిమా రంగానికి వస్తే.. 'కన్యాకుమారి' తర్వాత 'కెప్టెన్ కృష్ణ', 'రారా క్రిష్ణయ్య' చిత్రాలకు సంగీతం అందించారు. ఆ తర్వాత 'తూర్పు వెళ్లే రైలు' ఆయనకు సంగీత దర్శకుడిగా పేరు తీసుకొచ్చింది. సంగీత దర్శకుడిగా బాలూని బాపు-రమణలు ఎంతో ప్రోత్సహించారు. బాలు-బాపు కలయికలో 'జాకీ', 'సీతమ్మ పెళ్లి' తదితర చిత్రాలొచ్చాయి. అలాగే, బాలు-జంధ్యాల కలయికలో 'పడమటి సంధ్యారాగం', 'వివాహ భోజనంబు', 'నీకూ నాకూ పెళ్లంట' చిత్రాలు వచ్చాయి. ఆర్.నారాయణమూర్తి హీరోగా నటించిన 'సంగీత', గొల్లపూడి రాసిన నాటకం ఆధారంగా తీసిన 'కళ్లు' చిత్రాలకు ఆయనే సంగీత దర్శకుడు. 'మయూరి'కి సంగీత దర్శకుడిగా నంది పురస్కారం అందుకున్నారు. తమిళంలో రజనీకాంత్ 'టుడిక్కం కరంగళ్', బాలచందర్ నిర్మించిన 'శిగరం' సహా ఐదు చిత్రాలకు సంగీత దర్శకత్వం వహించారు. 'శిగరం' తర్వాత 'అడగన్'కి సంగీతం అందించాల్సిందిగా బాలుని బాలచందర్ కోరారు. అయితే, గాయకుడిగా బిజీగా ఉండటంతో వీలు పడదని బాలు ఆయనకు చెప్పారు. కీరవాణితో చేయించుకోవాలంటూ అతణ్ని బాలచందర్‌కి పరిచయం చేశారు. ఆ చిత్రానికి కీరవాణి 'మరకతమణి' అనే పేరుతో సంగీతం అందించారు. తర్వాత బాలచందర్ మరో చిత్రానికీ కీరవాణి పని చేశారు. కానీ, బాలుకు మాత్రం బాలచందర్ చిత్రానికి సంగీతం అందించే అవకాశం రాలేదు. కన్నడంలో సింగితం శ్రీనివాసరావు దర్శకత్వం వహించిన కొన్ని చిత్రాలు సహా సుమారు తొమ్మిది చిత్రాలకు బాలు సంగీతం అందించారు. సోమశేఖర స్వీయ దర్శక-నిర్మాణంలో రూపొందిన 'బేబీ' కోసం మద్రాసు ఆర్కెస్ట్రాను బెంగళూరు తీసుకువెళ్లి నేపథ్య సంగీతం చేశారు. మద్రాసు నుంచి బెంగళూరుకు కన్నడ చిత్ర పరిశ్రమ తరలివెళ్లిన తర్వాత ఆ ప్రయత్నం చేసిన తొలి సంగీత దర్శకుడు ఆయనే. ఇక.. హిందీ విషయానికి వస్తే.. 'మనవూరి పాండవులు' హిందీ రీమేక్ 'హమ్‌పాంచ్'కు లక్ష్మీకాంత్-ప్యారేలాల్ ద్వయం స్వరాలు సమకూర్చగా, ఎస్పీబీ నేపథ్య సంగీతం అందించారు. 'మయూరి'ని హిందీలో 'నాచే మయూరి'గా రీమేక్ చేసినప్పుడు తెలుగులో తాను స్వరపరిచిన 'ఈ పాదం.. ఇలలోన నాట్య వేదం' పాటను హిందీ కోసం మరోసారి బాలు కంపోజ్ చేశారు. బాలుకు పాశ్చాత్య సంగీత పరిజ్ఞానం ఉన్నప్పటికీ ఆ తరహా బాణీలు చేయడానికి ఎక్కువ ఆసక్తి చూపించేవారు కాదు. శ్రోతలకు సాహిత్యం స్పష్టంగా వినిపించే, హాయిగా పాడుకునే పాటలు ఇవ్వాలనేది ఆయన సిద్ధాంతం.

నెరవేరని ఆశ..

ఎస్పీ బాలుకు నెరవేరని ఆశ ఒకటుంది. అదేమిటంటే సినిమాకు దర్శకత్వం వహించడం. డైరెక్ట్ చేయమని చాలామంది స్నేహితులు ఆయనపై ఒత్తిడి చేశారు. దర్శక దిగ్గజం కే. విశ్వనాథ్ కూడా చాలామార్లు ఎస్పీని దర్శకత్వంపై దృష్టిసారించమంటూ చెప్పేవారు. తనకు కూడా దర్శకత్వం చేయాలనే ఆశవుందని, ఆ ఆశ ఎప్పుడు ఎలా నెరవేరుతోందో తనకూ తెలియదని ఎస్పీబాలు తరచూ అంటూండేవారు.

మిథునం.. అద్భుతః

బాలు నటించిన చిత్రాలన్నీ ఒకెత్తు అయితే.. తనికెళ్ల భరణి దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'మిథునం' మరో ఎత్తు. అందులో అప్పదాసు పాత్రలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయే నటనను కనబరిచారు బాలు. ఆ చిత్రానికి నటుడిగా స్పెషల్ జ్యూరీ అవార్డు అందుకున్నారు. తాను ప్రొఫెషనల్ నటుణ్ని కాదని చెప్పే బాలు.. 'నేను 70ఎంఎం నటుణ్ని' అంటూ తన భారీ పర్సనాలిటీపై తానే చెణుకులు వేసుకునేవారు. ఎస్పీబీ నటించిన చివరి చిత్రం నాగార్జున-నానిల 'దేవదాస్'. అందులో మెడికల్ యూనివర్సిటీ డీన్‌గా కనిపించారు.

సూపర్‌స్టార్‌తో వివాదం..

బాలుకు లౌక్యుడనే పేరుంది. ఎవరినీ నొప్పించకుండా, చాకచక్యంగా తను పని చేసుకుపోయిన ప్రతిభాశాలి ఆయన. వివాదాలకు ఆమడదూరంలో ఉండే బాలుకు అదే మనస్తత్వం ఉన్న హీరో కృష్ణతో ఒకానొక సందర్భంలో గొడవ ఏర్పడిందనీ, దీని కారణంగా రెండేళ్ల పాటు కృష్ణ బాలుతో కాకుండా మరో గాయకుడితో పాటలు పాడించుకున్నారనీ వింటే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. ఎందుకంటే ప్రారంభంలో బాలును ఎంకరేజ్ చేసిన ఏకైక హీరో కృష్ణ. కొత్తగా వచ్చిన గాయకుడు రామకృష్ణను ప్రోత్సహిస్తూ ఎన్టీఆర్, ఏయన్నార్, శోభన్‌బాబు, కృష్ణంరాజు ఆయనతో పాటలు పాడించుకోవడంతో బాలుకు అవకాశాలు తగ్గాయి. అటువంటి సమయంలో ఆయనకు అండగా నిలిచారు కృష్ణ. బాలుని పిలిపించి, 'మీకు సినిమాలు తగ్గాయని బాధ పడవద్దు. నాకు మీరే పాడాలి. నేను సంవత్సరానికి కనీసం నాలుగు సినిమాలు చేస్తుంటాను. నా సినిమాల్లో అన్ని పాటలూ మీరే పాడతారు' అని అభయం ఇచ్చారు. కృష్ణకు పాడాలంటే బాలసుబ్రహ్మణ్యమే పాడాలి అనిపించేలా ఈ కాంబినేషన్ చాలా కాలం కొనసాగింది. కృష్ణకు బాలు పాడిన 'గుంతలకిడి గుంతలకిడి గుంతలకిడి గుమ్మా' పాట ఎంత సూపర్ హిట్ అయిందో అందరికీ తెలిసిందే. అటువంటి గాత్రానుబంధం కలిగిన ఈ ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య ఓ విషయం కారణంగా అభిప్రాయ భేదాలు ఏర్పాడ్డాయి. ఒక సినిమా పారితోషికం విషయం గురించి ఓ నిర్మాత (ఈయన పేరు చెప్పడానికి బాలు ఇష్టపడేవారు కాదు), బాలు మాట్లాడుకొన్న మాటల్ని ఆ నిర్మాత మరోరకంగా చెప్పడంతో కృష్ణకు కోపం వచ్చింది. 'మీరు పాడకపోతే నా సినిమాలు విజయవంతం కావా' అని ఆయన నిలదీయగా.. 'మీకు పాడకపోయినా నేను ఎలాగోలా బతకగలను' అని బాలు సమాధానం చెప్పడంతో వ్యవహారం ముదిరింది. ఈ సంఘటన కారణంగా రెండేళ్ల పాటు వాళ్ల మధ్య మాటలు లేవు, పాటలు లేవు. ఆ సమయంలో కృష్ణ రాజ్‌సీతారాంతో పాడించుకున్నారు. ఆ తర్వాత గీత రచయిత వేటూరి సుందరరామమ్మూర్తి, సంగీత దర్శక ద్వయం రాజ్-కోటి చొరవ తీసుకుని మళ్లీ వీళ్లిద్దరినీ కలపవడంతో 'రౌడీ నంబర్ వన్' సినిమా నుంచి తిరిగి కృష్ణకు పాటలు పాడడం ప్రారంభించారు బాలు.

బాలిండియా రేడియో..!

1970-80 కాలంలో బాలూ విజృంభించి పాడుతున్న రోజులవి... ఎక్కడ విన్నా ఆయన పాటే... ఒక్క తెలుగే కాదు.... తమిళం, కన్నడ సినిమాల్లోనూ- ఆఖరికి హిందీ చిత్రాల్లోనూ బాలూ వందలాది పాటలు పాడుతూండేవారు. చెన్నైలోనూ, బెంగళూరులోనూ చాలా సిటీ బస్సుల్లో -ముఖ్యంగా ప్రైవేటు బస్సుల్లో రేడియో, టేప్ రికార్డులు పెట్టి పాటలు వినిపించారు. అన్నీ బాలూ పాడిన పాటలే ఉండేవి. ఆ సమయంలోనే ... ఇది ఆలిండియా రేడియో కాదు.. 'బాలిండియా రేడియో' అన్న మాట వచ్చింది... అంతగా బాలూ పాట జనంలోకి వెళ్లిపోయింది.

దానకర్ణుడు

బాలు గళమెంత మధురమో.. మనసూ అంతే మధురం. తొలినాళ్లలో తనకు అవకాశాలు ఇచ్చి ఆ తర్వాత చితికిపోయిన ఎందరో సినిమా సంగీత దర్శకులు, కవులు, కష్టాల్లో ఉన్న నటీనటుల కోసం బాలు తన జీవితకాలంలో ఎంతో సహాయం చేశారు. వారికోసం ప్రత్యేకంగా ప్రోగ్రాములు చేసేవారు. ఎవరికీ తెలియకుండా వారికి ఆర్థికంగా కూడా సహాయపడేవారు.

బాలు కోసం మూడు వారాలు వేచి ఉన్న ఎమ్జీఆర్

తెలుగులో అగ్ర కథానాయకులు ఎన్టీఆర్, ఏయన్నార్‌లకే కాకుండా తమిళంలోనూ ఎందరో పెద్ద హీరోలకు బాలు పాడారు. ఎమ్జీఆర్ నిర్మించిన 'అడమైప్పెణ్' చిత్రంలో 'ఆయిరం నిల వేవా' అనే పాట ఎమ్జీఆర్‌కు ఆయన పాడిన తొలి పాట. ఈ పాట వెనుక పెద్ద కథే ఉంది. 1969లో విడుదలైన ఈ చిత్రంలో ఎమ్జీఆర్, జయలలిత నటించారు. గాయకుడిగా బాలు ఎదుగుతున్న దశ అది. ఆయన ప్రతిభ గురించి విని ఈ అవకాశం ఇచ్చారు ఎమ్జీఆర్. ఆ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు కేవీ మహదేవన్. చెన్నై రామవరంలోని ఎమ్జీఆర్ గార్డెన్స్‌లో బాలు, సుశీలతో పాట రిహార్సల్స్ జరిగాయి. పదిహేను రోజుల్లో పాట రికార్డింగ్ ఉంటుందని చెప్పారు. ఆనందంతో బాలు తిరిగి వచ్చేశారు. అయితే ఆ మర్నాటి నుంచీ ఆయనకు విపరీతమైన జ్వరం పట్టుకుంది. "ఇది టైఫాయిడ్.. మూడు వారాల విశ్రాంతి అవసరం' అని డాక్టర్ చెప్పాడు. గడప దాటి బయటకు వెళ్లలేని పరిస్థితి. మరో పక్క బాలు పాడే పాటను ఎమ్జీఆర్, జయలలితపై జైపూర్‌లో చిత్రీకరించడానికి అన్ని ఏర్పాట్లూ జరిగిపోతున్నాయి. యూనిట్ సభ్యులు అక్కడికి వెళ్లడానికి సిద్ధమవుతున్నారు. ఆ సంస్థ ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ వచ్చి బాలు పరిస్థితి చూసి వెళ్లాడు. ఆయన మాత్రం ఏమంటాడు! 'రెస్ట్ తీసుకో' అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. కొన్ని రోజులకు బాలు కోలుకున్నారు. కానీ ఓ మంచి అవకాశం మిస్ అయిందనే బాధ మాత్రం ఆయన్ని వదల్లేదు. మళ్లీ ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ వచ్చాడు. బాలు ఆరోగ్యం మెరుగవడం చూసి సంతృప్తిచెంది, 'రేపు రిహార్సల్స్‌కు రాగలరా?' అని అడిగాడు. ఆ మాటతో బాలుకు కొత్త ఉత్సాహం వచ్చింది. ఎమ్జీఆర్ నుంచి మళ్లీ పిలుపు వస్తుందని ఆయన ఊహించలేదు. ఎగిరి గంతులెయ్యాలని అనిపించినా, బలవంతంగా ఆగి 'తప్పకుండా వస్తాను సార్' అన్నారు బాలు. ఎమ్జీఆర్ ఆఫీసుకు వెళ్లగానే.. అంతకుముందు పాడాల్సిన పాటనే ఆయనతో మళ్లీ రిహార్సల్స్ చేయించారు మహదేవన్. 'ఇదేమిటి.. ఆ పాట ఇంత వరకూ రికార్డ్ చేయలేదా?' అని అడిగే ధైర్యం కూడా బాలుకు లేదు. ఆ మర్నాడు బాలు, సుశీలతో పాట పాడించి రికార్డ్ చేశారు మహదేవన్. ఆ మర్నాడు ఎమ్జీఆర్‌ను కలిశారు బాలు. 'ఈ పాట నేను మరో గాయకుడితో పాడించి, షూటింగ్ కూడా పూర్తి చేసేవాణ్ని. కానీ నీ గురించి ఆలోచించి మూడు వారాలు వేచి చూశాను. ఎందుకంటే నువ్వు నాకు పాడుతున్నావని అందరికీ తెలిసిపోయింది. నువ్వు కూడా కొంతమందికి చెప్పుకొని ఉంటావు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో నేను మరో గాయకుడితో పాట పాడిస్తే, నీ పాట నచ్చక అలా చేశానని అందరూ అనుకొంటారు. అది నీ భవిష్యత్‌కు మంచిది కాదు. అందుకే అన్నీ ఆలోచించి, మూడు వారాలు నీ కోసం ఎదురుచూశాను. జ్వరం తగ్గిన తర్వాతే నీతో పాడించాను. క్రమశిక్షణతో మెలిగి వృద్ధిలోకి రా' అని ఆశీర్వదించారు ఎమ్జీఆర్. ఎదుగుతున్న గాయకుడికి ఇంతకంటే గొప్ప ప్రోత్సాహం ఇంకేమి ఉంటుంది!

గంగానదికే దాహం వేస్తే..

తెలుగులో దాసరి దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'మామగారు' సినిమా కన్నడంలో తీసినప్పుడు దాసరి పాత్ర ఎస్పీబీ వేశారు. ఆ సినిమాకు సంగీతం కూడా ఆయనే చేశారు. అందులో హీరో శశికుమార్‌కు వేరేవారితో పాడించి, తన పాత్రకు తానే పాడుకుంటానని బాలు అంటే.. శశికుమార్ ఒప్పుకోలేదు. దీంతో చేసేది లేక బాలు కొన్నిరోజులు ఆలోచించి.. చివరికి రాజ్‌కుమార్ వద్దకు వెళ్లారు. తనకు పాట పాడాలని అడిగితే.. 'అందరి దాహం తీర్చే గంగానదే నా దగ్గరకొచ్చి మంచినీళ్లు కావాలని అడిగినట్టుంది' అన్నారట. అంతే కాదు.. 'మహాప్రభో.. మీకంటూ ఒక పెద్ద సేనే (అభిమానగణం) ఉందిక్కడ. నేను మీకు పాడితే, వాళ్లు ఒప్పుకోకుంటే నా పరువు పోతుంది, మీ పరువు పోతుంది. పేరున్న గాయకుడికి పాడే సాహసం నేను చేయలేను' అన్నారట. బాలుకు పాట పాడేందుకు అస్సలు ఒప్పుకోలేదట. చివరకు బాలు.. 'నేనుషూటింగ్‌కి వెళ్తున్నాను అన్నగారు. ఈ సినిమా పాటలకు సంబంధించిన ట్రాక్స్ ఫలానా స్టూడియోలో ఉన్నాయి. క్యాసెట్లు మీకిస్తున్నాను. మీరు పాడేదాకా ఆ సినిమా రిలీజ్ కాదు. ఇంక మీ దయ' అని అక్కణ్నుంచి బయటికొచ్చేశారు. రాజ్‌కుమార్ ఆలోచించి.. ఆలోచించి.. బాలుకు పాడారు. ఆ తర్వాత బాలును కలిసినప్పుడు.. 'ఏదో పాడాను, నాకేమో ఆ పాట మీరు పాడినట్లు అనిపించట్లేదు. బాగోలేకపోతే నన్నేం అనుకోకండి' అన్నారట. ఆ సినిమాలో బాలుకు ఆయన 'దీపావళి.. దీపావళి' అనే పాట, 'కన్నప్పకొట్టను కండను' అనే పాట పాడారు.

వేయి గొంతుకల బాలు

ఎస్పీబీ బయోడేటా

పూర్తి పేరు: శ్రీపతి పండితారాధ్యుల బాలసుబ్రహ్మణ్యం

పుట్టినతేది: 4-6-1946

జన్మస్థలం: కోనేటమ్మపేట (ప్రస్తుతం తమిళనాడు తిరువళ్లూరు జిల్లాలో ఉంది)

తల్లిదండ్రులు: సాంబమూర్తి, శకుంతల

విద్యాభ్యాసం: ప్రాథమిక అభ్యాసం నెల్లూరులో ఆంజనేయ విద్యాలయం, వీఆర్ స్కూలు, నగరి పీసీయస్ బోర్డు స్కూలు, ఎస్ఎస్ఎల్సీ - ఆర్.పి.బి.ఎస్. బోర్డు స్కూలు-శ్రీకాళహస్తి, పీయూసీ - ఎస్వీఆర్ట్స్ కళాశాల-తిరుపతి, బీఈ - అనంతపురం ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, ఏఎంఈ - సీఐటీ చెన్నై,

సతీమణి పేరు: సావిత్రి

సంతానం: కుమార్తె పల్లవి, కుమారుడు చరణ్

గాయకుడిగా తొలి తెలుగు చిత్రం: శ్రీశ్రీశ్రీమర్యాదరామన్న (1967)

ప్రియమైన రాగం: యమన్

నచ్చిన క్రీడలు: క్రికెట్, టెన్నిస్,

తొలిసారి నటించిన చిత్రం: మహమ్మద్‌బిన్ తుగ్లక్

సంగీత దర్శకత్వం: దాసరి చిత్రం కన్యాకుమారి (1977)

తమిళంలో సంగీత దర్శకత్వం: శ్రీధర్ దర్శకత్వంలో రజనీకాంత్, జయశంకర్ నటించిన 'తుడిక్కుమ్ కరంగళ్' (1985)

మెచ్చిన గాయకులు: జె.ఏసుదాస్, మహమ్మద్ రఫీ, ఎస్.జానకి

ప్రేమ వివాహం

బాలు ఎన్నో చిత్రాలలో లవ్‌సాంగ్స్ చక్కగా పాడారు. ఆయన జీవితం కూడా ఆ లవ్‌తోనే ప్రారంభమైంది. కుటుంబీకులకు తెలియకుండా తన దూరపు బంధువుల అమ్మాయి సావిత్రిని ప్రేమించి, సింహాచలంలో పెళ్ళి చేసుకున్నారు. వీరికి పిల్లలు పుట్టిన తర్వాతే ఇరువైపులా కుటుంబీకులు ఏకమయ్యారు.

'ముత్యాలూ వస్తావా.. అడిగింది ఇస్తావా..',
'రాణీ ఓ రాణీ'.. అంటూ అల్లు రామలింగయ్యలాగా,
'మాయల ఫకీర్ ప్రాణము చిలకలోనె ఉన్నది..
మా నాన్న ప్రాణము నా పిలకలోనె ఉన్నది'
అని అచ్చం పద్మనాభంలా

..ఇలా బాలు గొంతు చేసిన మిమిక్రీ మ్యాజిక్ అద్భుతం. కమెడియన్లకు పాడడం ఒకెత్తు అయితే.. అక్కినేని, ఎన్టీఆర్ లాంటి అగ్ర కథానాయకులకు పాడినప్పుడు వారి గాత్రమే అనిపించేలా పాడి మెప్పించడం మరొక ఎత్తు. ఆ ఫీట్‌ను అలవోకగా చేసి చూపించారు బాలు. 'ముద్దుల కొడుకు' సినిమాలో 'దగాలు చేసి దిగాలు పడ్డ దసరా బుల్లోడా' పాటలో మద్యం మత్తులో ఉన్న ఏఎన్నార్‌లా చెప్పిన డైలాగులు విన్న అక్కినేని.. 'ఏంటి.. నాకు డబ్బింగ్ కూడా చెప్తారా' అని బాలును సరదాగా అడిగారట! ఈ గొంతులు మార్చే విద్య గురించి అడిగినప్పుడు.. అల్లురామలింగయ్య, రాజబాబు, సుత్తివేలు వంటివారి గొంతులో ఒకరకమైన ప్రత్యేకత ఉంటుందని.. అందుకే వారికి పాడుతున్నప్పుడు వారికి దగ్గరగా పాడడానికి ప్రయత్నించానని, ప్రయత్న పూర్వకంగా తాను గాత్రం మార్చి పాడింది మాత్రం ఏఎన్నార్, ఎన్టీఆరేనని బాలునే స్వయంగా చెప్పారు. అది కూడా అప్పటి పరిస్థితులను బట్టి చేయాల్సి వచ్చిందని చెప్పారు. ఎందుకంటే.. ఎన్టీఆర్, ఏఎన్నార్‌కు ఘంటసాల మాస్టారే పాడాలని అందరూ అనుకునేవారు. "పెద్దవాళ్ల చేత ఒప్పించుకుని వారికి పాడాలంటే నేను ఘంటసాలగారిలాగానే పాడాలి. లేదా ఆ ఇద్దరి గాత్రానికి దగ్గరగా పాడగలగాలి. మాస్టారిలాగా ఎలాగూ పాడలేను నేను. ఆ గాత్రం ఆయనకు భగవంతుడిచ్చినవరం. అందుకే వీళ్ల గొంతుకు దగ్గరగా పాడే ప్రయత్నం చేశాను. అన్నీ కలిసొచ్చాయి కాబట్టి నా ప్రయత్నం ఫలించింది" అని బాలు తెలిపారు. ఆ తర్వాతి తరం హీరోలెవరికీ తాను గాత్రం మార్చలేదని.. వారందరికీ తన గాత్రం అలా కుదిరిపోయిందని వివరించారు. తెలుగులోనే కాక.. రాధా రవి, జనక్‌రాజ్ వంటివారికి తగినట్టుగా గొంతు మార్చి పాడి తమిళుల చేతా జేజేలు కొట్టించుకున్నారు. 'ఇది కథ కాదు' సినిమాలో.. 'అటు ఇటు కాని హృదయముతోటి', 'తకధిమి తక', 'ఇంద్రుడు చంద్రుడు' సినిమాలో 'నచ్చిన పుడ్డు వెచ్చని బెడ్డు' తదితర పాటల్లో బాలు ప్రదర్శించిన ప్రతిభ అనితర సాధ్యం.

డబ్బింగ్.. కింగ్

పాటలు పాడడంలోనే కాదు.. డబ్బింగ్‌లోనూ బాలుది విశ్వరూపమే. తమిళ నటుడు విసు, కమల్‌హాసన్, రజనీకాంత్, నాజర్, సల్మాన్‌ఖాన్, విష్ణువర్ధన్, జెమినీ గణేశన్, గిరీశ్ కర్నాడ్, అర్జున్, నగేశ్, రఘువరన్.. ఇలా ఎంతో మందికి బాలు డబ్బింగ్ చెప్పారు. పాట ఎంత అందంగా పాడేవారో.. డబ్బింగ్ కూడా అంతే ఆహ్లాదంగా చెప్పేవారు. ముఖ్యంగా.. దశావతారం సినిమాలో కమల్ పోషించిన 10 పాత్రల్లో ఏడు పాత్రలకు బాలునే డబ్బింగ్ చెప్పారు. అలాగే.. అన్నమయ్య సినిమాలో వేంకటేశ్వరస్వామి పాత్ర పోషించిన సుమన్ పాత్రకు బాలు చెప్పిన డబ్బింగే ప్రాణమంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇంద్రుడు చంద్రుడు సినిమాలో మేయర్ పాత్ర వేసిన కమల్‌హాసన్‌కు గీర గొంతుతో పాడిన పాట వల్లే ఆయన స్వరపేటికకు సమస్య వచ్చింది. మరి కొన్ని పాటలు పాడడం వల్ల ఆ సమస్య మరింత ముదిరి సర్జరీ దాకా వెళ్లింది. అయినా కూడా ఆయన డబ్బింగ్ వదల్లేదు.

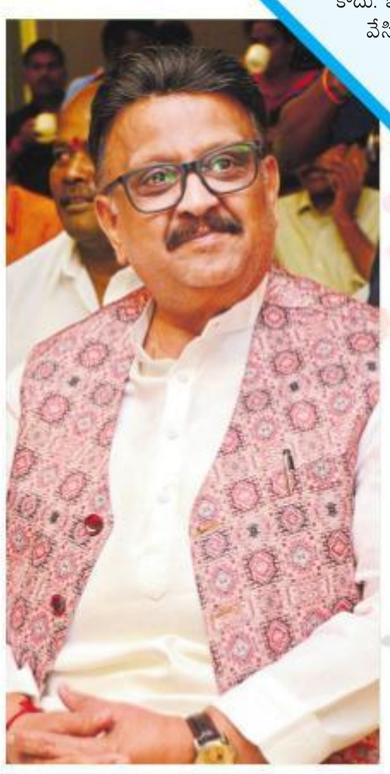

'మేడమ్' బాలు

గొంతులు మార్చి పాడడం అంటే ఏదో తంటాలు పడి ఇతరులూ ప్రయత్నించొచ్చు. కానీ, బాలు ఒక పాట మొత్తం ఆడ గొంతుతో పాడి తన వైవిధ్యాన్ని చాటారు. అది.. మేడమ్ సినిమాలోని 'మహిళా నువు నిదర నుంచి మేలుకో' అనే పాట.

అంతకుముందు జంధ్యాల దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'చంటబ్బాయ్' సినిమాలో 'ట్వింకిల్ ట్వింకిల్ లిటిల్ స్టార్' అనే చిన్న రైమ్‌ని ఆడ గొంతుతో పాడారు.

40 ఏళ్లు పాడగలవు

తెలుగు పాటంటే ఘంటసాల మాత్రమే అనుకునే రోజుల్లో 'మేడంటే మేడా కాదు.. గూడంటే గూడూ కాదు' అంటూ వినిపించిన బాలు లేలేత గొంతు సంగీత ప్రియుల్ని ఆకర్షించింది. ఎవరో కొత్త యువకుడు భలే పాడుతున్నాడే అనుకున్నారు. ఈ పాటకు అవకాశమిచ్చిన సంగీత దర్శకుడు ఎస్పీ కోదండపాణి మాత్రం కుర్ర బాలులో భవిష్యత్తు గాన

గంధర్వుడిని చూశారు. ఓ పాటల పోటీలో బాలు ప్రతిభకు మెచ్చి దగ్గరకు పిలిపించుకొని సినిమాల్లో పాడతావా? అని అడిగారు. 'పద్ధతిగా ఉంటే కనీసం 40 ఏళ్లు పాడగలవు' అని అప్పుడే చెప్పారు. ఆయన జోస్యం పొల్లు పోలేదు. పాటల ప్రియులకు ఎస్పీబీతో బంధం, నాలుగు దశాబ్దాలకు పైగానే పదిలంగా అల్లుకున్న పొదరిల్లు మాదిరిగా పెనవేసుకుపోయింది. వేదికల్లో గానీ, ఇంటర్వ్యూలో గానీ కోదండపాణి పేరును తీసుకున్నప్పుడల్లా బాలు కళ్లలో నీటి చెమ్మ కనిపించేది. తనకు కోదండపాణి అవకాశాలు ఇచ్చి సరిపెట్టలేదని.. తనను వెంటబెట్టుకొని సంగీత దర్శకులు, నిర్మాతల వద్దకు తీసుకెళ్లి ఎన్నో అవకాశాలు ఇప్పించారని ఓ ఇంటర్వ్యూలో ఎస్పీబీ చెప్పారు. కోదండపాణి పట్ల కృతజ్ఞతగా బాలు, తన రికార్డింగ్ థియేటర్‌కు ఆయన పేరునే పెట్టుకున్నారు "నాకు ఆయన జీవితాన్నే ఇచ్చారు. నా చర్మాన్ని ఒలిచి ఆయన కుటుంబానికి ఊడిగం చేసినా రుణం తీర్చుకోలేను" అని చెప్పేవారు. బాలుకి తన గురువుగారంటే అంతటి కృతజ్ఞత. కోదండపాణి ఇంటిపేరు కూడా 'శ్రీపతి పండితారాధ్యుల'. ఆ విషయం తనకు మొదట్లో తెలియదని.. తెలిశాక ఆయన్ను అడిగితే.. 'పళ్లు రాలగొడతా.. అందుకని చాన్స్ ఇచ్చాననుకున్నావా?' అని గట్టిగా కేకలేశారని బాలు చెప్పేవారు.

బాలు తోటలోని పూలు..

ఉష నుంచి మనీషా దాకా ఎందరో ఆయన సానబట్టిన గాయకులే

దశాబ్దాలుగా స్వరరాగ గంగా ప్రవాహంలో సంగీత ప్రియులను తన్మయత్వంలో ఓలలాడించిన బాలు, తన సుస్వరాల తోటలో ఎన్నో కమ్మని గొంతులను విరబూయించారు. చిట్టి పాదాలతో అడుగులు వేసేందుకు ప్రయత్నించే బుడుగును వేలు పట్టుకొని నడిపించినట్లు.. అప్పుడే మొలకెత్తిన విత్తుకు పాదుకట్టి నీరు పోసి.. మొక్కయి శాఖలుగా విస్తరించేలా చేసినట్లు ఎందరో యువగాయకులకు ఆయన ఊతమయ్యారు. బంగారానికి సాన పెడితేనే మెరుపు వచ్చినట్లు.. ఔత్సాహిక గాయనీ గాయకులకు చిత్ర సీమలో వెలుగొందేందుకు కావాల్సిన జిలుగులు అద్దారు. పాటల పోటీ అంటే ప్రథమ, ద్వితీయ బహుమతులు కాదు.. సినీ ప్రపంచంలోకి ఘనమైన స్వాగతం లభించేలా బంగారు బాటలు పరిచారు. ప్రయోక్త, న్యాయ నిర్ణేతగా మాత్రమే కాకుండా ఓ మార్గదర్శిగా.. శ్రేయోభిలాషిగా 1996 నుంచి మొన్న మొన్నటిదాకా 'స్వరంతరాయంగా కృషి చేశారు. ఆయన స్వర సేద్యంలో చిగురులు తొడిగిన గొంతులెన్నో ఇప్పుడు సినీ తోటలో మంచి మంచి పాటలతో గుబాళిస్తున్నాయి. బాలు స్కూల్ అయిన 'పాడుతా తీయగా' కార్యక్రమం ద్వారా ఎంతో మంది గాయకులు సినీ ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టారు. సక్సెస్ అయ్యారు. ఇప్పటికీ విజయవంతంగా కొనసాగుతున్నారు. వీరిలో నంది అవార్డులు అందుకున్న ఉష, గోపికా పూర్ణిమ.. వందకు పైగా పాటలు పాడిన పార్థసారథి, మల్లికార్జున్, అంజనా సౌమ్య సహా ఎంతో మంది గాయకులు ఉన్నారు. 24 ఏళ్ల క్రితం పాడుతా తీయగా మొట్టమొదటి సిరీస్ ద్వారానే ఉషను, పార్థసారథిని సినీ ప్రపంచానికి అందించారు బాలు. తొలి సిరీస్‌లో రన్నరప్‌గా నిలిచిన కె.రామాచారి, ప్రస్తుతం సంగీత పాఠశాల ద్వారా ఎంతో మంది పిల్లలకు శిక్షణనిస్తున్నారు. గాయకులుగా ప్రత్యేక గుర్తింపు పొందిన మాళవిక, కారుణ్య కూడా పాడుతా తీయగా విజేతలే! అలాగే కౌసల్య, హేమచంద్ర, గీతా మాధురి, లిప్సిక, మనీషా ఈరబత్తిని వంటి గాయకులు సినిమాల్లో చక్కని అవకాశాలను పొందారు. బాలూ స్కూల్ నుంచి వచ్చిన మిగతా గాయకులు కూడా పలు కార్యక్రమాల ద్వారా పేరుపొందారు. పలు వేదికల్లో పాడుతూ బిజీగా ఉన్నారు. యువ గాయకులే కాకుండా ఎంతో మంది చిన్నారులు కూడా బాలుడి బడిలో 'గాన'మాలు దిద్ది ప్రాచుర్యం పొందారు.

ఆ ఇద్దరిపై అపార భక్తి

సంగీతం రాకపోయినా.. సినిమా పాటలు పాడాలంటూ తనను ప్రోత్సహించి, తన సినీరంగ ప్రవేశానికి కారణమైన ఎస్.జానకి అన్నా, శాస్త్రీయ సంగీతంలో అపారమైన పట్టున్న అద్భుత గాయకుడు ఏసుదాసు అన్నా బాలుకు ఎంతో ఇష్టం. కాదు కాదు.. అపారమైన భక్తి. అందుకే ఆయన వారిద్దరికీ ఘన సత్కారం చేశారు. 2018లో నెల్లూరు టౌన్ హాల్‌లో ఎస్.జానకిని ఘనంగా సత్కరించి, ఆమెకు పాదాభివందనం చేసి ఆమెపై తనకున్న గౌరవాన్ని చాటుకున్నారు. ఇక.. తన అన్నయ్యగా, గురువుగా ఎప్పుడూ పేర్కొనే ఏసుదాసుకైతే సతీసమేతంగా కాళ్లు కడిగి, పుష్పాలతో పాదపూజ చేసి గౌరవించుకున్నారు. ఏసుదాసు కూడా బాలు పట్ల అంతే అభిమానంతో ఉండేవారు. "బాలు నాకు సోదరుడు మాత్రమే కాదు. అంతకంటే ఎక్కువ. ఒకే గర్భంలో పుడితేనే సోదరుడా? ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే.. మేము ద్వైతం కాదు ఏకం. సంగీతంతో కలిసి ఉన్నాం. మా తల్లి సరస్వతి" అని చెప్పారు.

ఏసుదాసుకు బాలు దంపతుల పాదపూజ

ఎస్.జానకికి పాదాభివందనం

కళాతపస్వితో చుట్టరికం

చంద్రమోహన్‌తోనూ.....!

ఎస్పీబీ జీవితాన్ని మలుపు తిప్పిన వారిలో కళాతపస్వి, దాదా సాహెబ్ ఫాల్కే అవార్డు గ్రహీత కాశీనాథుని విశ్వనాథ్ ముఖ్యులు. విశ్వనాథ్‌కు బాలూకు బంధుత్వం కూడా ఉంది. సోదరుడి వరుస అవుతారు. ఆయనను బాలూ విశ్వం అన్నయ్య అని ఆప్యాయంగా పిలుస్తారు. అలాగే సుప్రసిద్ధ నటుడు చంద్రమోహన్ కూడా బాలూకు సోదరుడి వరస. శంకరాభరణం సినిమా తీస్తున్నపుడు బాలమురళీకృష్ణతో పాడిద్దామా, ఏసుదాసును సంప్రదిద్దామా లేక బాలూతోనా అన్న ప్రశ్న వచ్చింది. బాలూ అప్పటికే కమర్షియల్ చిత్రాల జోరులో ఉన్నారు.

ఆ సమయంలో కేవీ మహదేవన్ బాలూకే ఓటేశారు. అప్పటికే 'ఓ సీత కథ', 'సిరిసిరి మువ్వ' మొదలైన సినిమాల్లో బాలూ గాత్ర సౌరభాన్ని ఆస్వాదించిన మామ (మహదేవన్) బాలూనే ఎంపిక చేశారు. అయితే శంకరాభరణం పాడడానికి బాలూ ససేమిరా అన్నారు. 'నాకు శాస్త్రీయ సంగీతం రాదు. నా వల్ల విశ్వం అన్నయ్య తీసే సంగీత ప్రధాన చిత్రం దెబ్బతినకూడదు.. అంచేత పాడను' అన్నారు. అపుడు విశ్వనాథ్ బాలూ తండ్రి సాంబమూర్తి దగ్గర ఈ విషయం ప్రస్తావించినపుడు- 'చెంప మీద ఒక్కటి కొట్టి పాడించు.. ఎందుకు పాడలేడు, పాడతాడు' అన్నారు. శాస్త్రీయ సంగీతంలో ఓనమాలు తెలియని బాలూ ఎలా పాడతాడని చాలా మంది సినీ ప్రముఖులు కూడా ముందే పెదవి విరిచారు. కానీ మహదేవన్ సహాయకుడైన పుహళేంది -బాలు చేత నిరంతరం ప్రాక్టీసు చేయించి- శాస్త్రీయ సంగీత విరుపులు నేర్పి- పాడించారు. ఆ సినిమా చూసినవారంతా నిజంగా బాలూ అతి తక్కువ కాలంలోనే క్లాసికల్ మ్యూజిక్ నేర్చుకున్నాడే అన్నారు. మొదట్లో పెదవి విరిచిన వారే మెచ్చుకున్నారు. ఇక ఆనాటి నుంచి విశ్వనాథ్ తీసిన అన్ని కళాత్మక చిత్రాల్లోనూ బాలూయే ప్రధాన గాయకుడు. ఒకటి రెండు సినిమాల్లో మాత్రం ఏసుదాసు చేత పాడించారు. బాలూకు అనేక అవార్డులు, రివార్డులు తెచ్చిపెట్టిన విశ్వనాథ్ గారి సినిమాలెన్నో..!

గురువుగారు.. ఘంటసాల

బాలుకు సినిమా అవకాశాలు కొత్తగా వస్తున్న రోజులవి. విజయనిర్మల ఇంట్లో బాలు తన స్నేహితులు మరో ముగ్గురితో కలిసి అద్దెకు ఉండేవారు. ఒకరోజు ఆయన కాలేజీ నుంచి సాయంకాలం ఇంటికి వచ్చేసరికి.. ఇంటి ముందు అరుగు మీద ఒక వ్యక్తి కూర్చుని ఉన్నారు. ఆయనెవరో కాదు.. మధుర గాయకుడు ఘంటసాల. ఆయన్ను చూడగానే బాలు.. 'నిజమా కలా.. ఎందుకు వచ్చారు మాస్టారు ఇక్కడికి..' అనుకుంటూ హడావుడిగా బండి ఆపి.. స్టాండు కూడా వేయకుండా, కింద పడేసి మాస్టారు దగ్గరకు వెళ్లారు. 'ఏంటి మాస్టారు ఇక్కడ కూర్చున్నారు? రాళ్ల మీద' అని బాలు అడిగితే.. "ఏం లేదు నాన్నా, నేను 'ఆలీబాబా 40 దొంగలు' సినిమాకు మ్యూజిక్ చేస్తున్నాను కదా.. దాంట్లో నువ్వు కూడా ఒక పాట పాడాలి. ప్రొడక్షన్ వాళ్లకు చెప్పడం దేనికని నేనే వచ్చాను" అని చెప్పారు. ఈ సంఘటనను బాలు ఎప్పుడూ గుర్తుచేసుకునేవారు. 'అప్పటికి బాలసుబ్రమణ్యం కోసంకిస్కా.. నాలాంటివాడి కోసం ఆ మహానుభావుడు వచ్చారంటే.. అదీ మానవత్వం. అదీ ఆప్యాయత' అని తలచుకునేవారు. ఘంటసాలతో కలిసి తాను పాడిన 'ప్రతీరాత్రి వసంతరాత్రి..', 'ఇంకా తెలవారదేమి.. ఈ చీకటి విడిపోదేమి..', 'దేవుడు చేసిన మనుషుల్లారా.. మనుషులు చేసిన దేవుళ్లారా..' పాటలను పదేపదే జ్ఞాపకం చేసుకునేవారు. ఘంటసాల అంటే బాలుకు గురుభావం ఉండేది. అందుకే హైదరాబాద్ నడిబొడ్డున ఆయన విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేసి, ఆయనపై తనకున్న అభిమానాన్ని చాటుకున్నారు. 1993 ఫిబ్రవరి 14న ప్రముఖ గాయని లతామంగేష్కర్ ఆ విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించారు.

● బాలు.. ఇళయరాజా..

ఐదు దశాబ్దాల అనుబంధం

కరోనా బారిన పడి ఆసుపత్రిలో చేరాక- బాలూ ! త్వరగా కోలుకుని మళ్లీ రా..! అని మొట్టమొదట వీడియో పోస్టు పెట్టిన వ్యక్తి.. సుప్రసిద్ధ సంగీత దర్శకుడు ఇళయరాజా. పరిశ్రమకొచ్చిన తొలినాళ్లలో అనుబంధం గురించి ఇళయరాజా ఆ పోస్టులో గుర్తుకుతెచ్చుకున్నారు. ఇద్దరిదీ ఐదు దశాబ్దాల స్నేహం. కుటుంబ స్నేహితులు. వీరిద్దరిదీ సూపర్‌హిట్ కాంబినేషన్ అన్నది అందరికీ తెలిసిందే. తొలినాళ్లలో బాలూ సంగీత దర్శకుడిగా ఉన్నపుడు ఆయన ఆర్కెస్ట్రాలో ఇళయరాజా కూడా పనిచేశారు. ఇళయరాజా --బాలూ కలిసి అనేక లైవ్ కన్సర్ట్స్ చేశారు. తెలుగుతోసహా దక్షిణ భారత సినీ సంగీతంలో కొత్త ఆర్కెస్ట్రైజేషన్‌కు తెరలేపిన మహా సంగీత జ్ఞాని ఇళయరాజా. వీరి కాంబినేషన్ అద్భుత ప్రయోగాలకు నాంది పలుకుతుందని, సినీ సంగీతాన్నే మలుపు తిప్పుతుందని వారికి ఆనాడు తెలియదు. విశేష మేమంటే పూర్తి స్థాయి సంగీత దర్శకుడిగా అవకాశం వచ్చిన తొలి నాళ్లలో బాలూ చేత ఇళయ రాజా పాడించలేదు. 'రోజుకి 12 గంటలకు పైగా పనిచేస్తూ వందల పాటలు పాడుతున్నావ్.. ఆరోగ్యం జాగ్రత్త..!' అని బాలుని ఇళయరాజా హెచ్చరించారు. కానీ బాలూ వినలేదు. ఊహించినట్లే గొంతులో ఇన్‌ఫెక్షన్ వచ్చింది. ఆ సమయంలో ఇళయరాజా- మలేసియా వాసుదేవన్‌తో చాలా పాటలు పాడించి బాలును పక్కన పెట్టారు. ఇన్‌ఫెక్షన్ తగ్గాక బాలూయే అడిగారు. "నేను కూడా గాయకుడినే కదా, నా చేత ఎందుకు పాడించవు" అని అడిగారు. దానికి ఆయన నవ్వి "నా మాట నువ్వు వినలేదు. ఇన్‌ఫెక్షన్ తెచ్చుకున్నావు. అయినా ఇప్పుడేం కొంప మునిగిందని..రేపు ఉదయం రా.. పాట పాడుదువు గాని" అని చెప్పి అవకాశం ఇచ్చారు. అది మొదలు, ఆయనకు బాలూయే ప్రధాన గాయకుడయ్యారు. సుమారు రెండున్నర వేల పాటలు వారిద్దరి కాంబోలో వచ్చాయి.

పొరపొచ్చాలు..

అంతటి గాఢ స్నేహం ఉన్న ఇద్దరిమధ్యా కూడా పొరపొచ్చాలు వచ్చాయి. రెండేళ్ల కిందట ఎస్పీబీ -50 ఏళ్ల సంగీత యాత్ర పేరిట ప్రపంచవ్యాప్తంగా కచేరీలు చేస్తున్న సమయంలో ఇళయరాజా ఆయనకు ఓ లీగల్ నోటీసు పంపారు. "మీరు నేను కంపోజ్ చేసిన పాటలు పాడడానికి వీల్లేదు.. ఎందుకంటే ఆ పాటల మీద నాకు కూడా రాయల్టీ రావాలి" అన్నది దాని సారాంశం. కనీసం మాటమాత్రంగానైనా ముందుగా చెప్పకుండా ఈ నోటీసివ్వడం దారుణమని బాలూ ఆవేదన చెందారు. తన ఆప్తమిత్రుడే లీగల్ నోటీసు పంపడంపై ఆయన చాలా బాధపడ్డారు. ఏమీ మాట్లాడకుండా- ఆయన కోరినట్లే ఆయన పాటలు పాడడం ఆపేశారు. ఇది సంగీతాభిమానులకు తీవ్ర నిరాశ మిగిల్చింది. ఎందుకంటే ఇళయరాజా కాంబోలో అనేక సూపర్ హిట్ పాటలున్నాయి. కొద్ది నెలల పాటు ఈ అంతరం కొనసాగింది. ఆ తరువాత కొందరు మధ్యవర్తుల చొరవతో బాలూ - ఇళయరాజాకు రాయల్టీ ఇచ్చారు.

లోకం తీరు

రా.. బాలూ కలిసి పాడుకుందాం..

బాలుకు విదేశీమీడియా నివాళులు

ఆయన సంగీత సేవల్ని గుర్తుచేస్తూ వార్తలు

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 25: చెన్నైలో శుక్రవారం కన్నుమూసిన ప్రముఖ గాయకుడు ఎస్పీ బాలుకి విదేశీ మీడియా ఘనంగా నివాళులు అర్పించింది. ఆయన మరణవార్తతోపాటు, ఆయన సినీ నేపథ్య సంగీత సంగీతానికి చేసిన సేవలను కొనియాడింది. బహుభాషల్లో పాటలు పాడి ఎస్పీబీ సంగీత ప్రియుల హృదయాలను దోచుకున్నారని సీఎన్ఎన్ ఇంటర్నేషనల్ కొనియాడింది. ఆయన సాధించిన ఆరు జాతీయ అవార్డుల్ని గల్ఫ్ న్యూస్ ప్రముఖంగా ప్రస్తావించింది. కన్నడ సంగీత దర్శకుడు ఉపేంద్రకుమార్ సంగీత దర్శకత్వంలో 12 గంటల్లో 21 పాటల్ని రికార్డు చేసిన బాలు ఘనతను ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేసింది. ఇళయరాజా, బాలు, జానకి కాంబినేషన్‌లో 1980లో వచ్చిన మెజార్టీ పాటలన్నీ హిట్స్ అయ్యాయని గల్ఫ్ న్యూస్ ప్రస్తావించింది. ఖలీజ్ టైమ్స్ కూడా బాలుకు ఘన నివాళులు అర్పించింది. న్యూయార్క్ పోస్ట్ కూడా బాలు అస్తమయం వార్తను ప్రచురించింది.

నవ్య 'స్మార్ట్'

నవ్య 'స్మార్ట్ పేజీ'లోని ఆసక్తికర కథనాల కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి. లేదా ఈ క్రింది యూఆర్ఎల్ https://qrgo.page.link/oC7R1 లో చదవండి.

కులోన్మాదం కాటేసింది

(మూడో పేజీ తరువాయి)

కాంట్రాక్టర్‌గా చేస్తున్నారు. తల్లి బ్యూటీపార్లర్ నిర్వహిస్తున్నారు. కాగా, అవంతి, హేమంత్‌ల ప్రేమ విషయం తెలుసుకున్న అవంతి తల్లిదండ్రులు గతేడాది నవంబరు నుంచి ఆమెను సుమారు 8 నెలల పాటు ఇంటినుంచి బయటకు రాకుండా చేశారు. కాగా, 2020 జూన్ 9న అవంతిరెడ్డి రహస్యంగా బయటకు వచ్చింది. హేమంత్‌ను కలిసి జూన్ 10న బీహెచ్ఈఎల్‌లోని సంతోషిమాత ఆలయంలో వివాహం చేసుకున్నారు. అనంతరం నేరుగా సైబరాబాద్ కమిషనరేట్‌కు వెళ్లి కమిషనర్ సజ్జనార్‌ను కలిశారు. రక్షణ కల్పించాలని కోరారు. దీంతో ఆయన ధైర్యం చెప్పి చందానగర్ పోలీస్‌స్టేషన్‌కు పంపించారు. చందానగర్ పోలీసులు వారికి కౌన్సెలింగ్ ఇచ్చారు.

ఆస్తులు రాసి ఇచ్చేసిన అవంతి...

యువతి తల్లిదండ్రుల డిమాండ్ మేరకు అవంతి రెడ్డి తన పేరున ఉన్న ఆస్తిపాస్తులన్నింటినీ పోలీస్ స్టేషన్‌లో తన తల్లిదండ్రులకు రాసి ఇచ్చేసి భర్తతో వెళ్లిపోయింది. ఆ సమయంలోనే ఆమె మేనమామ యుగంధర్‌రెడ్డి మీ సంగతి చూస్తాం అంటూ వారిని బెదిరించాడు. హేమంత్ తల్లి దండ్రులనూ హెచ్చరించాడు. దీంతో అవంతి, ఆమె మామ మురళీకృష్ణ చందానగర్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. కాగా, దంపతులు గచ్చిబౌలిలోని టీఎన్‌జీవో కాలనీలో ఓ ఇంట్లో అద్దెకు ఉంటున్నారు. హేమంత్‌కుమార్ డిగ్రీ పూర్తిచేసి ఇంటీరియర్, పెయింటింగ్ వర్క్ కాంట్రాక్ట్ చేస్తున్నాడు. తమ కులం కాని వ్యక్తిని పెళ్లి చేసుకుందని, వారికి సొంత ఇల్లు కూడా లేదని, అప్పుల్లో ఉన్నారని అవంతి తల్లిదండ్రులు భావించారు. ఎలాగైనా అతణ్ని అడ్డు తొలగించాలని నిర్ణయించుకున్నారు. అందుకు యువతి తండ్రి లక్ష్మారెడ్డి తన బావమరుదులు, వారి కొడుకుల సహకారం తీసుకున్నాడు.

పట్టపగలు కిడ్నాప్.. రాత్రి హత్య...

అవంతి తండ్రి లక్ష్మారెడ్డి సూచనల మేరకు.. రంజిత్‌రెడ్డి అతని భార్య స్పందన, రాకేష్‌రెడ్డి, విజయేందర్ రెడ్డి, సంతోష్‌రెడ్డి, స్వప్న, సందీప్‌రెడ్డి, యుగేందర్‌రెడ్డి, రజిత, డ్రైవర్ సాహెబ్ పటాన్‌లు (వారంతా యువతి మేన మామలు, మేన భావలు సహా అత్తలు, వదినలు) మొత్తం 13 మంది గురువారం మధ్యాహ్నం 2:30 గంటలకు మూడు కార్లలో గచ్చిబౌలిలోని హేమంత్ ఇంటికి వెళ్లారు. తమ ఇంటికి వెళ్లి మాట్లాడుకుందామని చెప్పి.. ఇద్దరిని బలవంతంగా కారులో ఎక్కించుకున్నారు. గౌలిదొడ్డి మీదుగా గోపన్‌పల్లి వైపు తీసుకువెళ్లగా అనుమానం వచ్చిన అవంతి తన తండ్రికి ఫోన్ చేసింది. కానీ ఆయన స్పందించకపోవడంతో అనుమానం మరింత బలపడింది. వెంటనే రన్నింగ్‌లో ఉన్న కారులో నుంచి కిందకు దూకి హేమంత్‌ను కూడా కిందకు లాగింది. ఇద్దరూ లింగంపల్లి వైపు పారిపోతుండగా.. అమ్మాయి మేనమామ యుగందర్‌రెడ్డి మరో ఇద్దరు వ్యక్తులతో కలిసి మరో కారులో వచ్చి హేమంత్‌ను బలవంతంగా ఎక్కించుకుని వెళ్లిపోయాడు. మిగిలిన వారు అవంతిని వెంబడించడంతో ఆమె హేమంత్ తల్లిదండ్రులకు ఫోన్ చేసి సమాచారం అందించింది. వారు వెంటనే చందానగర్ పోలీసులకు, 100డయల్ చేసి చెప్పారు. వారు గచ్చిబౌలి పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చారు. కాగా, దుండగులు కారులో హేమంత్‌ను కొట్టుకుంటూ కొలూరు మీదుగా ఓఆర్ఆర్ పైకి ఎక్కి అక్కడి నుంచి పటాన్‌చెరు వద్ద దిగారు. అటునుంచి సంగారెడ్డి వైపు తీసుకెళ్లారు. ఈ లోపు గచ్చిబౌలి పోలీసులు, హే మంత్ తల్లిదండ్రులు అవంతిని కలిశారు. అమ్మా యి తండ్రి లక్ష్మారెడ్డి, తల్లి అర్చనారెడ్డి, బంధువులు రంజిత్‌రెడ్డి, రాకేష్‌రెడ్డి, సందీప్‌రెడ్డి, సంతోష్‌రెడ్డి, జితేందర్‌రెడ్డి, స్వప్న, రజిత, స్పందనను స్టేషన్‌కు తరలించా రు. వీరంతా స్టేషన్‌లో ఉండగానే దారుణం జరిగింది.

జహీరాబాద్‌లో మద్యం, తాడు కొనుగోలు

జహీరాబాద్‌లో మద్యం, తాడు కొనుగోలు చేసిన దుండగులు హేమంత్ కాళ్లు చేతులు కట్టేశారు. కారులోనే అతని మెడకు తాడుతో ఉరిబిగించి హత్యచేశారు. అనంతరం సంగారెడ్డిలోని గీతం కాలేజీ నుంచి లోపలికి సుమారు 20 కిలోమీటర్ల మేర నిర్మానూష్య ప్రాంతానికి హేమంత్‌కుమార్‌ను తీసుకువెళ్లి కిష్టాయిగూడ గ్రామ శివారు పొలాల వద్ద ఉన్న పొదల్లో మృతదేహాన్ని పడవేసి వెళ్లిపోయారు. ఆ తర్వాత శామీర్‌పేటకు వెళ్లిన నిందితులు అక్కడి నుంచి పరారయ్యారు. కాగా తెల్లవారు జామున 3:30 గంటల సమయంలో యుగేందర్‌రెడ్డి ఫోన్ స్విచ్‌ఆన్ చేయడంతో గచ్చిబౌలి పోలీసులు ట్రేస్ చేసి యుగేందర్‌రెడ్డి, అతని డ్రైవర్, బిచ్చుయాదవ్‌ను అదుపులోకి తీసుకుని పోలీస్ స్టేషన్‌కు తీసుకువచ్చారు. వారిని విచారించగా హేమంత్‌ను తామే చంపేశామని చెప్పారు. అవంతిరెడ్డిని, హేమంత్ తల్లిదండ్రులను పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి తీసుకెళ్లి చూపించారు. ముఖానికి గాజుపెంకులు గుచ్చుకొని రక్తగాయాలతో మృతదేహం పడి ఉండటంతో వారు కన్నీరుమున్నీరుగా విలపించారు. మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ఉస్మానియాకు తరలించారు. ప్రధాన నిందితుడు యుగేంధర్‌రెడ్డి, బిచ్చుయాదవ్‌ను అరెస్టు చేశా రు. వారి నుంచి మూడు కార్లు, ఒక బైక్, సెల్‌ఫోన్‌లు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. కాగా, రూ.10 లక్షల సు పారీ తీసుకొని హత్య చేసిన ఆర్‌సీపురంనకు చెందిన బిచ్చు యాదవ్ పట్టుబడగా, ఎరుకల కృష్ణ, బాషా, పటాన్‌చెరుకు చెందిన జగన్, సయ్యద్ పరారీలో ఉన్నారు.

ప్రధాన నిందితులు యుగేంధర్ రెడ్డి, లక్ష్మారెడ్డి, అర్చనారెడ్డి, బిచ్చుయాదవ్

పోస్ట్‌మార్టం పూర్తి

హేమంత్ మృతదేహానికి ఉస్మానియా మార్చురీలో శుక్రవారం ఫోరెన్సిక్ విభాగం వైద్యులు డాక్టర్ ఝాన్సీ బృందం పోస్ట్ మార్టం నిర్వహించారు. హేమంత్ మొఖంపై గీసుకొపోయి రక్తపు మరకలు కనిపించినట్లు ఫోరెన్సిక్ నిపుణులు తెలిపారు. మృతుడి గొంతుకు తాడును బిగించి ఊపిరాడకుండా చేయడంతో ప్రాణాలను కోల్పోయినట్లు వైద్యులు ప్రాథమికంగా నిర్ధారించారు. శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 3.40 గంటల సమయంలో హేమంత్ మృతదేహాన్ని అతని భార్య అవంతి, తండ్రి మురళీకృష్ణ, తల్లి రాణీలకు అప్పగించారు. చందానగర్‌లో శనివారం హేమంత్ అంత్యక్రియలు పూర్తి చేసేందుకు అధికారులు ఏర్పాట్లు మొదలు పెట్టగా.. హేమంత్ సోదరుడు యూకే నుంచి రావాల్సి ఉండడంతో అవంతి విజ్ఞప్తి మేరకు మృతదేహాన్ని కాంటినెంటల్ ఆసుపత్రిలో భద్రపర్చినట్లు అధికారులు తెలిపారు.

ఎన్‌కౌంటర్ చేయాలి

అవంతిరెడ్డి

కట్టుబట్టలతో ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చి, ప్రేమించిన అబ్బాయిని పెళ్లి చేసుకున్నాను. నా పేరున ఉన్న ఆస్తంతా పోలీస్ స్టేషన్‌లోనే తిరిగి మా తల్లిదండ్రులకు రాసి ఇచ్చేశాను. ఇకనైనా మమ్మల్ని బతకనిస్తారని అనుకున్నాం. ఇంతలోనే ఇంతటి దారుణానికి పాల్పడ్డారు. తప్పు చేసిందే నేను అందుకు నన్ను చంపాలి. అతనేం పాపం చేశాడు. అతన్ని ఎందుకు చంపాల్సి వచ్చింది? నా భర్తను చంపిన వాళ్లు కనిపించిన వెంటనే ఎన్‌కౌంటర్ చేయాలి.

కఠినంగా శిక్షించాలి

హేమంత్ తల్లిదండ్రులు

అవంతి కుటంబ సభ్యులు బయటకు వెళ్లగొడితేనే తాము పెళ్లికి ఒప్పుకొని వివాహం జరిపించామని హేమంత్ తండ్రి మురళీకృష్ణ తెలిపారు. గతంలో పలు మార్లు బెదిరింపులకు పాల్పడితే పోలీసుల సమక్షంలో రాజీ కుదుర్చుకున్నామని, ఇంత దారుణంగా హత్య చేస్తారని ఊహించలేదని అన్నారు. తన కొడుకును హత్య చేసిన వారిని కఠినంగా శిక్షించాలని డిమాండ్ చేశారు. కాగా, ధన అహంకారం, కులం పిచ్చితోనే తన కొడుకుని చంపారని హేమంత్ తల్లి లక్ష్మీరాణి అన్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితి ఏ తల్లికి రాకుండా నిందితులకు శిక్షించాలన్నారు.

3 దశల్లో బిహార్ ఎన్నికలు

పోలింగ్ తేదీలు అక్టోబరు 28, నవంబరు 3, 7

నవంబరు 10న కౌంటింగ్.. ఎన్‌డీఏ కూటమికే విజయావకాశాలు!

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 25 (ఆంధ్రజ్యోతి): బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల షెడ్యూల్‌ను ఎలక్షన్ కమిషన్ శుక్రవారంనాడు ప్రకటించింది. 243 స్థానాలున్న శాసనసభకు అక్టోబరు 28, నవంబరు 3, నవంబరు 7 వ తేదీల్లో పోలింగ్ జరుపుతామని, ఓట్ల లెక్కింపు నవంబరు 10వ తేదీన ఉంటుందని ఎన్నికల సంఘం ప్రధానాధికారి సునీల్ అరోరా చెప్పారు. నక్సల్ ప్రభావ జిల్లాల్లో తప్ప మిగిలిన అన్ని చోట్లా ఉదయం 7 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల దాకా ఓటింగ్ జరుగుతుందనీ, అవసరమైతే మరో గంట పొడిగిస్తామని తెలిపారు. కొవిడ్ రోగులు ఆఖరి గంటలో ఓటుహక్కు వినియోగించుకోవచ్చన్నారు. తొలిదశ ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ అక్టోబరు 1న విడుదల అవుతుందనీ, 8 వరకూ నామినేషన్లు స్వీకరిస్తామని, ఉపసంహరణ గడువు అక్టోబరు 12 అనీ తెలిపారు. రెండో దశ ప్రక్రియ అక్టోబరు 9-19 మధ్య, మూడో దశ ప్రక్రియ అక్టోబరు 13-23 మధ్య ఉంటాయన్నారు. కాగా- కొవిడ్ సమయంలో ఎన్నికల నిర్వహణను సవాల్ చేస్తూ దాఖలైన ఓ పిటిషన్‌ను సుప్రీంకోర్టు కొట్టేసింది. కరోనా వైరస్ ప్రపంచాన్ని కబళిస్తున్న వేళ - ప్రపంచంలోనే ఇవి అతిపెద్ద ఎన్నికలని, మన తరువాతే అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికలు జరుగుతాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. కొవిడ్ ఉధృతి దృష్ట్యా 7.2 కోట్ల సింగిల్ యూజ్ గ్లోవ్స్, 7 లక్షల శానిటైజర్లు, 46 లక్షల మాస్కులు, 6 లక్షల పీపీఈ కిట్లు సిద్ధం చేస్తున్నామన్నారు. సామాజిక దూరం పాటించడం, పోలింగ్ కేంద్రాల పెంపు... మొదలైన అనేక జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నామన్నారు. ఒక్కో పోలింగ్ కేంద్రంలో ఓటర్ల సంఖ్య 1500 నుంచి 1000కి తగ్గించారు. కాగా, ఎన్‌డీఏ- మహాకూటమి మధ్య ప్రధానంగా జరిగే ఈ ఎన్నికల్లో ఎన్‌డీఏ మళ్లీ విజయభేరి మోగించవచ్చనీ, నితీశ్ కుమారే మళ్లీ సీఎం కావొచ్చని సర్వేలు చెబుతున్నాయి. జేడీయూ-బీజేపీ- ఎల్‌జేపీలతో కూడిన ఎన్‌డీఏలో సీట్ల సర్దుబాటు ఇబ్బందికరంగా మారే సూచనలున్నాయి. ఆర్జేడీ-కాంగ్రెస్- ఎన్సీపీ, ఆర్ఎల్ఎస్పీ-లెఫ్ట్-మరికొన్ని చిన్న పార్టీలతో మహాకూటమి బరిలో దిగుతోంది. నితీశ్‌కు దీటైన నేత ఈ కూటమి పార్టీల్లో లేకపోవడం పెద్ద మైనస్ కాగలదంటున్నారు.

అమల్లోకి వచ్చిన నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్

ఎన్ఎంసీ చైర్మన్‌గా డాక్టర్ సురేశ్ చంద్ర శర్మ నియామకం

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 25: నేషనల్ మెడికల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా(ఎంసీఐ) స్థానంలో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్(ఎన్ఎంసీ) శుక్రవారం నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది. దీంతో 64 ఏళ్ల చరిత్ర గల ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్ యాక్ట్ రద్దయినట్లు కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ ఒక ప్రకటనలో పేర్కొంది. ఎన్ఎంసీతో పాటు మరో నాలుగు స్వయం ప్రతిపత్తిగల మెడికల్ బోర్డులను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా వైద్య విద్యలో చారిత్రాత్మక సంస్కరణలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టిందని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ పేర్కొంది. కాగా, ఎన్ఎంసీ చైర్మన్‌గా ఎయిమ్స్ ఈఎన్‌టీ విభాగం మాజీ చీఫ్ డాక్టర్ సురేశ్ చంద్ర శర్మను ప్రభుత్వం నియమించింది. మూడేళ్లపాటు ఆయనీ పదవిలో కొనసాగుతారు. ఎంసీఐ బోర్డ్ ఆఫ్ గవర్నర్స్‌లో జనరల్ సెక్రటరీగా పనిచేసిన రాకేష్ కుమార్ ఎన్ఎంసీ కార్యదర్శిగా నియమితులయ్యారు. ఈ మేరకు కేంద్రం గురువారం గెజిట్ నోటిఫికేషన్‌ను జారీ చేసింది. కాగా, ఎన్ఎంసీ యాక్ట్ ప్రకారం ఏర్పాటు చేసిన మరో 4 స్వయం ప్రతిపత్తి గల సంస్థలు..అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డ్(యూజీఎంఈబీ), పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డ్(పీజీఎంఈబీ), మెడికల్ అసెస్‌మెంట్ అండ్ రేటింగ్ బోర్డ్, ఎథిక్స్ అండ్ మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్ బోర్డులు కూడా శుక్రవారం నుంచే ఉనికిలోకి వచ్చాయి.

జీఎస్టీ పరిహారాన్ని కేంద్రం దారి మళ్లించింది : కాగ్

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 25: జీఎస్టీ పరిహారం చెల్లింపులో కేంద్రం రాష్ట్రాలకు అన్యాయం చేసిందని కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ పరోక్షంగా ఆక్షేపించారు. సుమారు 47,272 కోట్ల రూపాయల పరిహారాన్ని రాష్ట్రాలకు చెల్లించకుండా ఇతర అవసరాలకు కేంద్రం వాడేసుకుందని, ఇది జీఎస్టీ చట్టానికి విరుద్ధమని తన వార్షిక నివేదికలో కాగ్ ఎండగట్టింది. ఈ మొత్తం జీఎస్టీ సెస్ కింద వసూలు చేసినదని, రూల్ ప్రకారం రాష్ట్రాలకు చెందాలని, నాన్-లాప్సబుల్ నిధి (జీఎస్టీ పరిహార నిధి) కింద జమ చేయాల్సిన ఈ మొత్తాన్ని వేరే పథకాలకు మళ్లించారని కాగ్ వివరించింది. వస్తు సేవల పన్నుల వ్యవస్థ కారణంగా రాష్ట్రాలకు వచ్చే ఆదాయ నష్టాన్ని ఐదేళ్లపాటు తామే భరిస్తామని 2017లో కేంద్రం ఒప్పుకున్న సంగతి తెలిసిందే. అయితే ఆ పరిహారాన్ని పూర్తిస్థాయిలో రాష్ట్రాలకు చెల్లించడంలో విఫలమవుతూ- దశల వారీగా చెల్లిస్తూ- కొన్ని సార్లు అసలే చెల్లించకుండా తాత్సారం చేస్తూ వస్తోంది. ఈ ఏడాది కొవిడ్ కారణం చెప్పి అసలే ఇవ్వలేమని చేతులు ఎత్తేసింది.

Printed and Published by Koganti Venkata Seshagiri Rao, on behalf of Aamoda Publications Pvt. Ltd., Printed and Published at Aamoda press, Gollapalli road.,Dharmaram(B)Village,Dichpally Mandal, Nizamabad- 503230. Editor: K. Srinivas, Ph. Nos. 08461-245301, 245306. Fax 245307, RNI NO: AP TEL /2004/12975 .Managing Director : Vemuri Radha Krishna, Founder: K.L.N.Prasad.

నవ్య స్మార్ట్

కుటుంబ కదంబం

టెక్ న్యూస్

వాట్సాప్ నుంచి కొత్త ఫీచర్లు!

వాట్సాప్ కొత్త పుంతలు తొక్కేందుకు సన్నద్ధమవుతోంది. అయిదు సరికొత్త ఫీచర్లతో వినియోగదారులను అలరించనుందని, అందుకు చురుకుగా సన్నాహాలు చేసుకుంటోందని సమాచారం.

మల్టీ డివైజ్ సపోర్ట్

ఈ ఫీచర్ తుది దశలో ఉందని వాట్సాప్ ఫీచర్ ట్రాకర్ 'వెబ్‌టాఇన్ఫో' చెబుతోంది. బేటా టెస్టర్లకు త్వరలోనే ఇది అందుబాటులోకి రానుంది. ఈ ఫీచర్‌తో వేర్వేరుగా అకౌంట్ల అవసరం లేకుండానే ఒకేసారి నాలుగు డివైజెస్‌లో లాగిన్ కావచ్చు. అంటే భిన్నమైన అకౌంట్లు లేకుండా ఐఫోన్, ఐపాడ్‌లలో ఒకేసారి వాట్సాప్ అకౌంట్‌ను ఉపయోగించుకోవచ్చు.

ఎక్స్‌పైరింగ్ మీడియా

ఎక్స్‌పైరింగ్ మీడియా అని కొత్త ఫీచర్ అందుబాటులోకి రానుంది. ఇటీవలి ఆండ్రాయిడ్ బేటా అప్‌డేట్‌లో ప్రత్యక్షమైంది. ఛాట్ నుంచి వినియోగదారుడు తప్పుకోగానే ఇమేజ్‌లు, వీడియోలు జిఐఎఫ్ అన్నీ ఈ ఫీచర్‌తో తొలగిపోతాయి. వాట్సప్‌కు సంబంధించిన ఈ కొత్త ఫీచర్ గురించి 'వెబ్‌టాఇన్ఫో' రిపోర్ట్ చేసింది.

కస్టమైజబుల్ వాల్‌పేపర్స్

వేర్వేరు ఛాట్స్ కోసం వేర్వేర్ వాల్‌పేపర్లను యూజర్ ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఎప్పుడైతే యూజర్ వాల్‌పేపర్‌ను సెట్‌చేయాలని అనుకుంటాడో అప్పుడు ఆ ఒక్కచాట్ కోసం సెట్‌చేయాలా లేకుంటే మొత్తం చాట్స్ కోసం సెట్ చేయాలా అని అడుగుతుంది. మరొకటి వాడుకోవాలని అనుకున్నప్పుడు ఇది అన్నింటికీ వర్తింపజేయాలా అని యూజర్‌ను అడుగుతుంది. ప్రస్తుతం ఈ ఫీచర్ అభివృద్ధి దశలో ఉంది.

వెకేషన్ మోడ్

కొన్నాళ్ళ క్రితం పక్కన పెట్టిన ఆలోచనే ఇది. అయితే దీనికి మళ్ళీ వాట్సప్ జీవం పోస్తోందని 'వెబ్‌టాఇన్ఫో' తెలిపింది. కొత్త ఫీచర్ ప్రకారం ఆర్కైవ్స్ చాట్స్‌ను మ్యూట్‌లో పెట్టుకోవచ్చు. ఆరు నెలల నుంచి యాక్టీవ్‌గా లేని చాట్స్‌ను ఈ ఫీచర్ హైడ్ చేస్తుంది.

అడ్వాన్స్‌డ్ సెర్చ్ మోడ్

పూర్తి వివరాలు ఇంకా బయటకు రావాల్సి ఉన్నప్పటికీ అడ్వాన్స్‌డ్ సెర్చ్ మోడ్‌ను రూపొందిస్తోంది. ఇందులో ఉండే సెర్చ్ బార్ సహాయంతో ఫైల్స్, ఇమేజెస్, వీడియోలను మరింత సులువుగా సెర్చ్ చేసుకునే వెసులుబాటు లభిస్తుంది. ఇది పూర్తిగా అడ్వాన్స్‌డ్ మోడ్.

2020 మూడ్‌పై ఎమోజీలు

2020పై లెక్కలేనన్ని జోకులు వాట్సప్‌లో వైరల్ అవుతున్నాయి. 2020 అనేది డిజాస్టర్‌కు పర్యాయపదంగా నిలిచింది. దీనిని ప్రతిబింబించేలా ఎమోజీలు రానున్నాను. వాట్సప్‌లో మెసేజ్ పెట్టగానే అట్నుంచి ఒక ఎమోజీ ప్రత్యక్షమవుతుంది. ఆనందం, వెక్కిరింపు, దుఃఖం సహా వివిధ హావభావాలను వ్యక్తపరిచేందుకు ఉపయోగించే చిహ్నాలే ఎమోజీలు. ప్రస్తుత సంవత్సరం 2020ని వర్ణించే ఎమోజీలు ఇప్పుడు రాబోతున్నాయి. తనపై అదుపు తప్పిన లేదా హిప్నటైజ్ అయిన వ్యక్తిని పోలినట్టు ఇవి ఉంటాయి. కరోనా నేపథ్యంలో ఈ ఏడాది జనం ఎదుర్కొంటున్న బాధలను సదరు ఎమోజీ ప్రతిబింబిస్తుంది. యూనికోడ్ కన్సార్టియమ్ ఈ సరికొత్త ఎమోజీలకు ఆమోదం కూడా తెలిపింది. నిజానికి ఈ ఎమోజీలు మన సెల్‌ఫోన్‌లో కీబోర్డుపైనే కనిపిస్తూ ఉంటాయి.

తాము బాగాలేమని వ్యక్తం చేసే విధంగా సర్పిలాకారం

లేదంటే సుడులు తిరిగినట్టు ఉండే కళ్ళతో ఉన్న ఎమోజీ ఒకటి ఉంది. ఎమోజీ 13.1... లేటెస్ట్ సెట్. ఇందులో మరో ఆరు కూడా ఉంటాయి. యూనికోడ్ కన్సార్టియం వీటిని లెటెస్ట్ సెట్‌గా గుర్తించింది. మొత్తం ఈ ఏడింటిని వచ్చే సంవత్సరం విడుదల చేయనుంది. ఇవన్నీ 2020కి గుర్తులు అన్న మాట. గుండెపై మంటలు, మెండింగ్ హార్ట్, గడ్డంతో మహిళ, గడ్డంతో పురుషుడు, భారంగా గాలిని పీలుస్తున్నట్టు, వ్యక్తి చుట్టూ మేఘాలు కమ్ముకున్నట్టుగా ఈ ఎమోజీలు ఉన్నాయి. సుడులు తిరిగిన కళ్ళు, భారంగా గాలి పీల్చుకున్నట్టు ఉన్న రెండు ఎమోజీలు పూర్తిగా 2020ని ప్రతిబింబిస్తున్నాయంటే అతిశయోక్తి కాదు.

టెక్ గురు

స్మార్ట్ టీవీ కొంటున్నారా? ఈ టెక్నాలజీలు ఉన్నాయా..

స్మార్ట్ టీవీ కొనాలనుకునే వారికి ఈ మధ్యకాలంలో అనేక కొత్త పదాలు వినిపిస్తున్నాయి. డాల్బీ విజన్, HDR 10, HLG అనే పదాలను వింటున్నారు. వాటిలో ఏది మెరుగైనదో అర్థం కాక గందరగోళానికి గురవుతున్నారు. చివరకు ఏదో ఒక టీవీ సెలెక్ట్ చేసుకుంటున్నారు. అయితే, సంబంధిత టెక్నాలజీలపై కచ్చితమైన అవగాహన ఉన్నప్పుడు మాత్రమే మెరుగైన టీవీ mp 3 తీసుకోవటానికి సాధ్యపడుతుంది.

ఒక మామూలు 4K రిజల్యూషన్ కలిగిన టీవీ ప్యానల్‌కి, HDR సపోర్ట్ ఉన్న దానికీ దృశ్య నాణ్యత విషయంలో చాలా వ్యత్యాసం ఉంటుంది. HDR టీవీ ప్రధానంగా నాలుగు అంశాల్లో మెరుగైన ఫలితాలు కలిగి ఉంటుంది. లూమినెన్స్ అనే ప్రమాణాన్ని చూసుకుంటే, మామూలు టీవీ గరిష్ఠంగా 100 నిట్స్ మాత్రమే బ్రైట్నెస్ అందించగలుగుతుంది. అదే HDR టీవీ గరిష్ఠంగా 500 నిట్స్ బ్రైట్నెస్ ఇస్తుంది. అంతే కాదు, డైనమిక్ రేంజ్ కూడా విస్తృతంగా ఉంటుంది. టీవీ మీద ఒక దృశ్యాన్ని చూసేటప్పుడు డార్క్ బ్లాక్, బ్రైట్ వైట్ రంగులకు మధ్య ఉండే కాంట్రాస్ట్‌ను డైనమిక్ రేంజ్ అని పిలుస్తారు. HDR టీవీల్లో ఇది చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఒక టీవీలో మనకు గరిష్ఠంగా ఎన్ని రంగులు కనిపిస్తాయన్నది కూడా అతి ముఖ్యమైన అంశం. దీనినే సాంకేతిక పరిభాషలో కలర్ గామట్ అంటారు. HDR టీవీల్లో భారీ మొత్తంలో రంగులకి సపోర్ట్ ఉంది. దాంతో ఆ టీవీతో మనం చూసే దృశ్యాలు చాలా సహజసిద్ధంగా కనిపిస్తుంటాయి. అన్నిటికంటే చివరిది, బిట్ డెప్త్! స్క్రీన్ మీద ఉండే ప్రతి పిక్సెల్ బ్రైట్ నెస్, రంగుల కోసం ఎంత మొత్తంలో డేటా వినియోగిస్తున్నారు అన్నది ఈ ప్రమాణంలో సూచిస్తూ ఉంటారు. HDR సపోర్టు కలిగిన టీవీల్లో ఒక్కో రంగులో భారీగా వెయ్యి వరకూ షేడ్స్ లభిస్తుంటాయి. ఇంతవరకు చెప్పిన అన్ని రకాల లక్షణాలు కలిసి మామూలు దాని కంటే HDR సపోర్ట్ కలిగిన టీవీ మరింత అద్భుతమైన దృశ్య నాణ్యత అందిస్తుందన్న విషయం ఈపాటికి మీకు అర్థమయ్యే ఉంటుంది.

HDR 10 వల్ల ఉపయోగం?

అయితే ఇటీవలి కాలంలో వస్తున్న దాదాపు అన్ని టీవీలు HDRని సపోర్ట్ చేస్తున్నప్పటికీ, అందులో మళ్ళీ HDR 10, డాల్బీ విజన్, HDR 10 + వంటి పలు ప్రమాణాలు ఉంటాయి. HDR టీవీ ప్రతీ దానిలో ప్రాథమికంగా ఉండే స్టాండర్డ్, ఇది ఓపెన్ స్టాండర్డ్ కావడంతో టీవీ తయారీ కంపెనీలు దీన్ని ఉచితంగా వాడుకోవచ్చు. అందుకే చాలామంది టీవీ తయారీదారులు దీనిని వాడుతూ ఉంటారు. మీరు కొనుగోలు చేసే టీవీ మీద HDR అని పేర్కొని ఉండి, దాంట్లో మళ్ళీ ఎలాంటి ఇతర పదాలు లేనట్లయితే అది HDR 10 స్టాండర్డ్‌కు చెందిన టీవీ అని భావించాలి. HDR 10లో 10-బిట్ కలర్ డెప్త్ లభిస్తుంది. గరిష్ఠంగా 1000 నిట్స్ బ్రైట్నెస్ అందుతుంది. అయితే ఈ టెక్నాలజీలో ఉండే అతి పెద్ద లోపం 'స్టాటిక్ మెటాడేటా'! మీరు చూడబోతున్న ప్రోగ్రాం మొత్తానికి మీ టీవీ ఒకటే ఎక్స్‌పోజర్ లెవెల్ ఎంపిక చేసుకొని, అదే స్థాయిలో ప్రోగ్రాం మొత్తం చూపిస్తుంది. దీంతో అందులోని వెలుతురు తక్కువగా ఉన్నవి అలాగే బాగా ఉన్నవి తగినంత ఎక్స్‌పోజర్ లభించక ప్రోగ్రాం పేలవంగా ఉంటుంది.

డాల్బీ విజన్ గురించి!

HDR టెక్నాలజీలో అన్నిటికంటే ఎక్కువ ప్రమాణాలను ఇది అందిస్తుంది. ఇది గరిష్ఠంగా 12 బిట్ కలర్ డెప్త్ అందిస్తుంది. గరిష్ఠంగా అరవై ఎనిమిది బిలియన్ రంగులు లభిస్తాయి. అంతేకాదు, అనూహ్యంగా 4000 నిట్స్ వరకూ బ్రైట్నెస్‌ను ఇది అందించగలుగుతుంది. అయితే ఇక్కడ డాల్బీ విజన్ ఆధారంగా పనిచేసే టీవీలు ఇంకా అందుబాటులోకి రాలేదు. ఒకవేళ భవిష్యత్తు వచ్చినా కూడా పైన చెప్పిన విధంగా గరిష్ఠ ప్రమాణాలకు చేరుకోవడం మాత్రం అసాధ్యం. ముఖ్యంగా డాల్బీ విజన్‌లో dine డైనమిక్ మెటా డేటా వాడతారు. స్క్రీన్ మీద ప్రదర్శించే ప్రోగ్రాంలో ప్రతీ ఫ్రేమ్‌ని పరిగణనలోకి తీసుకొని దానికి తగ్గట్టు అప్పటికప్పుడే ఎక్స్పోజర్ మార్చిడి అవుతుంది. కచ్చితంగా ఇది మెరుగైన ఫలితాలను అందిస్తుంది. అయితే ఈ తరహా డాల్బీ విజన్ టీవీలు కొనుగోలు చేయాలంటే చాలా ఖర్చు పెట్టాలి. దీనికి ప్రధాన కారణం, ఈ టెక్నాలజీ డాల్బీ సంస్థకు చెందినది. టీవీ తయారీ కంపెనీలు మొదలుకొని, డాల్బీ విజన్ టెక్నాలజీ ఆధారంగా కంటెంట్‌తో తయారు చేసే ప్రొడ్యూసర్లు ముఖ్యంగా ఆ సంస్థకు లైసెన్సింగ్ ఫీజు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

HDR 10+ కొత్తగా!

ఇంతకు ముందు మనం చెప్పుకొన్న HDR 10కి కొనసాగింపుగా వచ్చిన ఓపెన్ స్టాండర్డ్ ఇది. HDRలో మనం ప్రధానమైన లోపం స్టాటిక్ మెటా డేటా అని చెప్పుకొన్నాం కదా. అయితే ఆ లోపాన్ని సరి చేస్తూ ఈ టెక్నాలజీలో డైనమిక్ మెటా డేటా అందిస్తున్నారు. ఈ కారణంతో కొంతవరకు డాల్బీ విజన్ స్థాయి దృశ్య నాణ్యత లభించినప్పటికీ, బిట్ డెప్త్, గరిష్ఠ బ్రైట్నెస్ విషయంలో HDR 10+ కూడా డాల్బీ విజన్ కంటే వెనకబడే ఉంటుంది. HDR 10+లో 10 బిట్ కలర్ డెప్త్, గరిష్ఠంగా 1000 నిట్స్ బ్రైట్నెస్ మాత్రమే లభిస్తుంది. ఇకమీదట మార్కెట్లోకి వచ్చే ఎక్కువ టీవీలు HDR+ ప్రమాణాన్ని కలిగి ఉండొచ్చు.

HLG అని మరొకటి

కొన్నిసార్లు టీవీ కొనేటప్పుడు HLG అనే పదం కూడా కనిపిస్తూ ఉంటుంది. 'హైబ్రిడ్ లాగ్ గామా' అనే పదానికి సంక్షిప్త రూపం ఈ HLG. వాస్తవానికి ఇది పైన చెప్పిన HDR ప్రమాణం కాదు. HDR, మామూలు రకం టీవీల మధ్య వ్యత్యాసాన్ని సరిచేయడానికి ఉపయోగించే టెక్నాలజీ ఇది. వివిధ సినిమాలు, టీవీ ప్రోగ్రాములు తయారు చేసే ప్రొడ్యూసర్లు HDR TVని దృష్టిలో పెట్టుకొని కంటెంట్ తయారు చేసినట్లయితే, ఒకవేళ ఆ ప్రోగ్రాంని HDR సదుపాయం లేని మామూలు టీవీలో చూసినప్పుడు కలర్ శాట్యురేషన్‌తో పిక్చర్ క్వాలిటీ నష్టపోవాల్సి వస్తుంది. వాస్తవానికి ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అనేక బ్లూ-రే ప్లేయర్లు, అమెజాన్, నెట్‌ఫ్లిక్స్ వంటి స్ట్రీమింగ్ సర్వీసులు మామూలు టీవీల కోసం ప్రత్యేకంగా HDR కోవకు చెందని కంటెంట్ కూడా అందిస్తుంటాయి. అయితే టీవీ ప్రసారాల విషయంలో ఇలా రెండు వెర్షన్లు అందించడం కష్టంగా ఉంటుంది కాబట్టి, అలాంటప్పుడు HLG ఉపయోగపడుతుంది. టీవీ కోసం ప్రసారాలు అందించే సంస్థలు విడివిడిగా రెండు స్ట్రీమ్‌లు అందించాల్సిన అవసరం లేకుండా కేవలం ఒకే ఒక HLG స్ట్రీమ్ అందిస్తే సరిపోతుంది. అది HDR టీవీల్లో వాటికి తగ్గట్టు ప్లే అవుతుంది, HDR సదుపాయం లేని టీవీల్లో మరో విధంగా ప్లే అవుతుంది.

ఎలాంటి HDR టీవీ కొనాలి?

ఇంతకుముందే చెప్పుకొన్నట్లు అద్భుతమైన దృశ్య నాణ్యత కావాలంటే అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది "డాల్బీ విజన్" ప్రమాణం. కొద్దిగా ఎక్కువ అయినా దాన్ని కొనుగోలు చేయటం ద్వారా దృశ్య నాణ్యత మెరుగ్గా ఉంటుంది. అయితే కేవలం మీ దగ్గర డాల్బీ విజన్ టీవీ ఉన్నంత మాత్రాన సరిపోదు, మీరు ఉపయోగిస్తున్న బ్లూరే ప్లేయర్, సెట్ టాప్ బాక్స్, గేమింగ్ కన్సోల్ వంటివి తప్పనిసరిగా డాల్బీ విజన్ సపోర్ట్ కలిగి ఉండాలి. ఆ టెక్నాలజీలో ఉత్పత్తి చేసిన వీడియోలు మీ దగ్గర ఉన్నప్పుడు మాత్రమే దాని ద్వారా మీకు గరిష్ఠ ప్రయోజనం లభిస్తుంది. డాల్బీ విజన్ తరవాత, HDR 10+ సపోర్ట్ కలిగిన మోడల్ ఉంటే ఎంపిక చేసుకోవచ్చు. HDR 10తో పోలిస్తే ఇది కచ్చితంగా మెరుగ్గా ఉంటుంది. ఇక ఎలాంటి మార్గం లేదు అనుకుంటే అప్పుడు మాత్రమే మామూలు HDR 10ని సెలెక్ట్ చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు వస్తున్న దాదాపు అన్ని రకాల 4K టీవీలు HDR 10ని సపోర్ట్ చేస్తున్నాయి. కాబట్టి వాటిని గుర్తించే విషయంలో ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదు.

నల్లమోతు శ్రీధర్
fb.com/nallamothu sridhar

టెక్ సందేహాలు

ఫైళ్లు, ఫోన్ నెంబర్ల డిలీట్ ఎలా?

ఫోన్లో, కంప్యూటర్లో శాశ్వతంగా ఫైళ్లను, ఫోన్ నెంబర్లను డిలీట్ చేయడం ఎలా?
- ఎస్. శ్రీనివాస్

శాశ్వతంగా డిలీట్ చేయడం అంటూ ఏమీ ఉండదు. వాస్తవానికి మీ కంప్యూటర్ లేదా ఫోన్ నుంచి మీరు డిలీట్ చేసే డేటా మొత్తాన్ని శక్తిమంతమైన డేటా రికవరీ సాఫ్ట్‌వేర్‌లు లేదంటే డేటాని రిట్రీవ్ చేసే హార్డ్‌వేర్ పరికరాల సహాయంతో రికవర్ చేయవచ్చు. కొన్ని సందర్భాల్లో డిలీట్ చేసిన డేటా స్థానంలో కొన్ని జీరో ఫిల్లింగ్ అప్లికేషన్లని ఉపయోగించి, అందులో డేటా తిరిగి వెనక్కి రాకుండా ఉండేలా మళ్లీ మళ్లీ జీరో బైట్స్ నింపుతూ ఉంటారు. అలాంటి సందర్భాల్లోనూ మామూలు వ్యక్తుల డేటా రికవర్ చేయలేరు. అయితే, ఏదైనా కీలకమైన కేసు విషయంలో సైబర్ ఫోరెన్సిక్ విభాగంవారు అలా పోయిన డేటాను వెనక్కు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. డేటాను క్లౌడ్ స్టోరేజ్‌లో భద్రపరిచి ఉంటే గనుక, మీరు అక్కడ నుంచి డిలీట్ చేసినా కూడా, ఒక నిర్దిష్టమైన కాలపరిమితి లోపల పోలీస్ విభాగంవారు సంబంధిత క్లౌడ్ స్టోరేజ్ సర్వీస్ సమన్వయంతో డిలీట్ చేసిన డేటాని వెనక్కి తీసుకురాగలుగుతారు. కాబట్టి డేటాను శాశ్వతంగా డిలీట్ చేయడం అనేది కేవలం ఒట్టి భ్రమ మాత్రమే.

అప్లికేషన్స్‌కు సబ్స్క్రిప్షన్ ఏమిటి?

ఈమధ్య కాలంలో అనేక అప్లికేషన్స్ విడిగా పూర్తిగా కొనడానికి వీల్లేకుండా, సబ్స్క్రిప్షన్ ఆధారంగా లభిస్తున్నాయి. అప్లికేషన్ తయారీ సంస్థలు ఎందుకు ఇలాంటి పద్ధతిని అవలంభిస్తున్నాయి?
- రాజహంస

విండోస్ ప్రోగ్రామ్స్ తీసుకుంటే అడోబ్ ఫొటోషాప్, మైక్రోసాఫ్ట్ ఆఫీస్ వంటి ప్రముఖమైన అప్లికేషన్స్ రెండు దశాబ్దాలకు పైగా సబ్స్క్రిప్షన్ ఆధారంగానే లభిస్తున్నాయి. ఇవే కాదు మొబైల్ వినియోగం పెరిగిన తరవాత, ఆండ్రాయిడ్ ఆపరేటింగ్ సిస్టం లేదా ఐఓయస్ ఆధారంగా పనిచేసే అనేక అప్లికేషన్స్ ఒకేసారి కొనుగోలు చేయటానికి కాకుండా, నెలవారీ సబ్స్క్రిప్షన్ కింద వినియోగదారుల నుంచి భారీగా వసూలు చేస్తున్నాయి. ఆ సాఫ్ట్‌వేర్ తయారీ సంస్థలు తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడం కోసం వేసిన కొత్త ఎత్తుగడ, ఈ సబ్స్క్రిప్షన్ సర్వీసులు. అయితే దీనికి అడ్డుకట్ట వేయడానికి ఎలాంటి మార్గం లేదు. ప్రస్తుతం మైక్రోసాఫ్ట్ సంస్థ 2021లో తీసుకురాబోతున్న మైక్రోసాఫ్ట్ ఆఫీస్ కొత్త వెర్షన్ విడిగా పూర్తి స్థాయిలో కొనుగోలు చేయడానికి వీలుగా రూపొందుతోంది. ఇది ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామం.

వాయిస్ దుర్వినియోగానికి అవకాశం ఉందా?

గూగుల్ అసిస్టెంట్, అమెజాన్ అలెక్స లాంటి వాయిస్ అసిస్టెంట్స్ మన వాయిస్ డేటాని దుర్వినియోగం చేసే అవకాశం ఏమైనా ఉందా?
- ప్రదీప్

వాస్తవానికి స్మార్ట్ ఫోన్ లేదా స్మార్ట్ స్పీకర్ వాయిస్ రూపంలో మనమిచ్చే కమాండ్లను స్వీకరించి, వాటిని తమ దగ్గర ఉన్న డేటాబేస్‌తో సరిపోల్చి, మనకు కావలసిన ఫలితాన్ని అందించడం కోసం వాయిస్ అసిస్టెంట్ పని చేస్తూ ఉంటుంది. అయితే ఈ క్రమంలో మనం మాట్లాడే అనేక మాటలు చిన్న చిన్న ఆడియో క్లిప్‌ల రూపంలో సంబంధిత సర్వీస్‌ల దగ్గర స్టోర్ అయి ఉంటాయి. దీంతో మనకు ఎలాంటి ప్రమాదం ఉండదు. కానీ, కొన్నిసార్లు అనుకోకుండా థర్డ్-పార్టీ సంస్థలు ఈ డేటాను యాక్సెస్ చేసే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకు కొంత కాలం క్రితం గూగుల్ సంస్థ వినియోగదారుల వాయిస్ డేటాను విశ్లేషించడం కోసం ఓ థర్డ్-పార్టీ సంస్థతో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. అయితే ఆ సంస్థలో పనిచేసే ఒక ఉద్యోగి కొంతమంది వినియోగదారుల వాయిస్ డేటాను తస్కరించి పబ్లిక్‌గా పెట్టాడు. ఇలాంటి అరుదైన సందర్భాలు తప్పించి మన డేటా దుర్వినియోగం అయ్యే అవకాశం ఏమీ లేదు. అయితే చాలా సంస్థలు ఇలాంటి వాయిస్ డేటాను మార్కెటింగ్ అవసరాల కోసం, వ్యాపార ప్రకటనలు చూపించడానికి ఉపయోగిస్తూ ఉంటాయి.
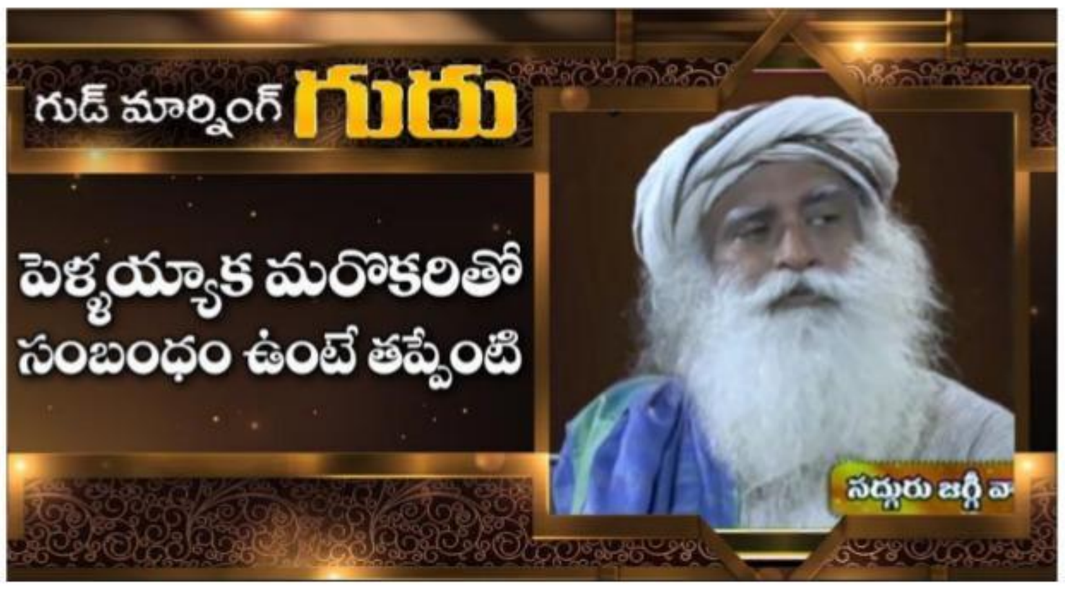
ABN Click Here For TODAY BREAKING & Trending Videos